

GENKI KAWAMURA

HA A MACSKÁK
ELTŰNNÉNEK
A VILÁGBÓL

SZÁZAD
KIADÓ

Budapest, 2019

Fordította
VIHAR JUDIT

A fordítás alapjául szolgáló mű:
Genki Kawamura: *Sekai kara neko ga kietanara*
Copyright © 2014, Genki Kawamura
All rights reserved.

Publication rights for this Hungarian edition
arranged through Kodansha Ltd., Tokyo.

Hungarian translation © Vihar Judit, 2019
© XXI. Század Kiadó, 2019
borítófotó © Shutterstock

21. Század Kiadó – XXI. Század Kiadó Kft., Budapest
Felelős kiadó Bárdos András és Rényi Ádám
Kiadványfelelős Kovács-Rényi Anna
Szerkesztette Tallér Edina
Előkészítés Takács Andrea
Korrektúra Györke Mária
Borítóterv Somogyi Péter
Tördelés Váraljai Nóra

Elektronikus változat
Békyné Kiss Adrien

ISBN 978-615-5915-99-4

Ha a macskák eltűnnének a világból.
Hogyan változik ez a világ
és hogyan fog változni az én életem?
Ha én tűnnék el a világból.
Ha a világ semmit sem változik,
akkor is ugyanúgy fogadjuk majd a holnapot?

Talán te, olvasó, azt gondolod,
hogy képtelen fantazmagória ez az egész.
Én mégis azt szeretném, hogy higgy nekem!
Most pedig arról fogok írni, hogy mi történt
velem azon a bizonyos hét napon.
Rendkívül különös hét nap volt.

És hamarosan meg fogok halni.

Miért kellett így történnie?

Most a kezdeti okokról fogok írni.
Egészen biztosan hosszú levél lesz.
De azt szeretném, hogy te, olvasó, végig tarts ki
mellettem!

Ez lesz az első és egyben az utolsó levél, amit
neked írok.

Íme, ez lesz a búcsúlevelem.

hétfő

eljött az ördög

Tíznél is kevesebb dolgot akartam megcsinálni, míg meg nem halok.

Van egy film, amit régen láttam. A film hősnője egy tízes listát állított össze.

De az ilyesmi hazugság!

Nem, mégsem mondom azt, hogy hazugság, de a legkisebb mértékben sem kellett volna erről a listáról így írnom.

Na, mi az? Hogy miért gondolom ezt?

Hát nem is tudom, hogy mit mondjak... Nos, azt hiszem, ezt is kipróbáltam. Ez a tízes lista viszont irtó durva.

Hét nappal ezelőtt történt.

Nagyon hosszú ideig meg voltam fázva, miközben a postán, a szállításnál dolgoztam egész nap. Folyton lázas voltam, és közben fáj, kízóan hasogatott a fejem, a jobb oldalon. Sikerült valakitől szerezni egy kereskedelmi forgalomban lévő gyógyszert (mint köztudott, nagyon utálok az orvosokat), két héttel később azonban – mivel semmit sem javultam – mégis elmentem az orvoshoz.

Akkor már nem voltam megfázva.

Agydaganat. „Grade 4”.

Ezt a diagnózist állította fel az orvos. Még maximum fél évig élhetek, de az is lehet, hogy az egész már csak egy hétig tart. Az orvosok számos lehetőséget kínáltak: sugárterápiát, rákellenes gyógyszeres kezelést, terápiát az élet befejezéséhez. De egyik se jutott el az agyamig.

Kiskoromban a nyári szünetben uszodába jártam. Zsupsz! Egy csobbanás, és a test elmerül a vízben.

– Csináld a szabályos bemelegítő gyakorlatokat!

Az anyám hangja. Viszont a vízben ez a hang mormogássá válik, és semmit nem lehet belőle hallani. Az elfeledett „hangemlék” azonban újjászületik.

Véget ért a hosszú orvosi vizsgálat. Amint a doktor elhallgatott, a táskámat a padlóra ejtettem, és szédelegve kitámolyogtam a kórteremből. Rá se hederítettem az orvos szavára, s ahogy őrült kiáltással szinte kirepültem a kórházból, pont nekimentem egy szembejövőnek, így aztán a földre huppantam, majd feltápáskodtam, futni kezdtem, s eközben kezem, lábam nyomorúságosan összekuszálódott. Futottam egészen a híd alá, ekkor térdre borultam, de már mozdulni se tudtam, miközben egyre csak zokogtam... mindez azonban hazugság.

Ilyenkor az emberek legtöbbször hirtelen meglepődéssel reagálnak.

Legelső gondolatom az volt, hogy vajon hány különálló kuponra cserélhetem a szomszédos masszázsszalón bérletét, meg hogy vécépapírt és mosószert kéne vennem. Ilyen képtelen

ötletek fordultak meg az agyamban.

Egyszerre megindultság és szomorúság fogott el.

Még csak harmincéves vagyok. Hosszabb ideje élek már, mint Jimi Hendrix vagy Basquiat, mégis azt szeretném, ha maradna utánam valami. Amit csak ezért a világért tettem. Biztosan kell lennie valami ilyesminek. De mégis döbbenetén járom az utat anélkül, hogy egyáltalán valami eszembe jutna, miközben látom, hogy az állomás előtt két csapat fiatal srác kurjongat és egy akusztikus gitár kíséri őket.

Az élet véget ér valamikor. Amíg az utolsó napunk elérkezik.

Csináld azt, amit akarsz!

Így köszönts a holnapot. Te bolond! Vagy arról van szó, hogy nem vagy elég kreatív? Egész életünkben az állomás előtt énekeljünk?

Húztam az időt, lassan mentem haza, s közben folyton csak mérgelődtem, mert nem tudtam, mit tegyek, és fel se fogtam, hogy mégis mit kellene csinálnom.

Nagy robajjal másztam meg a lépcsőfokokat, majd kinyitottam a lepusztult ajtót, s ahogy benéztem kis szobámba, betört hozzám a reménytelenség. A szó teljes értelmében egyszerre koromsötét lett: összeroskadtam.

Hány óra múlhatott így el? Az előszobában ébredtem fel. Egy szürkésfehér, fekete gombolyag jelent meg előttem. És ez a gombolyag így szólt hozzám: „Miau!” A tekintetünk találkozott.

Ez a cica!

Az én imádott macskám. Már négy éve élek kettesben vele.

A macska mellém telepedik. Úgy nyávog, mintha izgulna miattam. Egyelőre még nem haltam meg. Ébresztgetem a testem. Változatlanul lázam van, és fáj a fejem. A valóság az, hogy beteg vagyok.

– Örülök, hogy megismerhetem!

Mérhetetlenül tiszta hang hallatszott ki a szobából. Én voltam ott. De mégsem! Én itt vagyok, tehát tévedek: az ott egy másik ember, aki felvette az én alakomat.

Először az a szó jutott az eszembe, hogy hasonmás. Régen olvastam egy könyvet, abban írták. Közvetlenül a halál előtt megjelenik „a másik énem”. Az imént talán a fejemben történt valami furcsa, vagy valaki köszönt nekem? Azután elájultam, de most, amennyire lehetett, szembenéztem a helyzettel.

– Hááát... kicsoda maga?

– Mit gondol, ki vagyok?

– Jééé... a Halálisten?

– Sajnálom!

– Sajnálja?

– Én az ördög vagyok!

– Az ördög?

– Igen, az ördög! – mondta, miközben (meglehetősen könnyedén) előlépett.

Láttatok már ördögöt?

Én láttam.

Az igazi ördögnek nem fekete az arca és nincs farka. De az is biztos, hogy vasvillája sincs!

Merthogy az ördög a mi alakunkat veszi fel. Az ördög az én hasonmásom!

Bár nem volt egyszerű belemenni ebbe a helyzetbe, mégis úgy döntöttem, hogy engedelmesen elfogadom a meglehetősen vidám ördögöt.

Ha jobban megnézzük, az arca és a teste pont ugyanolyan, mint az enyém, de a ruhája már teljesen más. Általában csak fehér és fekete ruhát hordok. Fekete nadrágot, fehér inget, fekete kardigánt. Ilyen unalmas pasi vagyok. Anyám már régóta mérgelődik miattam: „Mindig ugyanolyan ruhákat vásárolsz”, de hát mindig ugyanolyan ruhák akadnak a kezembe.

Az ördög ezzel szemben harsányan öltözködik. Pálmafákkal és amerikai autókkal díszített hawaii inget és rövidnadrágot visel. Fején napszemüveg. Még elég hideg van kinn, de az ő viseletétől az ember már úgy érzi, mintha nyár lenne.

Az ördög beszélni kezd, én azonban egyre idegesebb leszek, de egy árva szót sem szólok.

– Mit fogsz csinálni? – kérdezi.

– Miii?

– Már csak kevés van hátra. Amíg élsz.

– Hááát... igen.

– Na, mit fogsz csinálni?

– Hááát... először is elkezdek gondolkodni azon a tíz dolgon, amit még a halálom előtt szeretnék megcsinálni.

– Annak a filmnek a hatására, amelyben élet-halál harcot vívnak?

– Igggen. Úgy, úgy!

– Ez kínos ügy, ugye?

– Ugyan már, semmi értelme megcsinálni!

– Á, dehogynem! Szerintem nagyon sokan csinálják. Legalábbis azt mondják. Mindent megtesznek a haláluk előtt, amit még az életben meg akarnak csinálni. Ilyen fickók. Meg hát... mindenki csak egyszer teheti meg ezt az utat... másodszorra már nem lehet, úgyhogy...

Az ördög a hasát fogja nevében.

– Ne neved ki!

– Jaj, nahát! Pedig hát így van! Így szokott lenni. Próbáld ki! Csinálj egy listát most azonnal! – mondja az ördög, én meg előveszek egy fehér papírlapot, és elkezdem írni azt a tíz dolgot, amit még a halálom előtt szeretnék megcsinálni.

Hamarosan meghalok, de mégis, addig mit csináljak? Sajnos, írás közben a fejem teljesen összezavarodott, olyan hülye lettem, azt se tudom, mit tegyek. Miközben próbáltam összeírni a tíz dolgot, amit még a halálom előtt szeretnék, az én szeretett macskám – ahogy a világ összes macskája, az enyém is elfogult a papírforma szerint – messzire futott a kukucskáló ördög elől.

1. Ejtőernyős ugrás egy sugárhajtású repülőgépből.
2. A Mount Everest megmásítása.
3. Száguldás Ferrarival egy autópályán.
4. Részvétel a Mancsu Han császári fesztiválon.
5. Beszállás a Gundam sorozatba.
6. Kiáltás szeretetért a világ közepén.

7. Egy randi Nauszikával.
8. Összeütközés az utcasarkon egy gyönyörű nővel, aki éppen kávéét iszik, majd szerelembe esni vele.
9. Zuhogó esőben, menedék alá bújva, újból összetalálkozni egy felsőssel, akibe egykor viszonzatlanul szerelmes voltam.
10. Szexelni...

– Hát ez meg micsoda? – kérdezi az ördög.

– Hááát... csak úgy...

– Nem vagy már középiskolás! Meglásd, ezért szégyellni fogod magad!

– Bocsánat.

Szánalmas. Ez a sok nyavalygás következménye. Szeretett macskám sem jött vissza, mintha megundorodott volna.

Az ördög pedig, mint amikor lehangolt valaki, megpaskolja a vállamat, miközben így szól hozzám:

– Nahát! Akkor most azonnal megnézem azt az ejtőernyős ugrást! Indulj tüstént a reptérre a megtakarított pénzedből!

Így aztán két órával később már egy sugárhajtású repülőn voltam háromezer méternyi magasságban.

– Akkor most ugorj ki! – biztatott vidáman az ördög, én pedig már repültem is lefelé az égből.

Úgy bizony. Ez volt az álmom. Feltárult előttem a kék ég. A

fenséges felhők. A föld végtelen horizontja. Hirtelen felborult bennem minden, amikor a tágas égből a földgolyót megpillantottam. Megfeledkeztem a mindennapok kicsinyes dolgairól, és az élet örömeiről kezdtem töprengeni a mi nagy földünkön.

Valaki már mesélt valami ilyesmit. De velem még soha nem történt meg.

Amint elkezdtem zuhanni, mindenből elegendő lettem. Fáztam. A magasság is zavart. Féltem. *Vajon miért szeretik az emberek az efféle dolgokat? Erre vágytam volna én is?* Ilyen gondolatok jártak a fejemben, miközben zuhantam egyre lejjebb. És a szó szoros értelmében korábban lett sötét.

A következő kívánságomnál éppen a szobámban a fekhelyemen aludtam. Nyávogásra nyitottam ki a szemem. Ahogy felébredt a testem, a fejem változatlanul hasogat, nem akar szünni a fájdalom. Ugye ez nem lehet álom?

– Őszintén kérlek, bocsáss meg! – mondtam a macskámnak.

Aloha (e perctől úgy döntöttem, hogy az ördögöt így fogom magamban nevezni) ott volt mellettem.

– Bocsáss meg a kellemetlenségek miatt! – mondtam Alohának.

– Már majdnem meghaltál... Hamarosan meg fogsz halni!

Alohából ismét kitört a kacagás.

Egy szót sem szóltam, csak átöleltem a macskámat. Meleg volt, és puha. Kellemes tapintású. Átöleltem, ahogy szoktam, mintha mi sem történt volna, s most, hogy erre visszagondolok, úgy érzem, ez maga volt az élet.

– De... de hát mégsem akarom megcsinálni ezeket a *dolgokat*,

amiket a halálomig szerettem volna.

– Szóval nem akarod?

– Igaz ugyan, hogy nincs több tíznél. De akárhogy vesszük, ezek egytől egyig unalmas dolgok. Ez biztos.

– Lehet, hogy így van.

– Viszont te...

– Mármint én?

– Miért jöttél ide? Izé, mit akarsz itt csinálni?

Ekkor Aloha kísértetiesen felnevetett.

– Hallani akarod? Szóval szeretnéd tudni...

– Vá... várj egy kicsit!

Visszahőköltem, s ennek hatására Aloha arckifejezése hirtelen megváltozott. Rossz előérzet fogott el. Mostantól iszonyatos veszélynek vagyok kitéve! Ösztönösen felordítottam.

– Mi történt? – kérdezte Aloha.

Lassan mély levegőt vettem, és megpróbáltam magam észhez téríteni. Minden rendben. Nem lehet semmi probléma, ha majd megtudom, mit mond.

– Neeem, minden oké. Mondj el mindent!

– Az az igazság... hogy holnap meghalsz.

– Miii?

– Holnap meghalsz. Azért jöttem, hogy ezt elmondjam neked.

Annyira meglepődtem, hogy egy hang sem jött ki a torkomon. Ezután mély elkeseredés következett. Elszállt minden erő a testemből, a térdem iszonyatosan remegett.

Aloha rám nézett és vidáman mesélni kezdett.

– Azért jöttem, hogy felkészítselek, és ez nagy lehetőség a számodra!

- Nagy lehetőség?
- Most meg akarsz halni?
- Nem, élni szeretnék. Ó, ha még élhetnék...

Aloha rendületlenül így folytatta:

- Létezik egy módszer.
- Egy módszer?
- Mondhatjuk varázslatnak is. Ezzel meghosszabbítható az életed.

- Ez biztos?
- De ennek van egy feltétele is. A mi világunkban tehát vannak olyan alapelvek, amelyeket be kell tartani.

- Vagyis?
- Ahhoz, hogy valamit kapj, valami mást el kell veszítened.
- Mit kell tennem?
- Egyáltalán nem nehéz ez a dolog. Egyszerű üzletkötésről van szó.

- Üzletkötésről?
- Csak egyvalami tűnik el ebből a világból. És cserébe egy nap életet kapsz.

Váratlanul jött, hihetetlen ötletnek látszott.

Bármennyire a halál mezsgyéjéről volt is szó, eddig még semmi szokatlan érzést nem tapasztaltam a fejemben. Először is, miféle hatáskörrel van felruházva ez az Aloha?

- Arra gondolsz, hogy milyen hatásköröm van?
- Micsoda? Nem, nem... – vágtam rá. Ez a pasi lenne az igazi ördög? Beleláthat az emberek szívébe?
- Hidd el, nagyon egyszerű belelátni az emberek szívébe. Manapság én vagyok az ördög.

– Hát...

– Nincs időnk már, hidd el végre! Amit az üzletkötésről mondtam, az mind igaz.

– Ha igaz, akkor rendben...

– Nos hát, elmondom, hogy történik az üzletkötés. De úgy látom, még mindig nem hiszel nekem. – Aloha nekem szegezte a kérdést: – Ismered a Teremtés könyvét?

– A Bibliát? Ismerem, bár nem olvastam.

– Szóval így áll a dolog... Ahhoz kevés az időnk, hogy elolvasd.

– Bocsánat...

– Már alig maradt időnk. Az Isten is hét nap alatt teremtette a világot, biztosan tudod.

– Tudom. Igen.

– Az első napon a világ még sötét volt. Ekkor Isten fényt gyújtott: megteremtette a nappalt és az éjszakát. A második napon megalkotta a mennyboltot, a harmadikon pedig a földet. Megteremtette a világot! Megszülettek a tengerek, a növények pedig kisarjadtak.

– Igazán csodálatos!

– Hát persze! A negyedik napon megteremtette a Napot, a Holdat és a csillagokat, megszületett a világegyetem! Ezek után az ötödik napon a halakat és a madarakat, a hatodikon a vadállatokat és a háziállatokat alkotta meg. Végül az Isten megteremtette az embert a maga képére. Ekkor lépett színre az ember!

– A mennybolt és a föld, a világegyetem és az ember megjelenése. Ez a hetedik napon történt?

– A hetedik napon megpihent. Nemhiába, az istennek is

szüksége van pihenésre!

– Ez a vasárnap.

– Úgy van. Hát nem nagyszerű? Hét nap alatt mindent megteremtett. Csodálatos az Isten! Minden tisztelem az övé!

Tulajdonképpen ez túlmegy minden tiszteleten. Jó lenne tudni a folytatást is.

– Tehát az első embert, akit megteremtett, Ádámnak hívták. De Ádám, a férfi, magányos volt, ezért bordájából Isten megalkotta a nőt, Évát. Ezért én Isten ellen fordultam. Rábeszéltem az emberpárt, hogy egyenek abból a bizonyos almából.

– Az almából?

– Igen. Az édenkertben laktak, bármiből bármennyit ehettek. Ráadásul halhatatlanok voltak. De volt valami, amit egyikőjük sem tehetett. Ez pedig nem volt más, mint a „jó és rossz tudás fáján” termő alma.

– Hát persze.

– Igen ám, de én felpiszkáltam őket, és így aztán mind a ketten ettek az almából.

– Félelmetes. Nemhiába vagy ördög.

– Jól van, jól van. Így aztán Ádámot és Évát kiűzték az édenkertből, az embereket megfosztották a halhatatlanságuktól, és így kezdődött el a harcok és versengések elképesztő története.

– Hát igen, te vagy az ördög.

– Azért nem egészen így van. Eközben az Isten a saját fiát... Jézust, leküldte a földre, hogy az embereket arra készítse: szálljanak magukba, de nem így tettek, hanem meggyilkolták őt.

– Igen, tudom, ez rendkívül meglepő.

– De az emberek ezek után is egyre-másra sok önkényes cselekedetet hajtottak végre.

– Hát persze.

– Ezért aztán egy ajánlatot tettem Istennek: lemegyek a földre, hogy az emberek eldönthessék, mire van szükségük és mire nem. Ha az emberek eltüntetnek valamit, akkor cserébe egy nappal meghosszabbítom az életüket. Ezt a jogosultságot szereztem meg Istentől. Azóta különféle lehetőségeket keresek. Igen, üzleti partnereket. Mostanáig különböző üzleteket kötöttem az emberekkel. Mellesleg te vagy a száznolcadik!

– A száznolcadik?

– Igen! Meglepően kevés, ugye? Száznolc ember az egész világból. Elképesztően szerencsés vagy, látod? Ha egyvalamit eltüntetsz a világból, akkor egy nappal meghosszabbodik az életed. Érted?

Túl váratlanul érkezett ez a gyors ajánlat. Úgy hangzott, mint a postán egy megrendelési program kampányszövege. Ilyen egyszerű üzletkötéssel hogyan lehet egy életet meghosszabbítani? Mindenesetre nem jár kockázattal, akár elhiszem, akár nem. Viszont csinálhatok bármit, meg fogok halni. Nincs más választásom.

Megpróbáltam újból végiggondolni a jelenlegi helyzetet. Ha egy dolgot eltüntetek a világból, egy nappal meghosszabbítják az életem. Ha harminc dolgot, egy hónappal. Ha háromszázhatvanöt dolgot, akkor már egy évvel.

Micsoda egyszerű üzlet! A világot általában elárasztják az ócska limlomok. Petrezselyemlevélke a rizses omlett tetején,

állomás előtt osztogatott papírzsepi, görögdinnye magjai a háztartási gépek vaskos használati utasításának lapjain. Rengeteg szükségtelen holmi tűnik elő egymás után, ha csak egy kicsit töri a fejét az ember. Egy- vagy akár kétmillió felesleges dologtól szabadulhatunk meg, ha ügyesen válogatunk.

Így akár hetvenéves is lehetek, annyira meghosszabbíthatom az életem, marad tehát negyven.

Tizennégyezer-hatszáz dolgot is el lehet tüntetni anélkül, hogy megváltozna az életünk! És ha ennél még tovább tüntetnénk el felesleges holmikát, akkor száz vagy akár kétszáz évig is élhetnénk.

Mennyi szemetet csináltak az emberek száz év leforgása alatt, ahogy Aloha mondta. Ha valamennyit eltüntetünk belőlük, a világ persze egyszerűbbé válik, de ettől senkinek nem esik bántódása, sőt még hálásak is lesznek nekem érte.

Különben mostani foglalkozásom is, postás vagyok, eltűnik majd valamikor a világból. Nemsokára eljön az a nap, amikor megszűnnek a levelek és a képeslapok. De ha jobban belegondolunk, az összes dolog, amely a világot elárasztja, egyszer eljut végső határáig, mert „ha van, akkor is jó, ha nincs, akkor is jó”. Még esetleg az is előfordulhat, hogy maguk az emberek tűnnek el! Ilyen kiszámíthatatlan a világ, amelyben élünk.

– Elég. Eltüntetek valamit. Légy szíves, hosszabbítsd meg az életem.

Belementem az üzletbe. Valahogy felerősödött bennem a bátorság, miután döntöttem.

– Ejha! Végre sikerült eldöntenem!

Úgy tűnt, Aloha boldog.

– Jól van... döntöttem. És hogy mit fogok eltüntetni? Hát, először ezt... ezt a *foltot* a falon!

– ...

– Hááát, a port a könyvespolc tetején!

– ...

– A penészt a fürdőszoba csempéjén!

– Hé! Nem vagyok én takarító! Neked az ördög a partnered!

– Akkor mégis kamu az egész?

– Így minden hiába! Merthogy azt én választom ki, hogy mit tüntetünk el!

– Hogyhogy?

– Hogyhogy... és a környezetük? – mondta vigyorogva.

– A környezetük?

– Hát akkor, hogy is legyen... – kérdezte Aloha, miközben komótosan körbekémlelt a szobámban.

Ahogy Aloha tekintetét követtem, a szívem mélyén azt kívántam, bárcsak megszabadulhatnék ettől az elegáns edzőcipős alaktól.

Aztán gondolkodni kezdtem, mert szerettem volna meghosszabbítani az életem. Valóban ördögi üzlet! Nem kell ezt csak úgy egyszerűen félbehagyni. Lehet, hogy a Napra gondol? Vagy még a Holdra is? A tengerekre vagy a Földre? Lehet, hogy ezeket mind eltünteti? Amikor már egyre komolyabbra vettem a dolgot, észrevettem, hogy Aloha szeme az asztal lapját fürkészi.

– Ez micsoda?

Aloha egy kis dobozt tart a kezében. Megrázza. Zörgés

hallatszik.

– Hát, ez... egy gombahegy.

– Gomba?

– Nem, nem gomba, hanem gombahegy.

Úgy tűnik, Aloha nehezen érti, a fejét csóválja.

– Hát ez, ez meg micsoda?

Aloha a sarokból egy ugyanakkora méretű dobozt vesz elő.

Megrázza. Innen is zörgés hallatszik.

– Ez egy bambuszrügy-falu.

– Bambuszrügy?

– Nem, nem bambuszrügy, hanem bambuszrügy-falu.

– Könnyű összetéveszteni!

– Bocsánat, mind a kettő egy csokimárka.

– Csokoládé?

– Igen, csokoládé.

Gombahegy, bambuszrügy-falu... Néhány nappal ezelőtt egy bevásárlóközpont sorsjátékán ajándékoztak meg ezekkel, aztán itthon az asztalomra tettem őket. Igazán fura elnevezésű csokoládék, ha jól belegondolunk. Az ördögöt nem lehet megtéveszteni!

– Hát persze. Eddig azt hallottam, hogy az emberek féktelenül szeretik a csokoládét. Ha ez így van, akkor miért gomba és bambuszrügy...

– Jó kérdés... erre még soha nem gondoltam.

– Akkor válasszuk a csokoládét?

– Miii?

– Hát, akkor eltűnik a világból a csokoládé!

– Ilyen egyszerűen el tudod dönteni?

– Elsőnek talán jó lesz.

Ha a csokoládé eltűnne a világból.

Hogyan változna meg akkor a világ? Próbálok elképzelni. A világ különböző országaiban a csokoládéfüggőknek leesne a vércukorszintjük, akaratgyengékké válnának, és mind szomorúak, sírósak és bánatosak lennének. Kíváncsi vagyok, hogyha a csokoládé eltűnne a világból, hogyan változna meg a mályvacukor és a karamell. Szerintem kifejezetten vacak lenne. Az biztos, hogy az emberek a csoki helyett új édességek készítésével próbálkoznának.

Ha jól belegondolunk, ez az emberek étel utáni vágyakozását fejezi ki.

Szeretett macskám, itt mellettem, az imént kapott macskaeledelt eszi. Ugye, mondanom sem kell, hogy a macskák macskatáplálékot esznek. Mást, mint az emberek. Mi megválogatjuk, mit fogyasztunk.

Csak az ember az, aki időt fordít az ételek elkészítésére, a különböző ízek összeállítására, ügyel az étel küllemére és aztán gyönyörűen tálalja. A csokoládé és az ehhez hasonló ennivalók a legfinomabbak. Mogyorót tesznek a belsejébe, a süteményeket csokoládéval vonják be, gombát, bambuszrügyet formáznak belőle. A csokoládé a táplálkozás szempontjából felcsigázta az emberi alkotókedvet. És az ennivaló után érzett vágyakozásuk fejlődésre is készítette őket.

Azt hiszem, ez így van jól.

Ma a csokoládé kedvéért feláldozom az életemet! *Ilyen és ehhez hasonló ostobaság még nem fordult elő sehol a világon,*

gondoltam. Nagy szerencse volna, ha ilyen apróság segítségével, mint akár a csokoládé, életet lehetne nyerni. Akárhogy vesszük, ez aligha történhet meg. De jó volna, ha az életünket meg lehetne hosszabbítani úgy, hogy egy-egy dolgot gyorsan eltüntetünk.

Amikor valami halvány reményre leltem az ördöggel kötött üzletben, Aloha így szólt hozzám:

– Biztos, hogy finom? – kérdezte, miközben hol a gombahegyet, hol a bambuszrügy-falut bámulta.

– Igazán pompás – válaszoltam.

– Ejha!

– Még soha nem ettél ilyet?

– Még soha.

– Meglátod, finom, kóstold meg!

– Nem, köszönöm, nekem nem ízlik az emberek tápláléka.

Valamiért... az ízeik úgy általában.

– Nahát...

Belső kényszer támadt bennem: szerettem volna megkérdezni, hogy mit eszik az ördög, de végül magamba fojtottam a kérdést. Úgy tűnt, mintha Aloha felhagyott volna a kíváncsisággal, de aztán mégis kezébe vett egy gombahegyet, megszagolta, majd megfontolt alaposan jobb kezéből a baljába tette, és továbbra is az illatára figyelve, félénken az ajkához emelte. Szemét erősen behunyta, és a csokit behajította a szájába. Csend támadt. Aztán a gombahegy ropogtatása betöltötte a szobát.

– Na, mi van? – kérdeztem ijedten, Aloha szeme azonban még most is be volt csukva és egy árva szót sem szólt.

– Na, milyen volt?
– Hú...
– Minden rendben?
– Hú...
– Hívjam a mentőket?
– Hú... de finom!
– Mi van?
– Hát ez mi? Isteni finom! És ezt szeretnéd te eltüntetni? Ezt nem lehet!

– Nem te mondtad, hogy eltünteted?
– Hááát igen. Nem hiányozna neked? Hiszen olyan finom...
– De ha nem tüntetjük el, akkor meg fogok halni, ugye?
– Hát bizony.
– Akkor tüntessük el!
– Komolyan mondd? – kérdezte meglehetősen szomorúan Aloha, miközben összeráncolta a homlokát.

– Igen, komolyan – válaszoltam. Közben, nem tudom, miért, de megsajnáltam.

– De még egyszer utoljára! – kiáltott fel hirtelen Aloha.
– Mit mondasz?
– Vezetek belőle még egyet? – könyörgött szájalmas arccal Aloha. Szemében könnyek jelentek meg. Nagyon ízlett neki a csokoládé.

Aloha lopva elcsent a szemem láttára két-három darabot a gombahegyből, majd a szájába vette, és lassan, komótosan ízlelgetni kezdte, végül ezt mondta:

– Hááát... ezt nem tüntetjük el!
– Micsoda?

– Ilyen finom dolgot nem szabad eltüntetni!

– Ilyen finomat...

Hát ennyire könnyedén nyilatkozott a vesztetről. Végül is az életéről volt szó!

Ebben a pillanatban meg kell állítanom végzetes halálomat. Akármilyen ostoba üzlet is ez, ebbe kell belekapaszkodni, mert lehet, hogy talán meg lehet hosszabbítani vele az életemet! De a halál ellen nem tehetsz semmit, ha meghalsz, megnyugszol és megbékélsz. Ilyennek képzeled, és magad is ezt akarod. Általában azonban a halál előtt még egy fűszál is (de még maga az ördög is) és az élethez ragaszkodó, mohó ember is még egyszer egy pillantást vet saját magára, igazi természetére.

– Akkor... bajban leszek.

– Vagy úgy? Most már ugye drága lett számodra az életed?

– Hát igen... bizony így van. Nekem személy szerint minden megfelel, amit eltüntetesz, akár szeretem, akár nem.

– Rendben. Elvégre én vagyok az ördög.

Akármilyen képtelen dolognak tűnt, néma maradtam, Aloha pedig folytatta.

– Ugyan már! Ne ess annyira kétségbe! De mostantól minden rendkívül sürgős, így más dolgokat is szemügyre kell vennünk!

Ettől kezdve Aloha nyugtalan lett, és félelmetes sebességgel vizslatta a szobámat. Tudtam, hogy nyilvánvalóan a saját maga által elkövetett hibát szerette volna kijavítani. Ahogy így hűvös tekintetemmél végigmértem Alohát, akihez képest én csak egy kis fickó vagyok, egyszer csak megszólalt az ördög mobiltelefonja. A munkahelyemről hívták, a postától. Az órájára nézett. Már hosszú ideje dolgozom a postán. Az

irodavezető hívta telefonon. Tegnap késve mentem be, mert rosszul éreztem magam, és aztán korábban jöttem el, bementem a kórházba, hogy vizsgáljanak meg.

– Minden rendben van. De úgy tűnik, meg kell erősödnie, ezért engedjék meg, hogy még egy hétig hadd pihenessen.

Haladéktalanul sikerült szabadságot kapnom, mire Aloha letette a telefont.

– Ezt...

– Mi van?

– Ez az!

Ekkor vettem észre, hogy Aloha ujjával a telefonra mutat.

– Erre, úgy tűnik, nincs szükség.

– Micsoda? A telefonra?

– Igen. Eltüntetjük.

Aloha felnevetett.

– Mit tegyünk? Egy nap életet kapsz a telefonért cserébe.

Ha a telefon eltűnne a világból.

Mit kapok és mit veszítek?

Aloha, aki megmozgatta a képzeletemet, most hamarosan meg fog szorongatni.

– Nos, mi legyen?

– Tessék?

Gondolkozom. Egy nap élet, vagy a telefon. Hát mit is csináljak?

– Ha nem lépsz gyorsan valamit, akkor eltüntetem.

– Várj, várj még egy kicsit!

– Húsz másodperc... tíz másodperc, kilenc, nyolc, hét...

– Kérlek, hagyd már abba ezt a visszaszámlálást! Tüntesd el!
Tüntesd már el! – válaszoltam neki.

Most rögtön nehéz dönteni, de ez nem az az eset, amikor valaki tétovázik. Az élet vagy a telefon. Természetesen az életnek van elsőbbsége.

– Hát akkor tüntessük el. – Az ördög gyorsan beszél.

– Hé!

Ekkor végre eszembe jutott valami.

Nem hívtam fel az apámat, amikor szerettem volna. De most már minden hiába. Négy éve, hogy meghalt az anyám. Apámat azóta soha nem kerestem. Persze, nem is találkoztam vele. Egyszer-egyszer bementem a szomszéd városba és az órásüzletben időnként hallottam felőle, de soha nem gondoltam arra, hogy találkozzunk. Bár nemsokára meghalok, de úgy érzem, előtte mégiscsak kapcsolatba lépek az apámmal.

Kissé elveszettnek éreztem magam, hiszen Aloha gúnyolódva szólt hozzám.

– Értem én! Mások is így vannak vele. Nos, biztos arra gondolsz, hogy így sok minden eltűnik a világból. Épp ezért nem kínozlak, neked csak egy lehetőséget adok.

– Lehetőséget?

– Igen. Csak arra van lehetőségünk, hogy egyvalamit tüntessünk el.

– Persze.

– Szóval már csak egyszer telefonálhatsz. Bárkit felhívhatsz, az egyáltalán nem számít.

Hát így nyilatkozott, engem meg felbosszantott vele.

Mégiscsak az apámat fogom felhívni, gondoltam. De ha

felidézem az arcát, és eszembe jut mindaz, ami négy évvel ezelőtt történt... Akkor most mit mondjak neki? Így aztán úgy döntöttem, mégsem telefonálok az apámnak.

Akkor viszont kit? Kit hívjak fel utoljára telefonon?

A legjobb barátomat, K.-t?

Persze, ő valóban kedves fickó, de soha nincs ideje találkozni, mert állandóan szórakozni jár, és mindig csak jelentéktelen dolgokról tudtam beszélgetni vele. Azért megpróbálom.

– Meghalok. A telefon mostantól eltűnik a világból. Ez lesz az utolsó telefonom – ezek a szavak szakadtak ki belőlem hirtelen, miközben iszonyú furcsa érzés volt a fejemben.

– Miféle geg ez? – Elutasították a legfontosabb utolsó hívásomat!

Mert a legjobb barátom kinyomta a hívást.

Akkor legyen W. kollégám?

Mindig szívélyes velem, és jótanácsokat is ad. Munkával, szerelemmel kapcsolatban. Mintha a bátyám lenne itt a cégnél.

Igen ám, de most éppen munkaidő van. A francba, ha most hívom, kellemetlensége lehet belőle. Ez csak arra az esetre vonatkozik, ha valaki munkaidőben telefonál, de egy utolsó telefon az teljesen más! Akármennyire próbálok visszaemlékezni: ilyen fontos dologról még soha senkivel nem beszéltem. Ha olyan helyen vagyunk, ahol jól be lehet rúgni (én olcsó embernek számítok, mert nekem elég egy pohár sör is), szerintem megvan a lehetőség arra, hogy fontos dolgokban tanácsot kérj tőle, de az a nagy kérdés, hogy melyik történet szól a szívünkhöz. Úgy tűnik, hogy mindketten rendkívül fontos dolgokról beszélünk, de közben egyikünk sem árul el semmit a

másiknak.

Nahát! Legeslegutoljára ez tűnik a legrosszabbnak. Energikusan pörgetem a mobilomban a névjegyzéket, ismerőseim nevei egymás után jelentek meg. Most majd mind eltűnik. Mindegyik név valójában jel. Azt gondolná az ember, bizonyára valamilyen viszonyban voltam velük, de tulajdonképpen azzal a számtalan emberrel, akik megtöltik a mobilom névjegyzékét, sohasem volt semmiféle kapcsolatom.

Úgy látszik, nem érdelem meg, hogy az életem végén telefonon beszéljek valakivel. Így tehát élt egy ember, aki csak néhány emberi kapcsolatot tartott fenn, és akit úgy hívtak, hogy én. És ez az életem végén tudatosult így bennem! Ez aztán igazán túl szomorú!

Nem akartam ezekről az érzésekről felvilágosítani Aloha-t, kimentem a szobából, és leültem a lépcsőre.

Továbbra is a mobilomat szorongattam. S ekkor emlékezetemben megjelent egy szám. Az ő telefonszáma.

Már teljesen megfeledkeztem róla. De a testem emlékezett rá. Lassú mozdulatokkal bepötyögtem azt a számot, amely nem szerepelt a mobilom telefonjegyzékében.

Néhány perces telefonbeszélgetés után visszamentem a szobába, ahol Aloha a macskámmal játszott. Ahelyett, hogy becsületesen harcolnának, mint a csatában szokás, inkább körbe-körbe hancúroznak.

– Ne félj, add meg magad, hékás!

Nyugodtan, szótlánul Alohára meredtem, aki egy ideje teljesen megfeledkezett rólam. Három perc telt el.

– Ó! – Aloha végül észrevett, meglehetősen hideg tekintettel néztem rá, ő meg gátlástalanul kihúzta magát. Aztán felém fordult, majd higgadt arckifejezéssel így szólt hozzám:

– Befejezted?

Minek beszél hirtelen ilyen felesleges dolgokat! Mi a fene ez itt? Egy macskaszerető ördög?

Szívem mélyén heves támadásba lendültem volna, végül azonban lehiggadtam, és szép nyugodtan így válaszoltam neki:

– Igen, befejeztem.

– Rendben. Akkor eltüntetjük.

Aloha vidáman elmosolyodott és kacsintott egyet (bár valójában nem tudott kacsintani, úgy sikerült neki a dolog, hogy mindkét szemét behunyta).

És egyszer csak eltűnt a mobilom, amit eddig a kezemben tartottam.

– Jól van, akkor majd holnap... – mindössze ennyit hallottam, s mire kinyitottam a szemem, az ördög alakja semmivé foszlott.

– Miau! – visszhangzott magányos macskám hangja a szobában.

Találkoznom kell vele. Vele, akit telefonon kerestem.

S miközben erre gondoltam, mély álomba merültem.

Így kezdődött az a különös hét nap...

kedd

ha a telefon eltűnne a világból

A macska családban élő ember.

Neve még nincs.

De van.

A macskát Káposztának hívják.

Lehet, hogy már senki sem emlékszik rá, de szeretném, ha csak egy kicsit is az eszedbe jutna.

Akkoriban ötéves voltam. Anyám váratlanul szerzett egy macskát. Aznap hatalmas eső esett.

Egy kiscica feküdt az út szélén. Amikor hazafelé tartottunk a szupermarketből, anyám felvette ezt a ronggyá ázott cicát. A kiscica egy Nagano megyéből származó salátás kartondobozba bújott be. Amikor anyám ezt meglátta, az ázott állatot szárítgatni kezdte egy törülközővel, miközben ezt mondta:

– Ennek a kicsikének Saláta lesz a neve.

Vajon emlékszik-e még rá?

Anyám korábban nem szerette az állatokat. Itthon eleinte nem tudott mit kezdeni Salátával. Később segíteni kezdtem anyámnak, mert láttam, hogy fárasztja a macska. Ráadásul

allergiás lett a macskaszőrre, egyfolytában csak tüszögött tőle. Állandóan folyt a könnye, náthás volt, és egy álló hónapot töltött így. De eközben a kiscicát soha nem hanyagolta el.

– Mert ez a kiscica engem választott.

Ahogy már említettem, anyám egy törülközővel szárítgatni kezdte a cica ázott pofikáját.

Egy hónappal később anyám allergiája teljesen elmúlt. Talán csoda történt, talán a szervezete tudott alkalmazkodni. Mindenesetre egy napon hirtelen abbamaradt a tüszögés, a könnyezés és a nátha, s anyám tökéletesen megszabadult tőle. Pontosan emlékszem rá, hogy Saláta azon a napon sem volt elkülönítve anyámtól, hanem szorosán hozzásimult.

– Ahhoz, hogy valamit kapj, valami mást el kell veszítened.

Ezeket a szavakat persze anyám mondta. Az emberek semmit sem akarnak elveszíteni, ha valamit kapni szeretnének. De ez nem más, mint hogy megfosztják magukat egy cselekvéstől. Ha kap valamit, valaki más elveszít valamit. Az egyik ember boldogsága egy másiknak a boldogtalanságára épül. Anyám szokott mesélni nekem annak a világnak a törvényeiről.

Saláta tizenegy évet élt. Volt egy daganat a testében, egyre fogyott, egyre soványabb lett, állandóan csak aludt, míg végül el is hunyt csendesen.

Attól a naptól fogva, hogy Saláta távozott az élők sorából, anyám többé nem tudott mozogni. Világos, olyan ember volt, aki szeretett mosni, főzni, és persze sokat beszélni. De ettől kezdve talán soha többé nem mosott és nem is főzött. Csak sírt a világtól elvonultan. Nekem kellett mosnom, más lehetőség nem adódott. Amikor enni akartunk, elvittem anyát a közeli

étkezdébe.

Vajon emlékszik-e még rá?

Akkortájt végigettük az étlapot ebben az étkezdében.

Egy hónappal később ez történt.

Anyám váratlanul állított be egy cicával. Mintha mi sem történt volna. A cica teljesen úgy nézett ki, mint Saláta. Gömbölyű formájú, fehér és szürkésfekete színekben tündökölt, gyönyörű kiscica volt! S mivel egy káposztára hasonlított leginkább, legvégül ezt a nevet adtuk neki.

Anyám mosolyogva így szólt:

– Pont olyan, mint egy káposzta.

Abban a hónapban először láttam mosolyt édesanyám arcán. Ahogy ezt a mosolygó arcot nézem, kitör belőlem a sírás. Helyesebben, talán nem is sírok, csak a könnyeim folynak. Anyám nagyon messzire jutott, úgy tűnik, nem is lehet visszafordulni erről az útról, igazából nagyon aggódtam miatta.

De négy évvel ezelőtt anyám valóban elkerült nagyon messzire.

– Hova jutottam? Ugyanaz a betegségem, mint ami Salátának volt – jegyezte meg halvány mosollyal az arcán anyám.

Ahogy Saláta, úgy anyám is egyre jobban soványodott, állandóan csak aludt, végül csendesen meghalt.

– Nagyon kérlek, add nekem Káposztát.

Ezt az anyám mondta nekem.

Azt gondoltam magamban, hogy igaza lehet.

De hát előbb fog meghalni, mint Káposzta! Úgy éreztem, hogy anyám lesz a vesztes.

– Ha így áll a dolog, akkor valaki másnak kellett volna odaadnom, hogy vigyázzon rá.

– Talán – mondtam, és nagyon dühös voltam.

Reggel volt már, amikor magamhoz tértem.

Hosszú idő óta először álmodtam anyámmal.

Káposzta nyávogva közeledik felém. Átölelem selymes kis testét. Puha a tapintása. Meleg. Élek.

Egy egész nap életet kaptam cserébe a telefonért.

De vajon meddig tart valójában ez a tegnapi esemény? Lehet, hogy valóság volt, de az biztos, hogy nem volt tréfa. Viszont a mobilomat sehol sem látom, pedig mindig ott hever az asztalomon. A hosszan tartó láz is mintha megszűnt volna. A fejem sem fáj. Lehet, hogy mégis létezik az ördöggel megkötött üzlet?

A telefon eltűnt a világból.

Ha jól belegondolok, a telefont (főleg a mobilt!) szerettem volna leghamarabb eltüntetni a világból.

Szünet nélkül használtam a mobilomat, a reggeli felkelés pillanatától közvetlenül az elalvásig, főleg az utóbbi időben. Csökkent az elolvasott könyveim száma. Emiatt hagytam abba az újságot olvasást. Alaposan felhalmozódtak azok a filmek is, amelyeket meg akartam nézni.

Amikor egy közlekedési eszközön utaztam, mindig a mobilomat babráltam. Ha filmet néztem, a mobilomat bámultam. Evés közben is. Ebédszünetben csak a mobilomra néztem. De még Káposzta idejében történt: ahelyett, hogy

eljátszogattam volna vele, inkább a mobilomat kínoztam. Végképp gyanús lettem a magam számára, hogy ilyen dolgokkal fárasztom magam.

A mobiltelefonok mintegy húszéves színre lépésük óta uralkodnak az emberek felett. Nem kellett húsz év, hogy megtudjuk, nélkülük is megvoltunk ugyan, mégis úgy uralkodnak felettünk, mintha erre lenne szükségünk. Az ember feltalálta a mobiltelefont, de ezzel együtt feltalálta az aggodalmat is, amelynek nincs mobilja. Lehet, hogy ilyen lehetett, amikor a levelet feltalálták. Ugyanúgy, akár az internetet. Amikor az emberek létrehoznak valamit, valami mást el is veszítenek. Ha erre gondolunk, akkor könnyen megértjük az isten ördögnek tett ajánlatát.

De mégis, ki az, akinek utoljára az életben telefonálni akartam?

Különben nem akarok vele sokat beszélni. Viszont beszélni azt akarok vele.

Ő volt az első szerelmi kapcsolatom. Az első nő az életemben.

Csak ne mondjatok semmit, ami ne lenne férfias.

Úgy tűnik, hogy a legtöbb férfinak, mielőtt meghal, eszébe jut az első szerelme. Ebből is látszik, hogy én is olyan férfi vagyok, mint mindenki más.

Fürdök a reggeli napfényben, miközben lassan ébresztgetem a testem, hallgatom a rádiót, s ezalatt reggelit készítek. Felteszem a kávé, csinállok egy tükörtojást, pirítok egy szelet kenyeret. Fölszeletelek egy paradicsomot és a tányérra teszem. Miután megreggeliztem, lassan elkezdek olvasni, miközben iszom még egy csésze kávé. Telefon nélküli élet. Nagyszerű!

Hirtelen azt veszem észre, hogy az idő függőlegesen terjeszkedik, ugyanakkor érzem, hogy a tér pedig vízszintesen tágul, egyre tágul.

Mindjárt dél lesz.

Becsukom a könyveimet, és bemegyek a fürdőszobába. Veszek egy forró zuhanyt, majd felveszem a szépen összehajtogatott ruhámat (fehéret és feketét, mint említettem), és elindulok itthonról. Rákészülök, hogy találkozni fogok Vele.

Miután elindulok, még bemegyek egy szépségszalomba. Bár talán hamarosan meghalok, és a hajam is rendesen meg van nyírva, tudom, hogy ez még nekem is nevetséges. Mindazonáltal picit szeretném megmutatni annak a hajdani nőnek a férfiszívemet anélkül, hogy kinevetne.

Miután szépen megigazítják a frizurámat, beugrom egy optikushoz, veszek egy új szemüveget, aztán pedig a legközelebbi HÉV-megállóhoz megyek. Éppen akkor fut be egy zöld színű HÉV, felugrom rá.

Mivel hétköznap délelőtt van, a kocsi zsúfolt, sokan utaznak.

Általában ilyenkor mindenki a mobiltelefonját szokta figyelni. De ma nem ez történik! Vannak, akik könyvet olvasnak, vannak, akik zenét hallgatnak, vagy az ablakból a tájat figyelik, mindenki azt csinál a szabadidejében, amit akar. A helyzet világos.

Vajon miért volt olyan komor az arckifejezésük azoknak az embereknek, amikor a mobiljukat nézték? Amikor most a jármű békés légkörét figyelem, nemcsak attól lesz jókedvem, hogy az életemet kaptam vissza, hanem attól is, hogy valami csodálatosat tudtam adni a világnak.

De vajon tényleg eltűnt a mobiltelefon?

Ha kinézek a villamos ablakán, látom, hogy a bevásárlóutca sarkán egy hajdinatészta üzlet cégtábláján (amikor Káposzta eljön otthonról, itt szokott kapni szárított bonítóhalat) ugyanaz a telefonszám díszlik, mint ami volt, nem történt változás.

Körbenézek a kocsiban. A mobilcégek poszterei zsúfolásig megtöltik a reklámfelületeket. A járművön viszont senki sem nézi a mobiltelefonját. Vajon mit jelent ez?

Hirtelen valami az eszembe jut. Doraemon. A Katicabogár című képregény negyedik füzete. A „Kősapka”, amelyben Doraemon titkos szerkentyűiről van szó.

Íme, a történet.

– Mindenki velem foglalkozik! – mondja Nobi Nobita, mert mindig mérges a papájára és a mamájára.

– Hagyjatok békén, egyedül akarok maradni! – sírja el magát Doraemonnak.

Erre Doraemon a négydimenziós zsebéből elővesz egy szerkentyűt. Ez nem más, mint a „Kősapka”. Doraemon így szól:

– Ha felveszed ezt a sapkát, akkor minden valósággá válik, mint itt az útszéli kavicsok. És olyan élőlény lesz belőled, akit mindenki lát, de senki sem ismer.

Nobita örömtől mámorosan felveszi a sapkát, és boldog, hogy megszabadulhat mindattól, ami eddig körülvette. De egyre magányosabb lesz (valóban csak Nobita van az egész környéken), és vajon miért nem tudja levenni többé a sapkát? Végül is elsírja magát (az egész környéken csak Nobita-szerű lények vannak), és a nagy sapka telis-tele lesz könnyekkel, így

aztán a papája és a mamája felismerik Nobitát. Ekkor Nobita ezt mondja:

– Most már örülök, hogy törődtök velem!

Körülbelül erről szól a történet.

Valahogy így fejeződik be, de én úgy vélem, hogy talán az Aloha által alkotott rendszer éppen olyan, mint a „Kősapka”. Vagyis a telefon, mint olyan, bizonyára nem tűnt el a világból. Tehát elmondhatjuk, hogy egyfajta csoport megszervez valamit, amit senki sem ismer fel, senki sem korlátoz. Pont úgy, ahogy Doraemonnál láttuk.

Nemsokára hosszú hónapokra, évekre a telefon is fokozatosan eltűnik a világból. Ahogy senki se veszi észre az útszéli kavicsokat, de azok is biztosan eltűnnek onnan egyszer.

Ha belegondolunk abba, hogy az a százhet ember, akivel Aloha találkozott, biztosan eltüntetett valamit, azt azonban nem tudjuk, hogy pontosan mik lehettek azok. Még észre se vesszük. Még mielőtt magunktól rádöbbenénk, egyszer csak eltűnt a kedvenc bögrénk vagy a nemrég vásárolt zoknink.

És többé nem találjuk, mert azt se tudjuk, mit keresünk. Bizonyára mindig megsemmisül valahol valami, aminek nem kéne megsemmisülnie, miközben nem is tudunk róla, és ami azért valójában nem semmisül meg.

A zöld HÉV két emelkedőn halad át, majd megérkezik a szomszéd kisvárosba.

Egy nagy téren szállok le a HÉV-ről, és megindulok a találkánk helyszínére. A tér közepén egy torony, rajta óra látható. Egyetemista koromban itt randizgattam vele. A torony aljánál kikanyarodik az út, szélén étterem, könyvesbolt és

vegyesbolt található.

Már csak tizenöt perc maradt a találkozásig. A mobilomon szoktam különben ellenőrizni az időt, így hát benyúlok a zsebembe, egy puha fedelű könyvet veszek elő, ezt a könyvet kezdem el olvasni, míg várok rá.

Eljött a randevú ideje. Ő azonban nincs sehol.

Már harminc perc is elmúlt. Még most sincs itt.

Gondban vagyok.

Ösztönösen a zsebembe nyúlok a mobiloméért.

Nincs ott.

Hát persze, hiszen eltüntették!

Lehet, hogy rosszul emlékszem a randi helyére, vagy talán az időpontban tévedek? Ideges vagyok, mert pont akkor beszéltem vele telefonon, amikor az ördöggel az üzletet kötöttem. Elég nagy az esélye annak, hogy valamiben hibáztam.

– Kínos – ejtem ki ösztönösen a számon.

Megszabadultam ugyan a telefonomtól, mégis szükségem volna rá. Mit is tehetek, továbbra is várok a toronyóra alatt, még ha vacogok is.

A régi időkben gyakran mondogattam valamire, hogy „kínos”. Amikor még egyetemista koromban randizgattam vele. A lány egy nagyvárosból érkezett ide, erre a kisvárosi egyetemre. Bölcsészhallgatónak.

Egyedül lakott, egy ventilátor, egy kis villanytűzhely és sok könyv vette körül. Mindenki telefonon beszélte meg a randevúját, neki azonban nem volt mobilja. Soha nem próbáltam vonalas telefont szerezni. Az biztos, hogy ő mindig nyilvános fülkéből hívott. Mindannyiszor megdobbant a szívem

a boldogságtól, amikor a mobilom kijelzőjén megjelent a „nyilvános készülék” felirat. Sietve futottam a telefonhoz (például ha tanítás volt, vagy diákmunkát végeztem), hogy hamar beszélhessek vele.

Az volt a legrosszabb, ha lemaradtam a telefonálásról. Dühösen bámultam a bejövő hívásokat. Nyilvános készülékről jött a hívás. Abban az időben gyakran tapasztaltam, hogy elhagyott telefonfülkékben a készülékek hosszan csengtek-bongtak, ami olyan volt, mint egy rossz álom.

Akkoriban, hogy nehogy lemaradjak a lány telefonhívásáról, minden este a mobilommal együtt feküdtem le. Ahogy kezedben tartod a mobilodat, annak melegsége pont olyan, mintha a lány testének melege volna, s amint ezt éreztem, mindig mély álomba merültem.

Fél évvel a megismerkedésünk után történt.

Többször is meggyőződtem róla, hogy a házukba bevezették a fekete telefont.

– Kaptam ingyen egy fekete telefont – mondta büszkén, és megpörgette a telefon tárcsáját.

De sokszor hívtam én azt a fekete telefont! Emlékszem, hányszor, de hányszor telefonáltam neki, s ezalatt az a telefonszám szinte beégett az elmémbe.

Különös. De a mobilomban lévő sok-sok telefonszám közül egy szám sem jut eszembe. Sem a barátoméra, sem a kollégáméra, sőt a szüleim telefonszámára sem emlékszem. Eddig mindig tökéletesen megbíztam a mobilomban található kapcsolatokban, a mobilom memóriájában. Amikor erre gondolok, úgy érzem, valami rettenetes dolog bontakozik ki a

bensőmben.

Tegnap megpróbáltam újra felidézni azt a telefonszámot, amely beégett az elmémbe. Egyszerre könnyedén megjelent a telefonszáma. Végül is arra támaszkodtam, amire az elmém emlékezett.

Hét év telt el azóta, hogy szakítottunk. Mégis valamit meg kell kérdeznem tőle.

A telefonban azt mondta, hogy a helyi moziban dolgozik, és holnap éppen szabadnapos. Megköszöntem a lehetőséget, és megígértem, hogy másnap találkozunk.

– Akkor holnap...

Amint ezt kimondta, hangja megszakadt a telefonban, és én úgy éreztem, mintha diákkorom óta semmi sem változott volna, mintha az a hét év minden változás nélkül múlt volna el.

Egy órát töltöttem a torony tövében, mialatt a hidegben a lábam szinte beledermedt az útburkolatba, de ekkor lépteit szaporázva ő közeledett felém.

Nem változott semmit az eltelt hét év alatt. Sem az öltözéke, sem a mozdulatai. Csak egyvalami volt más: vállig érő haját levágatta, egészen rövidre nyírt frizurát viselt.

Ahogy meglátta sápadt arcomat, izgatott hangon ezt kérdezte:

– Mi történt? Minden rendben?

Nem azt kérdezte, „Hogy vagy?“, nem azt mondta, hogy „Rég nem láttalak!“, hanem csak ennyit: „Minden rendben?“ Kiderült, hogy egy órát tévedtem ahhoz képest, amit megbeszéltünk.

– Kínos – jegyeztem meg.

– Vagy úgy – szólt hozzám nevetve.

– Lehet, hogy hamarosan meghalok – vallottam be neki, miközben egy meleg kávét iszogattam abban a kávézóban, ahová betértünk.

Egy darabig nem szólt egy szót sem, csak a kakaóját kortyolta lassan. Majd felém fordult, és ezt mondta:

– Hm. Tényleg?

Teljesen elképedtem ettől a túlságosan könnyed reakciótól.

A következő válaszokra számítottam:

a) Miért? Mi történt?; b) Ha tudok valamiben segíteni, akkor szólj!; c) Húúúú! (Néma csönd és zokogás.)

De még az a) változatnál is gyengébben reagált.

Persze, emlékszem, milyen voltam, amikor közölték velem, hogy meghalok. Magától értetődik, ha valaki ezt nem élte át a valóságban, az nem tud csodálkozni, csalódnai vagy mélységesen bánkódnai emiatt.

Miért van az, hogy az emberek olyasmit várnak el másoktól, amikre maguk sem képesek? Azt szerettem volna, hogy csodálkozzon vagy hogy szomorkodjon?

– De hát ilyen hirtelen?

– Tudod, rák...

– Nahát... ez szörnyű. De azért nem kell szomorkodni. Tudjuk, az emberek meghalnak, de meglep, hogy ilyen váratlanul!

Ezt egyáltalán nem állítom, mert időközben az ördögöt megkértem, hogy hosszabbítsa meg az életemet. És nincs olyan férfi a világon, aki a halál mezsgyéjéhez érkezve azt szeretné gondolni, hogy az első szerelme agyilag sérült volt. Mindezt el akartam mondani neki, de mégsem tettem.

– Szóval...

– Mi van?

– Mielőtt az ember meghal, szeretne minél többet megtudni magáról, szeretne minél több dologról bizonyosságot szerezni.

– Hm... szóval ilyesmire gondolsz?

– Ekkor így szólsz a testedhez: tudod-e, miért is éltél?

– Ó, értem már...

– Éppen ezért szeretnék tőled megtudni valamennyit azokból az emlékekből, amelyek veled és velem kapcsolatosak. Nem számít, lehet bármilyen apróság is.

Mindezt gyorsan elhadartam neki, aztán egy hajtásra felhörpintettem a kihűlt kávémat.

– Már korábban is mondani akartam neked – valami ilyesmit suttogott, miközben törni kezdte a fejét. Nem bírtam tovább, ki kellett mennem a mosdóba, aztán visszaültem a helyemre.

– Folyton a mosdó.

– Mi van?

– Sokat kell kimenned – mondta ő, amikor először nyitottam ki a mosdó ajtaját.

– Régóta van ez. Férfiszokás.

És akkor mi van, ha folyton a mosdó? Micsoda téma ez, és ilyen hirtelen?! Ezt még soha nem hallottam. De ha jól belegondolok, bizony igaza van, egyre többször kell, és hosszabban. A mosdóban a gondolataim elkalandoznak, megtérek egy másik világba, s eközben lassan végzem a dolgomat, aztán kezet mosok. A barátnőm azonban jóval ritkábban járt mosdóba, ha pedig együtt mentünk ki, mindig előreengedtem, és megvárt engem.

– Utána pedig megkönnyebbülten felsóhajtok. Mennyire

aggódom az életemért! Ezt szoktam gondolni.

– Ez igaz?

– Alkoholt meg egyáltalán nem ihatok.

– Sajnálak.

– Hát ez van. Ha bementem egy étterembe, eleinte képtelen voltam bármit is rendelni. Sajátos férfiszokás. Ráadásul mindig csak ugyanazt, currys rizst rendelek. Ha pedig felbosszantom magam, rögtön padlóra kerülök, és utána nehezen térek magamhoz.

Miközben szinte egy szuszra elhadartam ezt neki, barátnőm iszonyú elégedett arckifejezéssel, komótosan iszogatta a kakaóját. Húha, életem végén ilyen történetekről beszélgetünk? Mi az értelme hát az életemnek? Mi az, ami értéként megmarad belőle?

Borzasztóan szomorú! Végül is ilyen emlékek maradnak majd egy olyan férfi után, akit valaha szerelemmel szeretett? De hát nem is olyan fontos! A szerelmem ugyanolyan nő, mint bárki más a világon, száraz és kimért az expasijával. Így van, biztosan, gondoltam magamban.

– Ó, hát igen. Amikor telefonáltunk egymással, mindig sokat beszéltem, de amikor összetalákoztunk, egy szót sem tudtam kinyögni.

Több mint valószínű, így volt.

Abban az időben két vagy három órát is eltelefonálgattunk egymással. Bár félórányi távolságra voltunk, az is előfordult, hogy nyolc órán keresztül folytattuk telefonon a beszélgetést, és nagyokat neveltünk, hogy mennyivel jobb lett volna személyesen találkozni.

Ez a mostani azonban teljesen más volt. Találkoztunk és valahogy nem beszélgettünk egymással. Régebben telefonáláskor fizikailag távol voltunk ugyan, de pszichikai értelemben ez a távolságérzet közel hozott bennünket, úgy éreztük, beszélnünk kell egymással, és azt hiszem, hogy mindez ragyogó színűvé festette a mi könnyed beszélgetésünket.

Ráadásul úgy látom, túl kevésre becsül. Nem lehetne valamivel többre? Annál is inkább, mivel utoljára találkoztunk. S bár a szívem szinte teljesen összetört, mégis belemegyek a játékba.

– De ez nem is olyan rossz! Teljesen felesleges, hiszen három és fél éve rendszeresen kapcsolatban vagyunk!

– Pontosan! De...

– De?

– Nagyon szerettem a telefonjaidat. Tudod, olyan érzés volt nekem, mintha zenét vagy egy történetet hallgatnék, teljesen úgy beszéltél, mintha ezzel megváltoztattad volna a világot, úgy szerettelek! De, amikor találkoztunk, nem nagyon beszélgettünk.

– Én is ugyanezt éreztem, mint te! Hogy a világ teljesen megváltozott, amikor arról a filmről meséltél a telefonban, amit aznap láttál.

Ezek után már csak érdektelen társalgást folytattunk.

Az osztályunkból a legsoványabb fiú most éppen százhusz kilós óriás. A lányok közül a legszolidabb rögtön a diplomaosztó után férjhez ment, és most négy gyermek édesanyja.

Miközben így beszélgettünk, kezdett besötétedni, így aztán hazakísértem a barátnőmet.

A házukban egy mozi működött, valamikor itt dolgoztam. Azt mondta, hogy abban a szobában lakik, amelyik a mozi fölött van.

– Végül is egy mozit vettem feleségül – mondtam. Mire ő nevetve azt válaszolta:

– Hohó! Hagyd a csudába az ilyen vicceket!

Miközben lassan sétáltunk a macskaköves úton, ezt kérdezte:

– Hogy van apukád?

– Hm...

– Mi a baj?

– Még nem békültem ki vele. Amióta meghalt az anyám, nem találkoztunk...

– Azt sokat mondogattad: nagyon szeretnéd, hogy jól legyen az anyukád.

– Sajnos nem lett jobban...

A lány vagy fél évig nálam lakott.

Apám nem járt haza a hivatalból, anyám pedig nagyon megkedvelte a barátnőmet, édességgel kínálta, enni adott neki, aztán megint édességet, és egyre inkább azt szerette volna, ha végleg nálunk marad. „Mindig kislányt szerettem volna”, mondogatta neki anyám. A testvérei mind fiúk voltak, ráadásul Saláta és Káposzta is kandúrnak született.

Később anyám a tudtomon kívül meg is hívta a barátnőmet egy általam nem ismert helyre, ahol mindketten jól szórakoztak.

– Tényleg klassz nő volt az anyukád – jegyezte meg nevetve a volt barátnőm.

– Igen?

– Bejött neki az új étterem! Többször elvitt oda. Főzni is tanított. Később együtt jártunk fodrászhoz.

– Fodrászhoz? Erről aztán igazán semmit sem tudok!

Anyám három évvel azután halt meg, hogy a barátnőmmel szakítottam.

A temetésen a lányt rázta a zokogás. A szertartás alatt felvette Káposztát, és végig a karjában tartotta. Rettenetesen feldúlt voltam, azt hiszem, észre se vettem Káposztát, amint ott ógyeleg közöttünk.

Miután szakítottunk, anyám továbbra is azt állította, hogy az én exem jó kislány. Ennek a mondatának az értelmét akkor értettem meg, amikor láttam őt zokogni, miközben Káposztát öleli magához.

– Káposzta hogy van?

– Köszönöm, jól.

– De ha majd meghalsz, valakinek gondoskodnia kell róla...

– Majd gondolok rá, hogy valakinek odaadjam.

– Aha. Csak szólj, ha nem tudod, mi legyen vele.

– Köszönöm.

Az emelkedőnél hirtelen feltűntek a mozi fényei. Rég jártam erre, s nem tudom, miért, úgy tűnt, mintha a mozi kicsit összement volna. Akkoriban nagyobbnak és ragyogóbbnak találtam.

Ugyanaz az érzés fogott el, mint amikor az óratoronynál vártam rá. Egy ingatlanügynökség, egy étterem, egy kertészeti iskola virágüzlete. A szupermarket felújításán kívül a városban

nem történt nagyobb változás. De most nekem úgy tűnt, mintha a város régi megszokott látványa hirtelen kisebb lenne, úgy éreztem, mintha miniatűr mását látnám. A város lett kisebb, vagy talán az én érzékelésem bővült, tulajdonképpen mind a kettővel kiegyeztem.

– Hát bizony...

– Mi van?

– Mit gondolsz, miért szakítottunk?

– Akkor hirtelenjében mi is történt?

– Szerintem volt valami oka, de képtelen vagyok rá visszaemlékezni.

A nap végén mindenképpen meg akartam ezt kérdezni tőle.

Miért szakítottunk?

Miért távolodtunk el egymástól? Akárhogy próbálok visszaemlékezni rá, a döntő okot a mai napig sem tudom!

– Ó, te talán tudod? – kérdezte tőlem hirtelen felém fordulva, miután egy darabig szótlánul haladt mellettem.

– Mit?

– A kedvenc kajámat.

Fura egy kérdés. Eltelt tizenöt másodperc.

– Hm... sült garnéla?

– Nem talált! Kukorica tempura!

Sajnáltam a dolgot. Szóval nem sült? Hogy jött ez a változás?

– Akkor azt mondd meg, mi a kedvenc állatom?

– Mi a csuda! Hát...

– Japán makákó!

– Így van, pontosan! Itt az ideje, hogy kiüssük azt a szumó birkózót!

– Akkor... mi a kedvenc italom?

Mégis mi lehet az? Egyáltalán nem jut az eszembe!

– Hm... Bocsánat! Megadom magam!

– Kakaó! Hát az előbb is azt ittam! Nem emlékszel?

Így igaz. Megfeledkeztem róla. Nagyon szerette a kukorica tempurát, amikor beköszöntött a szezonja, kivétel nélkül mindig azt rendelt, és azt fűzte hozzá, hogy ez a világ legfinomabb étele. Amikor az állatkertbe mentünk, alig lehetett elvonszolni a Majomhegytől, ahol a japán makákók tanyáztak. És mindig meleg kakaót ivott, akár tél volt, akár nyár.

Nem felejtettem el, de valahogy képtelen voltam felidézni. A szívem, akár a savanyúságos üvegen a fedő, elzárta a vele kapcsolatos emlékeket.

Azt hallottam, hogy az emberek elfelejtik, amire emlékezniük kellene. Felejtünk, hogy előrehaladhassunk. Talán ez az oka. De, amikor a halállal szembesülsz, fontos, hogy számtalan apró emlék jusson az eszedbe.

– Vannak dolgok, amikről megfeledkezünk. De hát ezt előre láttuk. Biztos, hogy a szakításunk oka is ilyen. Nem olyan, amit fontos észben tartani.

– Hát igen.

– De ha van rá lehetőség, hogy elutazz a diplomaosztó után!

– ...Buenos Aires? Ó, de rég volt, milyen szép volt!

Abban az időben soha nem hagytuk el a várost. Akkoriban máshová nem mentünk, csak állandóan a várost jártuk széltében, hosszában. Viszont soha nem unatkoztunk.

Az egyetemi előadások után mindig a könyvtárban

találkoztunk, megnéztünk a moziban egy filmet, aztán egy jót beszélgettünk a kedvenc kávézónkban, utána felmentem hozzá és szexeltünk. Néha a barátnőm uzsonnát készített, felszálltunk a siklóra, majd a város legfestőibb pontján piknikeztünk, és ez tökéletes boldogság volt a számunkra.

Ha most visszagondolok azokra az időkre, szinte hihetetlennek tartom, hogy akkor a város nagysága, és mi ketten, mindenben teljesen jól illettünk egymáshoz. Úgy három és fél évig jártunk együtt. Ez idő alatt csupán egyszer voltunk együtt külföldön. Argentína, Buenos Aires. Ez volt az első és az utolsó külföldi utunk.

Akkoriban a hongkongi rendezők filmjeiről álmodoztunk, ezek a filmek ott játszódtak, abban a városban, mi meg az utolsó egyetemi év után, a hosszú vakáció alatt szerettünk volna oda elutazni.

Felszálltunk egy olcsó amerikai repülőgépjáratra, ahol iszonyúan hideg volt, az étel, amit adtak, olyan volt, mintha agyagot rágtunk volna, és ezzel a géppel huszonhat órán keresztül utaztunk, míg eljutottunk Buenos Airesbe.

Az ezeizai repülőtérről egy kétes hírű taxival mentünk be a városközpontba. Ahogy megérkeztünk a szállóba, egyből az ágyba zuhantunk. De képtelenek voltunk elaludni. Bár iszonyatosan fáradtak voltunk, mégsem ment az alvás, mert még a japán időt érzékeltük. Hiszen épp a Föld túlsó oldalán voltunk!

Gondoltunk egyet, kiugrottunk az ágyból, és elindultunk, hogy sétát tegyünk a városban. S lám, táncosokat láttunk, akik a bandoneón zenéjére tangót táncoltak a macskaköveken. Az ég

nem volt magas Buenos Aires felett, s ahogy messzire elnéztünk, feltűnt a recoletai temető. Ahogy a labirintusszerű sírok között kószáltunk, egyszerre csak Evita sírjára bukkantunk. Aztán egy kávézóban ebédeltünk, s közben tangót hallgattunk, amelyet egy ősz gitáros játszott nekünk.

Hamarosan beesteledett, buszra szálltunk, és elmentünk a La Boca-ba. Vagy félórányi utazás után a busz begurult egy kis utcába, ahol tarka színekben pompázó házak sorát pillantottuk meg. Égszínkék, mustársárga, smaragdzöld és lazacszín. A különböző pasztellszínekben játszó faházak egymás mellett sorakoztak. Ahogy ott sétáltunk, a házak játékszereknek tűntek az alkonyi napsugártól bevilágított városban. Éjszaka pedig a San Telmo Tangerine „La Valentá”-hoz mentünk. A tangóláz egy új világba varázsolt bennünket.

A következő néhány napban szinte önkívületben jártuk be keresztül-kasul Buenos Airest. Olcsó szállásunkon ismerkedtünk meg Tommal. Japán volt, még ha Tomnak hívták is. A huszonkilenc éves fiatalember otthagya a CM céget és körbeutazta a világot. Esténként bort, húst és sajtot vásároltunk Tommal a közelben lévő szupermarketben, közösen elfogyasztottuk, miközben jókat beszélgettünk.

Tom sok érdekeset mesélt nekünk a világ dolgairól. India dölyfös teheneiről, a kis tibeti papokról, az isztambuli kék mecsetről, a fehér éjszakákról Helsinkiben, és Lisszabonról, ahol akármerre néz az ember, csak tengert lát.

Tom arról is beszélt, hogyan kell inni az alkoholt, hogyan kell jól berúgni, meg hogyan kell álmodozni.

– Sok kegyetlen dolog van ebben a világban. De szinte

ugyanannyi gyönyörűség is van benne.

Mi, akik keresztül-kasul bejártuk ezt a kis várost, képtelenek voltunk a történeteit elképzelni. Tom hol sírt, hol nevetett, és a mi történeteinket is meghallgatta. Így beszélgettünk mi hárman vég nélkül a Föld túlsó oldalán.

Már közeledett a Japánba hazatérésünk napja, amikor egy este Tom csak nem jött vissza a szállodába. A barátnőmmel borozgattunk, miközben egyre vártuk, de Tom csak nem jött. Másnap reggel tudtuk meg, hogy Tom meghalt.

Azt mondták, hogy az Argentína és Chile határán álló Krisztus-szobrot ment megnézni, felszállt egy buszra, amely egy szakadékba zuhant.

Olyan érzésem volt, mintha valami álomban lennék. Mindaz, ami körülvett, távol állt a valóságtól. Még most is úgy érzem, mintha Tom épp e pillanatban lépne be az étterembe egy borosüveggel a kezében és ezt kiáltja: „Igyunk már!” De Tom nem jött vissza! Egy teljes napot a valóságtól elrugaszkodva töltöttünk, mintha a felhők felett lettünk volna.

Az utolsó napon elmentünk az Iguazú-vízeséshez.

Harmincpercnyire volt a repülőtértől. Innen kétórás gyaloglással elértük az Ördögtorok-szakadékot. Abban a bizonyos hongkongi filmben szerepelt, ez a világon a legmagasabbról lezúduló vízesés.

Óriási mennyiségű víztömeg hatalmas lendülettel zuhan alá a magasból.

A látványból megéreztem a természet erejét.

Egyszer csak azt vettem észre, hogy a barátnőm sír.

Hang nélkül zokogott. De akárhogy sírt, akárhogy zokogott,

ezt a hangot elnyomta a vízesés robaja.

Ekkor értette meg. Tom halott. Nem találkozhatunk vele többé. Nem beszélgethetünk, nem iszogathatunk, nem ehetünk együtt soha többé a késő éjszakában. Ekkor született meg benne és bennem is, hogy mi a valóság.

Amiatt sírt, amin nem tudott változtatni, amiben az emberek jobbára tehetetlenek. Én sem tudtam, mit tegyek, csak döbbenten néztem a zavaros vizet, amelyet elnyel a talaj a Föld túlsó oldalán.

Ugyanannyi idő alatt tértem vissza a barátnőmmel Buenos Airesből Japánba, mint amennyi alatt ide érkeztünk.

Huszonhat óra. Ezalatt egy szót sem szóltunk egymáshoz.

Talán túl sokat beszélgettünk Buenos Airesben? Biztos, hogy nem.

Egyszerűen nem tudtunk akkor egymással beszélni. Képtelenek voltunk beszélni, ezért nem is beszéltünk. Bár testközelben voltunk, mégsem tudtuk a gondolatainkat elmondani egymásnak. Nem tudtunk megszólalni. Keserves volt. Képtelenek voltunk akár csak egy szót is kinyögni. Huszonhat órán keresztül nem szóltunk egymáshoz, nem tudtuk megosztani egymással azt az előérzetet, hogy vége.

Furcsa. Ahogy a kezdet előérzetét mind a ketten megosztottuk egymással, ugyanúgy és ugyanakkor átéreztük a vég előérzetét is.

Elkezdem az útikönyvet lapozgatni, mert képtelen vagyok szótlánul ülni a repülőn. Nézem a fenséges hegláncok fotóit. Aconcagua. Dél-Amerika legmagasabb hegye, amely Argentína és Chile határán tör a magasba. Lapozok tovább. Ekkor a hegy

tetején magasodó Krisztus szobrát pillantom meg. Vajon sikerült-e Tomnak meglátnia a Krisztus-szobrot? Vagy pedig meghalt, mielőtt látta volna?

Megpróbálom elképzelni.

Tom leszáll a buszról, a fennsík tetejéről letekint az elterülő hatalmas földre. Hátranéz, s mögötte a nagy kereszt árnyéka zuhan rá. Feltekint, és meglátja az óriási Krisztus-szobrot, amint szélesre tárja két karját. Tomnak hátába süt a nap, s eközben elragadtatással szemléli a gyönyörű, ragyogó férfialakot.

Kibuggyannak a könnyeim. Kinézek a repülőgép ablakán, nem bírom tovább.

Az ablakon túl a jéggel borított tenger terül el végtelenül. Kegyetlenül szép: a lemenő nap sugarai bíborszínűre festik a befagyott tengert.

Huszonhat óra után hazaérkezünk egy olyan városba, mint amilyen a Monopoly.

– Hát akkor holnap... – szól a barátnőm, ahogy mindig is szokott, és elindul az állomás mögötti lejtős úton lefelé. Én pedig hátulról követem a tekintetemmel egyenes tartású alakját.

A következő héten szakítottunk. Mindössze öt perc alatt búcsúztunk el telefonon egymástól. Kimért beszélgetéssel fejeztük be, mintha hivatalos eljárás lett volna. Több mint ezer órát telefonálgattunk. Öt perc alatt fejeztünk be egy olyan kapcsolatot, amit ezerórás telefonálással építettünk ki.

A telefon segítségével szinte azonnal sikerült kényelmes kapcsolatot teremtenünk egymással, de emiatt elszalasztottuk a társunkhoz tartozó gondolatokra, elképzelésekre fordított időt. A telefon elrabolta tőlünk azt az időt, ami által emlékeinket

felhalmozhattuk volna, így aztán azok el is illantak.

Minden hónapban kézhez kapom a mobilom számláját. Beszélgetési keret: húsz óra. Ezért tizenkétezer jent kell kifizetni. Vajon megérte-e ekkora értéknek megfelelő beszélgetést folytatni? És vajon mennyit ér egyetlen szó?

A szerelem már régen véget ért közöttünk. A játék csak a meghatározott szabályok között folytatódott. És a Buenos Airesben eltöltött néhány nap alatt rögtön rájöttünk, hogy egyáltalán nincs értelmük a szabályoknak.

Egy parányi fájdalom megmaradt bennem.

Ez akkor volt.

Azt hiszem, még most is érzem.

Ha akkor, ott, a repülőgépen lett volna nálunk telefon...

Lehet, hogy akkor nem is szakítottunk volna.

Hagytuk volna a Monopolyt, és talán egy másik játékba kezdtünk volna.

Elképzeltem magamnak.

A repülőben vagyunk. Huszonhat órát.

A jóisten telefont ad nekünk.

Felhívom.

Őt, aki ott ül mellettem.

„Most mire gondolsz?”

„És te?”

„Szomorú vagyok.”

„Én meg magányos.”

„Rád gondolok.”

„Én is.”

„Mit csinálsz?”

„Mit csináljunk?”

„Szeretnék hamar otthon lenni.”

„Én is.”

„Otthon mit csinálsz?”

„Otthon mit csináljunk?”

„Lakjunk együtt?”

„Lehet, hogy jó volna.”

„Otthon majd iszunk kávé.”

„Én meg kakaót iszom.”

Sikerült volna beszélünk egymással! Merthogy volt telefon!

Még a huszonhat óra alatt is sikerült volna szót értenünk egymással!

Jólesett, akármilyen társalgás lett volna is. Mindenképpen jólesik, ha sikerül elmondani a partnerednek az érzéseidet, és ha sikerül meghallgatnod az ő érzéseit is.

Ott viszont nem volt telefon.

– Hát akkor holnap... – mondta búcsúzaskor, amikor elváltunk az állomáson.

Néha még most is eszembe jut az a halvány mosoly az arcán, amikor utoljára így szólt. Ez a halvány mosoly, mint egy apró fájdalom, beleköltözött szívem jobb sarkába, s esős napokon felsejlik, akár egy régi seb.

Ha belegondolok, sok ilyen apró fájdalom lakik még a szívemben. Az emberek ezeket az apró fájdalokat általában meg szokták bántani.

– Térjünk vissza a mába!

A lány hangjára hirtelen visszazökkentem a valóságba. Végre rájöttem, hogy pont a mozi előtt vagyok.

– Mi van?

– Bocs, csak valami vad dolgot sikerült mondanom.

– Dehogy, szerintem érdekes volt!

– De ígértél valamit.

– Micsoda?

Azt válaszolta, hogy elfelejtette.

– Nekem te nem ígértél semmit. Szakításkor szokás kiteregetni a partnerünk összes utálatos tulajdonságát.

Ez nálunk is így történt. Persze mi is ígérettünk. Ha szakítok, én is kiteregetem mindazt, amit utálok a partneremben. Mindezt szégyenkezés nélkül mondtam, hiszen az élet tovább folytatódik, a szerelmünket pedig az utolsó percig erre az életre neveljük. Az én szerelmem mindig ezt ismételte:

– Nem tudom elképzelni, hogy valaha is szakítok! – És én is ugyanezt mondtam.

– Mindent elmondtam, mielőtt meghalnék. Azt is, amit utálok benned.

Ő boldogan mosolygott.

– Köszönöm, hogy betartottad az ígéretedet, mert a halál mezsgyéjén ezt már nem fogom hallani.

Én is nevettem.

Amikor a szerelmünk elkezdődött, nem tudtam elképzelni azt a napot, amikor egyszer mindez véget fog érni. Amikor boldog voltam, úgy éreztem, hogy ő is ugyanilyen boldog. Egyszer azonban eljön az az idő is, amikor minden megváltozik. Te még boldog vagy, de a partnered már szomorú.

Minden szerelem egyszer véget ér. Persze tudjuk, és mégis szerelmeskedünk.

Talán ez is hozzátartozik az élethez. Tudjuk, hogy eljön a vég, de azért tovább élünk. Így van ez a szerelemmel is, tudjuk, hogy vége lesz, az élet azonban mégis ragyogónak tűnik.

– Nemsokára meg fogsz halni – mondta, és kitárta a mozi súlyos kapuját.

– Ezt ilyen könnyen ki tudod mondani?

– Akkor utoljára vegyük ki a kedvenc filmedet. Nézzük meg együtt!

– Köszönöm.

– Akkor holnap ugyanitt este kilenckor. Üzemzárás után le tudják vetíteni.

– Jól van.

– Figyelj csak, még egy utolsó kérdés!

– Mi volna?

– Hogy mi az én kedvenc helyem.

Mi is volt az? Teljesen elfelejtettem.

– Látom, nem jut az eszedbe. Akkor a válasz legyen holnapra a házi feladatod – jelentette ki, s azzal becsukta a kaput. – Akkor vizlát holnap! – mondta az üvegen keresztül.

– Holnap – feleltem neki én is az üvegen keresztül.

Teljesen besötétedett.

Még egy darabig álltam és néztem a piros és zöld fényekkel megvilágított mozi téглаépületét.

Különös nap volt ez.

A telefon eltűnt a világból. Mit is veszítettem én ezzel?

Rendkívül aggasztónak tűnt, hogy az emberek emlékei és emberi kapcsolatai, amelyek a telefon segítségével jöttek létre,

így egy csapásra megszűntek. Ez persze elsősorban kényelmetlenséget okozott. Úgy képzem, hogy az óratorony alatt ettől kezdve sokkal elárvultabban vár majd egymagában az ember.

A telefon és a mobiltelefon felfedezésével az emberek többé nem mentek el egymás mellett, előre megbeszélhették a találkozósaikat. Azáltal viszont, hogy most nem tudunk kapcsolatot teremteni egymással, a várakozás még forróbb hangulatot szült bennem, s egyúttal a szünni nem akaró remegéstől még a hideg is átjárt.

– Nahát! – ebben a pillanatban beugrott! – Ez az!

A kérdésére adott válasz. A kedvenc helye. Hát persze, ez a mozi!

Már rég mesélte. „Érzem, hogy ez a mozi mindig vár rám egy szabad helyyel. Ha elfoglalom a székem, úgy érzem, minden tökéletes lesz.” Mindig ezt mondogatta.

Eszembe jutott a helyes válasz! Rögtön megmondom neki!

A mobilomat állandóan a zsebemben tartom.

Nincs ott. Hát persze, már eltűnt.

Elkapott az idegesség. Rögtön meg akartam mondani neki a helyes választ. Bizonytalanul egy helyben toporogtam, miközben benéztem a moziba.

Hirtelen feleszméltem. Ugyanaz az érzés volt ez, mint mikor diákkoromban a telefonját vártam. Ugyanúgy idegesít, ha azonnal nem tudom közölni a partneremmel azt, amit vele kapcsolatban gondolok.

Régen, ha az emberek levelet írtak, rengeteget vártak arra, hogy a levelükre a válasz is megérkezzék.

Az ajándék „olyan dolog”, amelynek önmagában nincs jelentősége, „abban az időben” kap értelmet, amikor a kiválasztásakor elképzeljük a másik örömteli, boldog arcát.

„Ahhoz, hogy valamit kapj, valami mást el kell veszítened”, jutottak eszembe váratlanul anyám szavai. Az a nap jut most az eszembe, amikor anyám náthája és tüszögése elmúlt. Anyám jószágon, de határozott meggyőződéssel mondta ezt, miközben megsimogatta az ölében összegömbölyödve pihenő Salátát. Felnézek a mozi épületére, és rá gondolok.

„Nemsokára meg fogsz halni”, a lány szavai súlyosan nehezednek rám.

Hirtelen a fejem jobb oldalába belenyilall a fájdalom! Nyomást érzek a mellemben, nem kapok levegőt. Rettenetesen ráz a hideg, egész testemben remegek. A fogam vacog.

Most fogok meghalni?

Jaj, nem akarok meghalni!

Képtelen vagyok állva maradni, leguggolok a mozi előtt.

– Nem akarok meghalni!

Ebben a pillanatban hátulról a saját hangomat hallom, és meglepődve hátrafordulok. Aloha az.

– Meglepődtél? Ugye, ugye meglepődtél?

A fagypont alatti hidegben, ingben és rövidnadrágban, napszemüveggel a fején természetesen Aloha volt az. Ingén pálmafák, amerikai autók, delfinek és szörfdeszkák mintázata pompázott.

Ez a pasi... igazán átöltözhetne! A szívem legmélyéről jött, de még csak nem is haragudtam rá.

– Ugyan már, a határidő miatt jöttem, de azért irigyellek!

Mindent láttam, csakugyan frankón sikerült, tényleg!

– Honnan láttad – kérdeztem tőle, miközben a hideg veríték végigcsurgott a hátamon.

Aloha az ég felé mutatott.

Most már iszonyú nehéz volt tartanom vele a kapcsolatot.

– Beszéljünk őszintén, még mindig nem akarsz meghalni? Ugye arra születted, hogy ragaszkodj az életedhez.

– ...akkor most mi lesz?

– „Semmiképpen sem akarok meghalni!” Mindegyik ezt fújja!

Lehet, hogy neki bosszantó, de ezt el kell fogadni. Talán pontosabban nem is arról van szó, hogy nem akarok meghalni. Inkább nincs merszem szembenézni a halállal.

– Helyes! Akkor menjünk tovább! Keressünk valamit, amit eltüntethetünk!

– Micsoda?

– Itt van! – azzal Aloha ujjával a mozi felé bökött.

– A film lesz a következő, amit eltüntetünk. Az életedért cserébe.

– A filmet?

Egyre homályosabb tekintettel, kábultan a mozira meresztettem szemem, miközben valamit mormogtam magamban. Arra a mozira, amelybe minden áldott nap együtt mentem el vele. Koronák és lovak, bohócok, úrhajók, cilinderek, géppisztolyok, meztelen nők... egymás után villantak fel előttem a különböző filmek jelenetei. A bohóc vigyorog, az úrhajó táncot jár, a lovak pedig beszélgetnek.

Lidérces álom.

– Segítség! – kiáltottam elfúló hangon, és elvesztettem az

eszméletemet.

szerda

ha a filmek eltűnnének a világból

– Az Élet, ha közelről nézzük, tragédia, de messziről komédiának látszik – szól oda hozzám egy férfi. Eközben cylinderrel a fején, óriási szmokingban botjával integet felém.

Belém hasít a fájdalom. Szavai most már szinte marják, égetik a testem. Szeretném, ha elérnének hozzá a gondolataim, de most már szavak nélkül.

A férfi így folytatja:

– Van valami, ami ugyanolyan elkerülhetetlen, mint a Halál. Ez az Élet.

Ez így van. Úgy tűnik, most először értettem meg, hogy meghalhatok. Azt, hogy az Élet és a Halál egyenértékű egymással. Úgy hiszem, most vagyok a legnehezebb helyzetben, a kettő között.

Ez idáig minden erőmet összeszedtem, hogy tovább élhessek. Mostantól már csak azt sajnálom, ami megmarad belőlem. A Halál hatalma ellenállhatatlan, az Életet tönkrezúzza.

Mintha megsejtette volna a gondolataimat, a szmokingos férfi megérintette a bajuszát, miközben egyre közeledett felém:

– Most nem állok le töprengeni az értelméről. Nem érdekel,

hogy mit jelent. Az Élet csodálatos és gyönyörű!

Biztos így van. De akárhogy vesszük is, van értelme a létezésnek! A medúzának, az úton heverő kavicsocskának, a vakbélnek is van értelme. Egészen biztos!

És ha ez így van, vajon bűnt követek el akkor, ha valamit eltüntetek a világból? Van értelme a medúzák életének. Amikor viszont az én életem válik bizonytalanná, talán kisebb lesz az értelme, mint a medúzák életének.

A férfi közeledik felém. Igen. Ez a férfi, minden kétséget kizáróan Charlie Chaplin!

Chaplin előttem áll, cilinderével eltakarja az arcát.

– Miau! – szólal meg nyivákolva, és amikor a cilindert a kezébe veszi, azt látom, hogy macskaarca van!

– ! – szólnék, de hang nem jön ki a torkomon, miközben felpattanok a helyemről.

A karórámra nézek: reggel kilenc van.

Káposzta, mintha valamitől tartana, sírva nyávog, miközben a párnám mellé kuporodik. Csendesen megsimogatom. Puha és meleg. Érzem, hogy dorombol. Az Életet érzékelem. Végül elfordítom a fejem, és ekkor hirtelen eszembe jut a tegnapi éjszaka. Ahogy a hidegben elszédültem a mozi előtt. De arra már egyáltalán nem emlékszem, hogy mi történt azután. Csak egy kis fejfájás, no meg hőemelkedés maradt belőle.

– Várjunk, várjunk egy kicsit! Mi van? Ez már túlzás! – kiáltottam a konyhából.

De nem, mégsem én voltam. Az ördög volt az, aki felvette az én alakomat.

– Csak egy egyszerű megfázás... Egy kis türelmet kérek!

– Azt mondod, megfázás?

Piros hawaii ing rikított rajta, a szeme csillogott.

– Azt mondod, hogy egyszerű megfázás? Egész idáig cipeltelek, ami igaz, az igaz, alaposan le voltál robbanva. Ördög vagyok, így hát erősnek kell lennem, de ez még nekem is nehezemre esett!

Aloha forró vizet tölt a csészémbe, mézet csurgat bele, majd citrommal ízesíti, végül egy kanállal felkavarja.

– Annyira szenvedtél, hogy azt hitted, már meg is haltál...

Aloha meglepett arccal leteszi mellém a csészét.

– Bocsánat!

Lassan kortyolgom az édes és finom italt.

– Még soha nem követtem el hibát, amikor életet kellett meghosszabbítanom! Ha hibáznék, akkor az istenre haragudnék!

– Akkor majd vigyázz!

– Később már nem mondhatok semmit. Baj lenne, ha ezzel nem lennék tisztában.

Valahogy észszerűtlen Aloha gondolkodása. De nem tehetek semmit. Hiszen ez a fickó most a mentőövem.

Miau, szólal meg mellettem Káposzta. Mintha Káposzta hangja lenne.

– Na, most mit csinálsz? – kérdezi Aloha, miközben arra vár, hogy befejezzem az ivást.

– Mit akarsz?

– Akkor nincs más hátra... Eltüntetünk a világból valamit.

– Ó!

– A film lesz a következő.

- Szóval a film...
- Tüntessük el? Vagy maradjon, és akkor véged van?

Ha a filmek eltűnnének a világból.

Elképzelem.

Bajban vagyok. Akkor ezzel eltűnik minden, amivel szórakozni szerettem.

Most értem meg, hogy ezzel minden szórakozásomnak vége. Meglehetősen sok DVD-t vásároltam, kidobott pénz. Megvettem Stanley Kubrick és a *Star Wars* Blu-ray Box szettjét is, annak is annyi... Hm... Ennyi volna? Ezekből semmi nem marad? Hát ez az igazság.

Aloha egyre csak sürget: „Gyorsabban, gyorsabban!”, ez viszont lényeges kérdés. Jó lenne, ha megállnánk és elgondolkodnánk rajta.

- De hát... csak nem a filmet akarod eltüntetni?
- Teljesen mindegy!
- Biztos vagy benne?
- Akkor mit tudok eltüntetni?

Hogy állunk a zenével?

NO MUSIC, NO LIFE.

Mit ér az Élet zene nélkül! Mi lesz a híres Kano lemezbolttal?

Vajon tudunk-e élni zene nélküli világban?

Tudnék így élni. Biztos.

Egy esős napon, ha egyedül bevackoltál a szobádba, hangulatosan tölthetted az idődet, de most már nem hallgathatod a kedvenc Chopin-lemezedet.

Nem lesz könnyed boldogság, de talán nem is lesz különösebb

probléma, ha Bob Marley egy szép napon meghal.

A Beatles, amelyet kerékpározás közben szoktam hallgatni, örületesen feldob (postai kézbesítés közben BGM szól háttérzeneként), így könnyebben megy a munka.

Amikor sötét éjszaka egyedül sétálok haza, az őrjítően fájdalmas Bill Evanst hallgatom, még a szívem is összeszorul tőle, de ha nem hallgathatnám, akkor sem lenne semmi baj.

Első következtetés: NO MUSIC, YES MY LIFE.

Zene nélkül is lehet élni, sok minden sikerülhet, de kissé magányosak leszünk.

NO COFFEE, NO LIFE! NO COMIC, NO LIFE!

Hiába is kiabálok, az emberélet kávé és képregény nélkül is folytatódik. Nyugodtan élhetek akkor is, ha nincs többé a kedvenc *coffee jellym* és a Starbucks *caffè lattéja*. Nehéz búcsút venni Akirától, Doraemontól és Slam Dunktól, de ha az életéről van szó, elválok tőlük örökre. Persze, nem örülök, ha nincsenek többé imádott plüssállataim, edzőcipőim, sapkáim, se Pepsi, se Häagen-Dazs, de miattuk nem fogok meghalni. Az Élet mindenekelőtt!

Szóval mindent elvetek a képzelet világából.

Második következtetés: az emberek nem halnak meg, ha van vizük, enivalójuk és fekvőhelyük.

Másképpen szólva, tulajdonképpen ezen a világon minden jó, akár létezik, akár nem.

A leginkább szívemhez nőtt filmek életem során. Ha valójában mind eltűnik, úgy érzem, velük együtt talán én is eltűnök.

Más a gyaloglás, mint az út ismerete.

Ezt mátrixnak mondják.

Azt hiszem, teljesen mást jelent, ha valamilyen jelenség eltűnik a világból, és mást az ezzel összefüggő valóság. A fizikailag eltűnt dolgok közvetlen hatásánál sokkal jobban lemérhető az a hiány, amelyet számszerű értékkel nem tudunk kifejezni. Első pillantásra érthetetlennek tűnik. Mégis, anélkül, hogy bárki is láthatná, lényegesen megváltoztatja a körülményeket.

Minden eddiginél jobban fáj a szívem. A barátnőm miatt, aki a mozit szereti, és azok miatt, akik szeretik a mozit széles e világon. Eltűnik az életükből. Súlyos hiba. Annál is inkább, mert ha nem élek, nem tudok mit kezdeni semmivel, még akkor sem, ha a mozi létezik. A filmet sem tudod élvezni, ha nem élsz, és sem a barátnőddel, sem a mozit kedvelő emberekkel nem is osztozhatsz ebben az élvezetben.

Döntöttem. Eltüntetjük a mozit.

Az egyik filmben, amit régebben láttam, a főszereplő ezt mondta:

– Sok olyan ember van a világon, aki el akarja adni a lelkét az ördögnek. A probléma csupán annyi, hogy egyre kevesebb az ördög, aki szeretné megvásárolni.

Tévedett. Hiszen itt áll előttem az ördög, aki meg akarja venni a lelkemet. Álmomban sem gondoltam volna, hogy megjelenik előttem létező alakban a betű szerinti ördög.

– Szóval döntöttél! – ezt már a meglehetősen vidám divatmajom, Aloha, maga az igazi ördög mondta.

– Igen...

– Hát akkor, a szabályok szerint... itt az utolsó mozi, és élvezd

a kedvenc filmedet!

Nahát! Szóval egyet kiválaszthatok... Gondolkozzunk csak, még töröm a fejem. De képtelen vagyok eldönteni.

– Gyere, utoljára nézd meg a kedvenc filmedet. Nézzétek meg együtt!

Meglepő módon újjászülettek a lány tegnap éjszaka kimondott szavai! Úgy tűnt, mintha jóslat lett volna.

Mégis mit néztek meg életemben utoljára a sok-sok film közül, amiket szerettek? Nehéz kérdés. Olyat, amit már láttam, vagy olyat, amit szerettem volna megnézni? Végül is, nem is tűnik szerintem annyira nehéznek, ha olyasmit választok, amit a magazinokban vagy a tévében láttam, mint például *Az utolsó vacsora*, vagy a *Lakatlan sziget*. Most azonban semmiképpen nem utasíthatom vissza Aloha ajánlatát. Különben meghalok.

– Választanod kell, érted? – *Természetesen*, gondolom magamban. – Hiszen filmrajongó vagy!

– Értem.

– Akkor mostantól adok rá egy fél napot. Ez idő alatt kiválaszthatod az utolsó mozit az életedben!

Nagy zavaromban arra jutottam, hogy megérdeklődöm Cutajánál.

Nem a Cutaja boltra gondolok, hanem egy emberre.

Vagy nem jól magyaráztam?

Akkor elmagyarázom még egyszer.

Nagy bizonytalanságomban elhatároztam, hogy megkérdezem egy régi barátomat (Cutajának szoktuk őt hívni, mert olyan, mint a Cutaja filmlexikon), akivel még középiskolában jártam együtt, és egy közeli patinás üzlet

videófilm-kölcsönzőjében dolgozik, mellesleg nem a Cutajáról van szó.

Cutaja már legalább tíz éve ebben a videófilm-kölcsönzőben végzi munkáját (ismétlem, nem a Cutajában). Azt hiszem, hogy a fél életét ebben a kölcsönzőben tölti. Vagyis minden idejét, ami az alváson kívül van, a mozinak szenteli. Valóságos mozibuzi.

Cutaja meg én tavasszal lettünk haverok, még a középiskola első osztályában. Ugyanabba az osztályba jártunk. Már két hét is eltelt a tanévnyitó óta, amikor arra kényszerítettek, hogy legyek Cutaja barátja, aki azonban eddig a tanterem sarkában húzta meg magát, és sem az órák alatt, sem a szünetekben nem szólt senkihez, sőt még csak rá se nézett senkire.

Már nem nagyon emlékszem, hogy miért is beszélgettem Cutajával. Az ember életében legalább három olyan pillanat van, amikor vonzalom alakul ki benne a vele teljesen ellentétes típus iránt (legalábbis ezt hiszem). Ha nőről van szó, akkor szerelmes lesz belé, ha pedig férfiről, közeli barát.

Emlékszem, úgy kezdtem közeledni Cutajához, hogy ebben senki sem segített. Megjegyzem, én szólítottam meg, és aztán nemsokára barátok lettünk. Kedves volt velem, bár szinte nem is beszélgettünk, csak kétszer-háromszor néztünk egymás szemébe. Nekem azonban szimpatikus volt. Rendszerint egy szót sem szólt, de amikor a mozi került szóba, hirtelen megeredt a nyelve, a szeme fényesen csillogott. Akármilyen formában is, de ha az emberek valójában arról beszélnek, amit szeretnek, tudom, hogy valamiféle emelkedettség lesz úrrá rajtuk.

Középiskolás korunkban Cutaja különböző filmeket mutatott nekem, amelyeket egymás után meg is néztem. Cutaja ismertette meg velem a japán történelmi drámáktól kezdve a hollywoodi tudományos-fantasztikus filmeken át a francia új hullám alkotásait és az ázsiai független filmeket.

„Ezek klassz filmek, hidd el, ezek jók”, mondta Cutaja. Milyen műfajú film, mikor készült, milyen országból származik, ki szerepel benne, ki rendezte... Cutaja mindezeket lazán kezelte. Végző soron „Ezek klassz filmek, hidd el, ezek jók”. Nem érdekes, hogy mikor és melyik országban készültek.

Mennyire a véletlen műve volt, nem tudom, de a felső középiskolában is osztálytársak lettünk. Mint várható volt, hat éven keresztül élvezhettem Cutaja film iránti imádatát, amely – azt hiszem – mostanra már-már mániának nevezhető, rajongóra jellemző szakterületté fejlődött benne. Cutajával kapcsolatban jól tudom, hogy azok, akiket a nagyvilágban rajongóknak neveznek, magamat is beleértve, látszólag szélhámosoknak tekinthetők. Ha a „rajongótenyésztés” korszakában egy kicsit elmélázunk ezen, elmondhatjuk, hogy Cutaja valódi és hamisítatlan rajongó, és azok közé tartozik, akik hamarosan megkapják a nagyvilágtól a rajongók elismeréséről szóló hivatalos oklevelet. Ez azonban nem jelenti azt, hogy olyan szeretnék lenni, mint ő.

Bocsáss meg, Cutaja!

Nyolc perc alatt tettem meg gyalog az utat. Odaérkeztem a videófilm-kölcsönzőhöz.

Cutaja persze ma is a pult mögött volt. Mint aki gyökeret eresztett, akár egy buddhista templomban lakozó Buddha-

szobor. Ahogy az alakját szemléltem, igazából nem is ő lepett meg, hanem a körülötte tornyosuló megszámlálhatatlanul sok DVD.

– Cutaja! – kiáltottam feléje, amint beléptem az önműködő ajtón.

– E-e-ezer éve! Há-hát te mit keresel itt?

Buddha-szobor? Dehogy, Cutaja éppúgy szegezte rám tekintetét, ahogy régen. Csak azóta felnőtt lett.

– Váratlanul toppantam be hozzád, de ezt most ne vedd a szememre, mert nincs rá idő.

– M-m-mi van, m-m-mi történt?

– A rák utolsó stádiumában vagyok.

– Micsoda?

– Lehet, hogy már holnap meghalok.

– Hogyhogy?

– Kiválasztanád most azonnal, hogy melyik filmet nézzem meg utoljára?

– Hogyan?

– Figyelj! Azt kérdezem tőled, hogy nem segítenél nekem kiválasztani életem utolsó moziját?

Cutaja arckifejezésén látszik, hogy zavarban van, hogy ilyen fontos feladattal kapcsolatban kell döntenie. Nem vagyok meglepve. Cutaja, elnézést kérek!

– E-e-ez i-i-gaz?

– Aha... sajnós.

Cutaja lehunyja a szemét. Látszik rajta, hogy töpreng, olyan ember, aki képes elviselni a fájdalmat. Azzal Cutaja egy hatalmasat sóhajt, és kinyitja a szemét, kilép a pult mögül, és

elkezd járkálni a labirintusszerű polcok között.

Régóta így van ez. Amikor Cutaja segít valakinek, könnyedén végrehajtja, mintha valójában minden ok nélkül csinálná.

Mind a ketten a polcokon sorakozó DVD-ket és Blu-rayeket nézegetjük.

Számtalan sok film vonul el a szemem előtt. Szövegek és jelenetek követik egymást, ahogy az utolsó filmemet válogatom.

„Ahogy megtörténik az életben, ugyanúgy megtörténik a show-ban is.” Így énekli Jack Buchanan *A zenevonatban*.

Vajon mi fog történni velem, ami a filmben is megtörténik?

Egy napon hirtelen közölték velem, hogy a rák utolsó stádiumában vagyok, erre leküldték hozzám az ördögöt, Aloha képében, aki felajánlotta, hogy meghosszabbítja az életemet, ha cserébe eltüntetek valamit a világból. Nem, nem! Ilyesmi nem történhet meg! A valóság sokkal különösebb, mint a filmek.

Cutaja a nyugati filmek polcánál bóklászik. Én meg a nyomában.

– A nagy erőfeszítés nagy felelősséggel jár.

A *Pókember* című filmben Peter Parkert elítélik a Vértörök erejének megszerzése miatt. Lehet, hogy én is ugyanígy vagyok. Ahhoz, hogy életet nyerjek, valamit el kell tüntetni a világból.

Kétségkívül nagy a felelősség, a kockázat, a stressz, a dilemma. Én, aki szerződést kötöttem az ördöggel, pontosan olyan helyzetbe kerültem, mintha egy amerikai képregény hőse lennék. Akárhogy van is, úgy érzem, hogy a filmek segíteni fognak rajtam.

– Az Erő veled lesz!

Köszönöm, *Csillagok háborúja!* Jedi lovagok.

Visszatérek!

Én is vissza akarok térni, *Terminátor!*

„A világ az enyém!”

Mit szólsz hozzá, DiCaprio? Nem értesz te semmit!

„Az élet szép!”

Merő hazugság az egész!

Egyszer csak hátulról egy hang szólal meg.

– Ne gondolkozz! Érezz! – kiált rám hirtelen Cutaja, hogy visszafordítson a negatív illúziók világából, ahová kerültem. Kezében *A Sárkány közbelép* dobozát tartja.

– Ne gondolkozz! Érezz! – ismétli Cutaja.

– Köszönöm, Cutaja! Úgy érzem, hogy Bruce Lee mindenekfelett, de hogy ezt nézném meg az életem végén! Nem, inkább valami mást! – felelem nevetve.

„Ha veszek egy könyvet, mindig először a végét olvasom el. Mert kiborítana, ha úgy halnék meg, hogy nem fejezem be a könyvet.” Ezt mondta Billy Crystal a *Harry és Sally*ben.

Ha ránézel egy polcra, akkor tudod, hogy biztos meg fogsz halni, mielőtt azt a sok filmet végignéznéd. Meg nem nézett mozik, el nem fogyasztott ételek, meg nem hallgatott zenék. Ha így gondolkodunk, akkor a jövővel kapcsolatos megbánás a halálunkkal együtt úszik el. A jövővel összefüggésben ez a szó, hogy megbánás, meglehetősen furcsa lehet, bár a jövő tele van olyan dolgokkal, amelyekre nem tudunk nem gondolni, amíg életben vagyunk. Furcsa helyzet ez. Akárhogy vesszük is, én ugyanúgy eltűnök, akár a film, és az egészből csak annyi marad, hogy „jó akkor is, ha van, jó akkor is, ha nincs”.

Végül is Cutaja meg én odaértünk Chaplin polcához.

„Az Élet közlelről nézve tragédia, távolról nézve komédia”,
dünnyögöm magamban. Eszembe jut Chaplin álma, amelyet ma
reggel láttam.

– Ri-ri-*Rivaldafény* – vágja rá Cutaja.

– A *Rivaldafény*ben Chaplin egy bohócot játszik, s hogy álmai
balerinája ne lehessen öngyilkos, ezeket a szavakat ismételteti:
„Az Élet gyönyörű és csodálatos! Van értelme az Életnek még
egy medúzában is!”

Igen. Itt a medúzának van jelentősége. Úgy tűnik, mindennek
van értelme, ami létezik: a filmnek, a zenének, a kávénak is. „Jó
akkor is, ha van, jó akkor is, ha nincs”, de úgy gondolom, hogy a
világon szükség van mindenre. A számtalan jó és rossz
összegyűlik, külsőleg emberi formát vesz fel, és „emberként”
létezik tovább. Ha rólam beszélünk például, rengeteg mozi
láttam, és rengeteg emlékem van ezek kapcsán, s ezek mind
formát öltenek, ami persze én vagyok.

A létező, a síró, a kiabáló, a szerelmes, az ostoba, a szomorú, a
boldog, a rettenetes és a nevető. Egy gyönyörű dal, egy táj,
amelytől könny csordul ki a szememből, undor, daloló emberek,
egy repülőgép, amely száll az égen, száguldó paripák, jóízű
palacsinták, a feketén csillogó univerzum, puskával lövöldöző
cowboyok. És ezekkel a filmekkel együtt, amelyeket megnéztem,
ott élnek bennem a szerelmeim, barátaim és családtagjaim
hozzájuk fűződő emlékei is. Emlékek a számlálhatatlanul sok
filmről, amelyek jellememet alakították. Ezek a filmek úgy
kapcsolódnak egymásba, mint a rózsafüzér gyöngyei. Az
emberek reménységét és kétségbeesését fonják egymásba.

– Hát akkor... ez jó lesz, ugye? – Cutaja a *Rivaldafény* dobozát

adja a kezembe.

– Köszönöm.

– Ne-ne-nem tudom, hogy aztán mi lesz... – ettől kezdve Cutajából csak úgy ömlenek a szavak.

– Mi baj van? – észrevettem, hogy Cutaja sír, fejét lehorgasztja. Úgy potyognak a könnyei, mint egy kisiskolás gyerekeknek.

Ahogy alakját nézem, miért, miért nem, hirtelen eszembe jutott, ahogy egymagában ott ült az ablakpárkány mellett.

Hát így történt. Akkor úgy éreztem, hogy az ablakon kibámuló magányos Cutaja egyszer megment engem. A lényeges dolgokat magányosan, lassan, kapkodás nélkül szemléli, közben nem érintkezik senkivel, és csak a lényegre összpontosít. És ez az ember ment meg engem! Abban az időben nem volt semmi lényeges az életemben. Cutajának nem volt rám szüksége. Nekem volt szükségem rá!

Az érzéseim, amelyeket eddig elfojtottam a lelkemben, hirtelen feltörnek belőlem, a könnyeim kibuggyannak.

– Köszönöm! – préselem ki magamból.

– Sze-sze-szeretném, ha továbbra is élnél! – szól Cutaja könnyek között.

– Ne sírj, Cutaja! Ha lesz valami jó sztori, majd valaki elmeséli neked. Nem arról van szó, hogy eldobom magamtól az életem! Így mondják *Az óceánjáró zongorista legendájában*. Most, úgy hiszem, te az vagy nekem, aki miatt képtelen volnék eldobni az életemet.

– Kö-kö-köszönöm! – ezt az egy szót tudta csak kimondani Cutaja, miközben egyre csak sírt.

– Na, kiválasztottad? – kérdezi tőlem a barátnőm, amikor a moziban végre összefutunk.

– Aha, ez az! – nyújtom át neki a dobozt.

– A *Rivaldafény*? Hát persze! Nem valami jó választás! – jegyzi meg, miközben kinyitja a DVD dobozát. Nem jutok szóhoz.

A dobozból hiányzik a lemez! Nincs benne semmi, csak maga az üres doboz. Ebben a videófilm-kölcsönzőben a DVD-eket kissé régimódi rendszer szerint adták kölcsön, emiatt előfordultak ilyen hiányosságok. De most az idővel van a baj!

Cutaja, ez most iszonyatosan hiányzik! Cutaja!

De hát mit tegyek, ez van! A *Forrest Gump*ban is ezt mondták: „Az élet olyan, mint egy doboz bonbon. Sosem tudhatod, mit vesz ki belőle.”

Valóban így van. Pontosan ilyen az én életem. Ennélfogva, ha belenézel – tragédia, ha sokáig megtartod – komédia.

– Mi legyen? Sok film van még... – gondolkodom egy darabig, mire a következőkre jutok. Az is lehet, hogy már jóval korábban döntöttem.

Milyen filmet nézzek meg életemben utoljára? A várva várt válasz rendkívül egyszerű.

Bemegyek a nézőtérre, leülök.

Hátulról a negyedik sorba, jobbról a harmadik ülésre. Diákkorom óta ez az én helyem.

– Kezdődik – hallom a teremben a barátnőm hangját, és már indul is a vetítés. A fény a filmvászonra vetítődik.

Teljesen üres. Fénylik a fehér téglalap, ki van világítva a filmvászon.

Nem választottam ki semmit. Ahogy az üres vásznat nézem,

egy korábbi fénykép jut az eszembe. A mozi fotója. A nézőtér, a nézők székei és a vetítövásznon látszik rajta. Egy film vetítését mutatja. Az előadás kezdetével egy időben a fényképezőgép zárja kinyílik, és csak akkor csukódik be, amikor a mozi véget ér. A filmvásznat, amely elnyeli a két órán át tartó jelenetek fényét, hófehér téglalapok formájában örökíti meg a fénykép.

Lehet, hogy az én életem is ilyen. Mintha valaki lemásolná egy filmre az én életem tragikus és komikus jeleneteit. De ha mindezt egy fényképre helyeznénk át, akkor nem maradna belőle más, mint a hófehér filmvászon. Így az életemet, különböző emberi érzelmeken keresztül, egy hófehér film örökíti meg. Nincs rajta semmi. Így látható ott becsületesen és üresen.

Ha hosszú idő elmúltával újránézed a filmet, akkor a korábbihoz képest teljesen más benyomást kelt. Természetesen a film semmit nem változik. Arról van szó, hogy ez idő alatt te magad változol.

Ha az életed nem más, mint egy film, akkor az életszemléleted időről időre változni fog. Volt egy jelenet, amit nagyon utáltam és később megkedveltem, vagy egy másik szomorú jelenetnél végül is nevettem, vagy a kedvenc színésznőmet később szinte észrevétlenül elfelejtettem.

Ha most visszagondolok édesanyámra és apámra, csak jó emlékeim vannak róluk.

Hároméves voltam, amikor a szüleim először elvittek moziba. Az *E. T.*-t néztük meg. Koromsötét volt a moziban, a hangok harsogtak, és mindent betöltött a pattogatott kukorica illata. Apukám ült a jobb oldalamon, anyukám pedig tőlem balra. A

sötét moziban megszeppenten meredtem a mozivászónra a két szülőm közé beszorítva, mint aki meg akar szökni, de mégsem sikerül neki. Ezért aztán a film tartalmára alig emlékszem. Csak egy jelenet van előttem pontosan, amikor egy kisfiú, Elliott biciklijén, E. T. felrepül az égbe. Még ma is emlékszem rá, hogy ennél a résznél kiabálni, sírni akartam, mert letaglózott az az érzés, hogy ha a film ilyen, akkor az lenyűgöző. És ekkor erősen megszorítottam az apukám kezét, és ő is erősen megszorította az enyémet.

Jó pár évvel ezelőtt késő éjszaka vetítették a tévében az *E. T.*-t, digitálisan felújított formában. Sajnos, amikor jelezték, hogy a filmet reklámok szakítják meg, arra gondoltam, hogy elzárom a tévét, de amikor a film elkezdődött, úgy tűnt, elég érdekes, így aztán erősen magához vonzott, és nézni kezdtem.

Huszonöt év telt el, de annál a jelenetnél képtelen voltam újból visszafojtani a könnyeimet. Persze nem rázott úgy meg, mint hároméves koromban.

Huszonöt év telt el azóta, és most már tisztában vagyok vele, hogy nem tudok repülni. Apámmal, aki a jobb oldalamon ült, már sok éve nem beszéltem és nem is találkoztam. Az anyám pedig, aki a bal oldalamon ült, eltávozott ebből a világból. Tudom, hogy nem vagyok képes repülni, és azt is tudom, hogy az az idő soha többé nem tér vissza még egyszer.

Bizonyos dolgokat a felnőttiségtől vártam, és bizonyos dolgokat el is veszítettem. Érzelmeimet és meghatottságomat többé nem fordíthatom vissza. Amikor erre gondolok, miért, miért nem, a könnyeim megállíthatatlanul ömleni kezdenek a végtelen szomorúságtól.

Egyedül vagyok a moziban, nézem a hófehér filmvásznat, és gondolkodom. Ha egy film volna az életem. Komédia volna, thriller volna, vagy emberi tragédia? A legkevésbé szerelmi románc volna.

Chaplin élete alkonyán ezt mondta: „Remekművet nem hagyok magam után. De az embereket meg tudtam nevetetni. Ez pedig nem rossz!”

Fellini így nyilatkozott: „A filmben minden álom megvalósulhat.”

Remekműveket hagytak maguk után, megnevettették az embereket, álmokat teremtettek, és emlékezetesek maradtak.

De minél többet jár az agyam, annál kevésbé gondolom azt, hogy az életem egy film volna.

Nézem a fehér filmvásznat, és eközben szárnyal a képzeletem. Filmrendező vagyok. A stáb számtalan tagja, a színészek, mindazok, akik valamikor kapcsolatban voltak velem: a család, a szerelmeim és a barátaim. A sztori harminc évvel ezelőtt kezdődik, amikor megszülettem.

Csecsemő vagyok. Apám és anyám mosolyog. A rokonok összegyűlnek. Felváltva ölelnek magukhoz, kezükben tartanak, az arcomhoz érnek. Ezután sokat alszom, csúszom-mászom, végül felállok, majd tipegve-topogva elkezdek járni. Ennek az alaknak, mármint nekem, egyik pillanatban ruhát vesznek, a másokban etetgetik, a harmadikban odaadóan játszanak velem. Ezzel elkezdődnek az életem mindennapjai. És ez több mint boldog nyitány. Düh, sírás, nevetés, s eközben még növök is egy kicsit. Egyre kevesebbet beszélek az apámmal. Vajon miért vagyunk együtt? Nincs rá különösebb ok.

Egy szép napon egy macska érkezik hozzánk. Úgy hívjuk, Saláta. Anyám meg én boldogok vagyunk Salátával. De aztán Saláta meghal, és utána anyám is. A filmem legtragikusabb jelenete.

Csak Káposzta marad itt, meg én. Úgy döntök, hogy kettesben élünk tovább. Itt apám nem szerepel. Elkezdek dolgozni a postánál, így folytatódik számomra a mindennapi élet. Unalmas. Minden jelenet átlagos, felszínes benne az összes szöveg. Micsoda olcsó egy film ez! Ráadásul a film főhőse (én!) elfásult, érdektelen férfi, összeegyeztethetetlen az élete értelme és életének értékei.

Ez nem igazi sztori, még akkor sem, ha a valóságról szól. Akkor készítsünk egy olyan forgatókönyvet, amely a lehetőség szerint egyértelmű, ugyanakkor mozgalmas és filmszerű. Bár eszközeink szerények, de jók, és legalább jó ízléssel válogassuk össze. Az eszközök kifejezők, a kosztümök pedig fekete és fehér színűek.

Hogy áll a szerkesztés? Unalmas jelenetek vannak, épp ezért gyors egymásutánban kell megszerkeszteni. A filmünk viszont maximum ötperces lesz, ha így csináljuk meg. Ez elég baj. Minél többet mutassunk be az életemből! Azok a jelenetek viszont mérhetetlenül hosszúak, amelyeket nem akarunk egészében bemutatni. Épp ezért jó helyen kell megvágni azokat a jeleneteket, amelyekből néhány részletet szeretnénk beadni. Hogy ilyen az élet!

Milyen zenét válasszunk? A zongora áradó dallamát, vagy egy fenséges zenekart? Nem, talán inkább egy könnyed gitárkíséretet. Valójában csak erre vagyok kíváncsi. Ragyogó

muzsikát a szomorú jelenetekhez!

Ezzel a film készen is van! Egy kissé szerény, bizonyára nem valami sikeres mozi, amely csendesen kezdődik és csendesen fejeződik be. Utoljára talán egy videókölcsönző egyik zugában fog porosodni.

Vége az utolsó jelenetnek is. A vászon elsötétül. Megy a stáblista. Úgy tűnik, ez a film az én életem. Szeretnék olyan film lenni, amely az emberekben a stáblista után is megmarad. Még akkor is, ha ez egy szerény filmecske, amely megőrzi az életem, és amellyel bátorítani szeretném az embereket.

Az élet a stáblista után is folytatódik. Szívből remélem, hogy valakinek az emlékeiben az életem tovább szövődik.

A kétórás előadásnak vége.

Kimegyek a moziból. A környék csöndes, sötétségbe burkolózik.

– Most szomorú vagy? – kérdezi ebben a percben a barátnóm.

– Nem tudom – válaszolom.

– És fáj?

– Bocs, de nem tudom.

Tényleg nem tudom. Mi szomorúbb, az, hogy meghalok, vagy pedig az, hogy a világból egy fontos dolog eltűnik örökre? Magam sem tudom.

– Ha valóban nehéz és fájdalmas, és nem tudsz mit tenni, akkor mindig eljöhetsz ide – jegyzi meg a barátnóm.

– Köszönöm – felelem rá, és elindulok fölfelé a meredek úton.

– Várj még egy kicsit! – kiáltja felém. – Az utolsó találós kérdés!

– Még egy?

– Tényleg az utolsó – kiáltja, miközben könnyek ömlenek a szeméből.

Ahogy sírós arcát nézem, az én könnyeim is kicsordulnak.

– Jól van, utoljára mindent beleadok!

– Amikor egy olyan filmet nézek, amelyiknek szomorú a vége, akkor még egyszer meg kell néznem. Tudod, miért? – ezzel a kérdéssel válaszol nekem. Ezt jól megjegyzem.

Amikor Buenos Airesből hazafelé jöttünk, a repülőgépen még végig reménykedtem. Miután elváltam tőle, egy darabig még akkor is élt bennem a remény.

– Értem.

– Akkor kezd el!

– ...úgy érzem, hogy most hepiend lesz egészen véletlenül.

– Helyes!

A lány a ruhája ujjával durván letörli a könnyeit, miközben így szól:

– Az Erő legyen veled! – és vadul megrázza a kezem.

Hegyezem a fülem, hogy a hangot jól halljam.

– Visszatérek! – felelem könnyeim záporán át.

Amikor hazaérek, Aloha mosolyogva vár rám. Még kacsint is egyet (bár ő csak úgy tud, hogy mind a két szemét behunyja), miközben eltünteti a filmet. Éppen, amikor Aloha eltörli a filmet, anyám jut az eszembe. Vagy inkább nem is az anyám, hanem egy olasz film.

Országúton, egy régi olasz film.

A történet arról szól, hogy egy Zampano nevű közönséges és durva vándorszínész és az általa megvásárolt félénk Gelsomina

nevű lány együtt utaznak. Bár Zampano fontosnak itéli a kapcsolatot, mégsem sikerül neki jó viszonyt kialakítania, folyamatosan kegyetlenül bánik Gelsominával. A lány mindig önfeláldozóan viselkedik Zampanóval, de mikor Gelsomina teljesen legyengül, a férfi kidobja a lányt. Sok év elmúltával Zampano egy tengerparti városba érkezik, ahol egy nővel találkozik, aki egy dalt énekel, melyet annak idején Gelsomina dalolt. Ebből tudja meg, hogy Gelsomina meghalt. S valóban, Gelsomina már nem él. De a lány dala megmaradt. Amikor Zampano a dalt hallgatja, rájön, hogy szereti Gelsominát. És ott, a tengerparton elkezd sírni. Akárhogy sír is azonban, a lány nem jön vissza többé. Pedig szerette őt. De arra, ami fontos volt, nem tudott vigyázni.

– Az a legfontosabb, hogy ne felejtsük el, amit elveszítettünk!

– Anyám gyakran mondogatta ezt, amikor a filmet nézte.

Ma én is ezt gondolom. És most szívem legmélyén fájdalmat érzek, és szomorú vagyok amiatt, hogy a film eltűnt. Azt hiszem, önző vagyok. Amikor a film eltűnt, rájöttem, hogy az a számtalan alkotás mégiscsak engem igazol, engem alakít. Az életem viszont drága nekem.

Ebben a pillanatban ez a vidám ördög azt kérdezte tőlem, hogy most mit tüntessen el.

Én már nem törődtem semmivel, vártam az ajánlatot. Már semmi nem számított, csak arra gondoltam, hogy Káposzta megmaradjon nekem.

csütörtök

ha az óra eltűnne a világból

Furcsa, de mégis, miért kapcsolódnak össze bizonyos dolgok?

A régi Tokióban, a Tokivaszo nevű bérházban annak idején gyakran összegyűltek a lánglelkű mangakészítők, vagyis a híres képregényrajzolók, és ugyanakkor ugyanott remekül folytatódtak a középiskolai baseballmeccsek. Valahogy olyan ez, mint amikor azt gondolja valaki, hogy nincs meg a kulcsa, majd rájön, hogy ráadásul még a pénztárcája is elveszett.

Nekem a rák utolsó stádiumában megjelent az ördög, ráadásul a telefon és a film eltűnt az egész világból... utoljára pedig a macskám szólalt meg.

– Meddig kegyeskedsz még aludni?

Ezt álmodom.

– Már kegyeskedem felkelni! – felelem álmomban.

– Jól haladsz, hogy hamarosan fel is kegyeskedj kelni!

Ez azonban már nem álom. A tévedhetetlen Káposzta mondja ezt nekem. Olyan stílusban, mintha egy történelmi drámából lépett volna elő. Ugyan már, nem fertőzte meg senki! Akkor mit jelent ez?

– Megbolondultál, hogy nem tudod, miről van szó? – böki ki

csúfondárosan Aloha.

Ma egy égszínkép hawaii ing van rajta. A fenébe, hányszor cserél még ruhát! Körös-körül hét színben virító hatalmas nyalókák és a szivárvány színeiben pompázó papagájok díszítik harsány mintázatú ingét. Csak úgy káprázik tőle a szemem. Amikor az ember fekszik, ez a sok szín nem tesz jót a szemnek. Idegesen rákiáltok Alohára:

– Mit nyavalyogsz? Mit tennél, ha reggel, amikor felkelsz, a macskád nem nyávogna, hanem azt mondaná neked, hogy „kegyeskedsz”?

– Mondhatom, jó a szöveged! Nem erről van szó, ez egy aprócska szolgáltatás *csekélységemtől*.

– Szolgáltatás?

– Úgy van. Nincs mobilod, a kedvenc filmjeid is eltűntek, arra gondoltam, hogy nagyon magányos leszel. Nincs kivel beszélned, a hobbidnak is annyi. Ezért úgy képzeltem, hogy majd a macskáddal fogsz csevegni. *Csekélységem* varázslásra is képes. Nem hiába vagyok ördög!

– Ugyan már! Hirtelen gondjaim támadtak a macskámmal, képtelen vagyok beszélni vele, nem tudnád eltüntetni?

– Hogyhogy...

Aloha váratlanul elhallgat. Előre nem látott bosszú volna?

– Hát... sehogy sem tetszik nekem, ahogy mondta. – Aloha továbbra is hallgat. – Lehet... hogy nem jöhet vissza soha többé?

– Á, dehogy! Visszajöhet! Valamikor csak visszajön! Tényleg. De hogy mikor, annak az idejét csak a jóisten tudja... *csekélységem* aztán egyáltalán nem. Én hogyan is tudnám, nem vagyok jóisten! Én az ördög vagyok!

Fáj a fejem az egésztől!, gondoltam magamban, s miután szavai eljutottak az agyamig, magamra húztam a takarót. Egyszerűen nem akartam felkelni. A film eltűnt, és nem akartam egy olyan világba visszajönni, ahol a macskák beszélnek.

Egyszer csak Káposzta elkezd sétálgatni az arcomon, hogy keljek fel (tudja, hogy utálok felkelni, s ilyenkor így szokott keltegetni). Hallottam egyszer egy mondást: ha nem durmol a macska, nem tud aludni a gazda. De ez sokszor nem igaz. Az elmúlt négy év alatt Káposzta korai kelése miatt mindig bajban voltam.

– Ha nem kelsz fel, kegyeskedem begorombulni!

Káposzta nem hagyja abba, nyöszörgős nyávogással egyre csak mondja a magáét.

– Jól van, most már elég!

Megpróbálom elfogadni a valóságot, és kipattanok az ágyból.

– Emlékszel még? – kérdezi tőlem Aloha, miközben az arcomba bámul.

– Mire?

– Amit ma eltüntettünk.

Aha. Nem emlékszem. Mit tüntettünk el? Egyelőre nem látok semmilyen változást magam körül.

– Bocsánat... mi lenne az?

– Már megtörtént. Az óra... Az órát!

– Az órát?

– Azt mondtad, hogy ma az órát tüntessük el.

Így volt. Ma az órák tűntek el.

Ha az órák eltűnnének a világból.

Hogyan változik a világ? Ezen gondolkodtam.

Legelőször apám háta jutott az eszembe. Egy kis órásboltja volt neki. Régen abban a házban, ahol laktunk, volt egy kis órásüzlete a földszinten, s amikor az emeleti lakásból lejöttem, mindig apám hajlott hátát láttam, amint a sötétben, az állólámpa fényénél az órákat javítgatja.

Már négy éve annak, hogy nem találkoztam az apámmal. Minden bizonnyal most is ugyanabban a kis órásboltban javítgatja továbbra is az órákat, annak a bizonyos kisvárosnak az eldugott zugában.

Ha az órák eltűnnek a világból, akkor órásboltra sem lesz szükség. Se a boltra, se az apám munkájára. Kicsit megfájdult a szívem, miután ezt végiggondoltam.

De tényleg eltűntek az órák a világból? Ezt persze azonnal nem hittem el. Jól körülnéztem. Hát persze, a csuklón hordott karórák mind eltűntek. A kis ébresztőórát sem láttam a szobámban. Így volt a telefonnal is, vagy talán csak a tudatomban nem jelentek meg, mindenesetre a világból eltűntek az órák.

Amikor belecsöppentem az óra nélküli térbe, rögtön azt tapasztaltam, hogy elvesztettem az időérzékeimet. Persze tudtam, hogy fizikailag most reggel van. Elégé álmos voltam, ezért feltételeztem, hogy körülbelül tíz óra lehet. Amikor a tévét bekapcsoltam, az időt nem mutatta, és hát a mobilom is eltűnt. S valóban, fogalmam sem volt, hogy most hány óra van!

De mi ez, talán a valóságérzet hiánya? Teljesen más, mint amikor korábban eltűnt valami. Nincs se fájdalom, se

gyötrelmem, leszámítva az apám iránti enyhe büntudatot. Ennek ellenére kell hogy legyenek ennek különféle hatásai. Mivel a világban a mozgások az idő függvényében történnek. Megpróbálom kiterjeszteni a képzeletem határait.

Az iskolák és a vállalatok, a szállítási és tőzsdei piacok valószínűleg óriási káoszban vannak.

De mégis, mi fog történni? Mi a helyzet azzal a hatással, ami az egyes személyeket érinti? Mi van azzal, aki egyedül (macskával) él, akkor sem az órával, sem az ezzel összefüggő idővel nem lesz semmilyen kapcsolata?

– Mégis, mi is az óra elsősorban? – kérdezem Alohat.

– Jó kérdés! Az emberek számára az idő előbb létezett, mint az óra!

– Micsoda? Mit értesz ezen? Föl nem tudom fogni...

Teljesen összezavarodtam, Aloha viszont így folytatja:

– Tehát az idő nem olyan dolog, amit az emberek a maguk számára alkalmas szabályként választanak. Az a ciklus viszont, ahogyan a nap felkel és lehanyatlik, bizonyosan létező természeti jelenség, de a hat óra, tizenkét óra, huszonnégyszer óra csak az emberek szerint egyenlő az idővel.

– Ez így van.

– Épp ezért tévedés azt képzelni, hogy minden ember úgy szemléli a világot, ahogy az valójában létezik, a valóságban inkább csak saját kényelmük jó meghatározására ügyelnek. Úgy gondolom, hogy most egy kicsit változtatok a megszokottakon és az „órát”, amit az emberek önkényes tapasztalatuk alapján választottak, eltüntettem a világból.

– Szóval ilyen könnyen megy...

– Hát igen... Szép napot! De jól jegyezd meg: több napod már nem lesz! – Ezzel Aloha alakja eltűnt, csak felelőtlen szavai maradtak utána.

Száz év történelmi eseményei mindössze tíz oldalban elférnek egy történelemkönyvben. De aki nem profi ebben, az csak egy vonalat húz helyette.

Amikor végre felfogtam, hogy az életemből szinte semennyi sem maradt, azon kezdtem el gondolkodni, hogy az az egy óra, amelyet éppen most töltök, nemcsak hatvan percig, de valójában háromezer-hatszász másodpercig tart. De azáltal, hogy az órát eltüntették, az effajta gondolkodásmód már nem felel meg a jelenlegi valóságnak.

Őszintén, gyanús érzetet kelt az a kérdés is, hogy „ma” milyen nap van. De szerda után csütörtök következik. Úgy gondolom, hogy ma csütörtök van, mert itt a reggel. Hogy milyen nap van ma, még azt is az emberi körülmények határozzák meg.

Azon töröm a fejem, hogyan üssem agyon az időt, mert pillanatnyilag nincs mit csinálnom. De agyonütni való idő sincs! Hasztalan időtöltés sincs, mert hasztalan idő sem létezik.

Vajon hány perc telt el azóta, hogy felkeltem? Megszokásból mindig ránézek az ágy melletti ébresztőórára, de most az az óra sincs ott. Óra nélküli világ. Így az elfolyó láthatatlan idővel együtt mi magunk is lassan hömpölygünk folyamatosan és korlátok nélkül, miközben pillanatok alatt a múlt áldozatai leszünk.

Ha jól belegondolunk, az idő szabályaihoz alkalmazkodva

fekszenek le, kelnek fel, mennek dolgozni és enni az emberek. Vagyis az órával összhangban élnek. Az évek, a hónapok, a hetek szabályrendszerének feltalálásával az emberek kifejezetten magukat korlátozzák az időben. Ráadásul az ember feltalálta az órát, hogy megerősítse az idő szabályrendszerét. A szabály meglétét ugyanakkor kényelmetlenségek is kísérik. Az emberek azonban ezt a kényelmetlenséget berakják a szobájukba, felakasztják a falaikra, aztán unottan ott hagyják, vagyis egy bizonyos helyre teszik, hogy tovább tudjanak tevékenykedni. Mindennek a tetejébe az időt még a karunkra is felcsatoljuk!

De most nagyon is értem, miről van szó. A szabadságot nyugtalanság kíséri. Az emberek a nélkülözéseket vállalva inkább a biztonságérzetet választják.

Miközben ilyen dolgokon elmélkedem, Káposzta odasomfordál hozzám. Ilyenkor mindig kunyerálni szeretne valamit.

– Mi van veled Káposzta, éhes vagy?

A reggeli dörgölődzés nála általában az éhség jele.

– Tévedsz, kérlek alássan!

– Mi van?

Meglepett, hogy a macskám válaszolt. Káposzta egy mélyet sóhajtott, majd így folytatta:

– A Főnöknek eccer sem sikerül!

– A Főnöknek?

Mi a szösz, itt rólam van szó! Egy történelmi figura, egy szamurájfőnök volnék?

– Ha sétálni akarok menni, akkor egyek, ha ebédelni akarok,

akkor jöjjön a déli alvás, ha délben szundítani akarok, akkor menjünk sétálni! Eccer sem sikerül eltalálni, hogy mi kéne, kérlek alássan.

– Nahát! Tényleg?

Az én kedves macskám pedig sűrűn bólogatva így folytatja:

– Mindig azt mondogatod, hogy érted a macskák lelkét, nagyon sajnálom, de ez legtöbbször nem igaz. Bár általában nem vagyok szomorú, de ha ez így marad, akkor baj lesz belőle, mert egy szomorú cicával kell szót értened. De nincs semmi különös, ez nem csak a Főnök úrra vonatkozik, az emberek már ilyenek, kérem alássan.

Sokkoló volt! Már négy éve élek kettesben Káposztával, mégiscsak értenünk kéne egymást! Jól felfogni a szavakat – brutálisan nehéz dolog!

– Káposzta, bocsáss meg! Akkor tulajdonképpen most mit akarsz csinálni?

– Sétálni szeretnék!

Káposzta kicsi korától fogva imádott sétálni.

„Káposzta, a mi macskánk, olyan, mint egy kutya”, emlékszem, ahogy anyám nevetve mondogatta, aztán fogta Káposztát, és levitte sétálni.

Közlöm Káposztával, hogy várjon egy kicsit, míg elkészülök, azzal bemegyek a mosdóba. Míg benn a dolgomat végzem, Káposzta nagy dérrrel-dúrral lenyomja az ajtókilincset, és besomfordál hozzám.

– Gyerünk sétálni...

Kiküldöm Káposztát, miközben jelzem neki, hogy értem, aztán sietve végzek, majd kezet, arcot mosok. Ahogy éppen

fröcskölöm a vizet az arcomra, hátulról érzek magamon egy tekintetet. Mintha valami nyomást éreznék.

Hátranézek, persze Káposzta bújik elő az oszlop mögül.

– Gyere már, sétálni akarok!

– Káposzta, várjál egy kicsit!

Eredetileg megúszhattam volna egy „miau”-val, de a „szavai” miatt valódi ügy lett belőle.

Sietve ledobom magamról a ruhám, lezuhanyozom. Sampont nyomok a kezembe, csak úgy habzik tőle a hajam. Ahogy mosom a fejemet, behunyom a szemem, erre a hátam mögött megjelenik egy kísértet! Hé, már megint a szokásos! Ugyanúgy kísértetet érzek a hátamban. Nahát, ez a kísértet! A szemem becsuktam, hogy ne menjen bele a hab, de most résnyire nyitom. Hát látom, hogy a fürdőszoba félig nyitott ajtaján Káposzta kukucskál be, és ezt súgja:

– Séta...

Próbálom fékezni magam, de már-már kiáltanám: „Te vadász!”, becsukom a fürdőszoba ajtaját és tovább mosom a hajam. Csak egy banánt eszem, egy kis tejet iszom reggelire, aztán kapkodva öltözködöm.

– Nyisd ki a kaput! Ki akarok menni!

Káposzta karmolássza a bejárati ajtót. Hamarosan elkészülök és megyek sétálni vele.

Kinn süt a nap, csodálatos idő van, épp sétára alkalmas. Káposzta könnyed léptekkel halad előre.

Anyám sokat ment sétálni Káposztával. Nem tudom, hogy akkor hogyan is történt, de úgy teszek, mintha tudnám, mindenesetre ma az egész napot együtt töltöm a macskámmal.

És ha jól belegondolok, most már tudom, kitől tanulta Káposzta ezt a főnöközös stílust! Hát az anyámtól.

Ez akkor történt, mikor Káposzta, a kiscica, hozzánk került. Anyám váratlanul *rákattant* a tévében a történelmi eseményekről szóló filmsorozatokra (nem csak az én anyám, a többi édesanya is az egész világon, és így a történelmi tárgyú filmsorozatok hirtelen hihetetlennek tűnő népszerűségnek örvendtek, aztán valamikor az egész abbamaradt).

Mitó Kómon, A garázda sógun, A tójamai Kin.

– Ilyennek kell lennie egy japán férfinak! – anyám így magyarázta nekem a fiúkról szóló japán elméleteket, amelyekből alig értettem valamit, miközben engem is a sorozat elé próbált kényszeríteni.

– Anyukám, bocsáss meg, de én a történelmi sorozatoknál sokkal jobban szeretem a filmeket – és udvariasan visszautasítottam.

Anyám, akinek nem volt társa a történelmi sorozatok vetítésekor, ölébe ültette Káposztát, és reggeltől estig a sorozatok nézésével töltötte az idejét. Lehet, hogy Káposzta ekkor sajátította el az „emberi nyelvet”. A várakozásnak megfelelően Káposzta nyelve különleges japán nyelv volt, amelyben anyám szavai és a történelmi sorozatok szókincse különös módon keveredtek. Ó, szegénykém! De annyira cuki, hogy hiba volna kijavítani! Ezek jutottak az eszembe, miközben kettesben sétáltunk, és hátulról figyeltem Káposzta alakját.

Káposzta sétaútaján sokféle gyomnövény nő. A villanyoszlop alatt éppen nyílik a kutyatej. Ejha, hamarosan itt a tavasz! Káposzta közelít a kutyatejhez, szaglászni kezdi.

– Ez egy pitypang – mondom neki, mire Káposzta furcsa képet vág.

– Pitypangnak kegyeskedsz nevezni?

– Nem tudtad?

– Ühüm.

– Ez a virág tavasszal nyílik.

– Biztos vagy benne?

Ettől kezdve Káposzta minden útmenti virághoz odamegy, és hatásos nyomatékkal megkérdezi:

– Ez micsoda, kérlek alássan?

Szagosbükköny, pásztortáska, küllőrojt, margaréta, bársonyos árvacsalán.

Az útmenti gyomnövények az északi szélben és a halovány napsütés melegében reménykedve, szerényen bontogatják szirmaikat. Keresgélek az emlékezetemben, és közben így tanítgatom Káposztának a virágok neveit. Különös, de a gyermekkori emlékezet óta teljesen elfeledett nevek egymás után térnek vissza.

Gyermekkoromban, amikor az anyukámmal sétáltam, mindig makacsul kérdezgettem: „Ezt hogy hívják? Ennek mi a neve?” Az az érzés nagyon hasonlít ehhez a mostanihoz Káposztával. Tudom, hogy anyám nap mint nap találkozott ezekkel a dolgokkal.

– Amikor találtál egy virágot, leültél megnézni, megtaláltad és nézegetted. A sétának sose volt vége, bizony elég fárasztó volt!

Amikor felnőtt lettem, sokszor hallottam ezt anyámtól.

– De azért igazán boldog időszak volt – anyám nevetve mesélte, miközben sóvárogva gondolt a távoli múltra.

Hosszú időt töltöttünk együtt, s viszontagságos utunk során Káposztával felmáztunk a domb tetején lévő parkba.

Ez a Takadai park. Fentről, ameddig a szem ellát, az emelkedőn házak, épületek sorakoznak, alattunk pedig az azúrkék tenger. Ebben a kis meghitt parkban van hinta, csúszda és libikóka. A kisgyerekek és az anyukák a homokozóban játszanak.

Káposzta körbejárja a parkot, egy darabig a gyerekekkel szórakozik, aztán a padon ülő öregekhez megy, akik sógit, japán sakkot játszanak, és így fordul hozzájuk:

– Menjetek el innét, kérlek alássan!

Azt hittem, hogy az öregek a váratlanul felbukkanó „beszélő cica” láttán rémulten pánikba esnek vagy meglepett arccal nevetni kezdenek. De úgy tűnik, Káposzta szavait rajtam kívül senki más nem hallja.

– Nem, Káposzta – magyarázom neki –, ezt most az emberek használják.

Káposzta azonban nem mond le a dologról:

– Ez egy klassz hely, kérlek alássan.

De az én türelmemnek is vége szakad, mert Káposzta fölugrik a sógitáblára, így aztán a bábuk szanaszét gurulnak. Az idős emberek keserű mosollyal nyugtázzák, és elképedt arccal átengedik a padot.

Oldalvást sandítok a lehorgasztott fejű öreg emberekre, miközben Káposzta rápottyan a kék színű fapadra, amelyről lemállik a festék. Elhelyezkedik rajta, és nyalogatni kezdi a végtagjait. Egy darabig mozdulatlanul ülök Káposzta mellett, s messziről figyelem a nyílt tenger halvány körvonalait.

Határtalanul kiterjedő békés világ. Megszokásból felnézek a park óratornyára. Az órát azonban nem látni rajta. Nem tudom megítélni, hogy ez a béke mindig így volt, vagy csak az idő eltűnése kelti? Amikor az idő eltűnését magamban észleltem, nagyon nyugodt és felszabadult lettem.

– Sajnálom, de az emberek különös lények, kérlek alássan!

A tisztálkodás befejeződött, Káposzta felém fordul.

– Mit akarsz?

– Miért van a virágoknak nevük, kérlek alássan?

– Mert különböző fajták vannak, különbséget kell tenni közöttük.

– Az rendben, hogy különbözők, de miért kell mindegyiknek név, kérlek alássan? A virág az virág. Miért nem elég csak ennyi?

Kétségtelen. Miért is adnak az emberek nevet a virágoknak? Nem csak a virágoknak. A dolgoknak, a színeknek, a formáknak, de még az embereknek is. Miért van szükség a névre?

Az idő is ilyen. A nap felkel és lenyugszik. Az olyan természeti jelenségeknek, mint az év, a hónap, a nap, az óra, a perc és a másodperc, az emberek neveket adományoznak.

Káposzta világában nincsen idő. Természetesen óra sincsen. Nincs menetrendszerű idő, és nincs késés sem. Nincs első osztály, sem második, sem harmadik, és nincs nyári, téli vagy tavaszi szünet sem. Itt csak a természeti jelenségek központi körülményeinek változásai, az éhség, az álmoság, vagy ehhez hasonló testi reakció létezik.

Gondolkozzunk el egy kicsit az idő nélküli világról. Mi volna,

ha a különböző emberi szabályok önmagukban összeomlanának. Azt vennénk észre, hogy akárcsak az idő, a színek és a hőmérséklet mértékegységei sem léteznének. Az emberi tapasztalat mindegyikhez „nevet” rendelt.

Ha „az emberen kívüli világ”-ból szemléljük, nem létezik óra, perc, másodperc, se kék, se piros, se sárga, se testhőfok, se külső hőmérséklet. Ha nem létezne se sárga, se piros, akkor elsősorban nem lenne Káposzta, nem tartanánk kedvesnek a pitypangot, gyönyörűnek a rózsát sem.

– Figyelj, Káposzta, te mindennap ilyen sétát tettél az én csodálatos anyámmal!

– Mire gondolsz?

– Néha nehéz elviselni a szeszélyeidet, ahogy az időhöz viszonyulsz. De anya tényleg nagyon szeretett téged, azt hiszem.

– Anya?

– Igen, az én anyám! De ő neked is anyád volt!

– Anya... Kiről is van szó, kérlek alássan?

Elállt a szavam.

Káposzta elfelejtette anyámat.

Ez nem lehet igaz! Ennek nem kellett volna megtörténnie!

Hirtelen felrémlt anyám arca azon a napon, amikor megtalálta Káposztát. Szomorú, kínzó érzés. Mégis anyám arca reményekkel teli. Mindig Káposztával együtt nézte a tévét. Addig simogatta az ölében fekvő Káposztát, míg az el nem aludt. Végül aztán anyám is elszunnyadt vele, és mind a ketten együtt aludtak a kanapén. Az a nyugodt arc! Fájdalommal telik meg szívem.

– Tényleg nem emlékszel anyára?

– Ki az?

„Miket beszél ez az ember?”, Káposzta mintha ezt mondaná, szigorú tekintete ezt fejezi ki. Valószínűleg még mindig nem emlékszik semmire. Szomorú, de még inkább fájdalmas. Káposzta ártatlansága még inkább kiemeli ezt a könnyörtelen helyzetet.

Valahol a szívem mélyén elhittem, amit a *Hacsikó története* is leír, hogy az állatok nem felejtik el gazdáikat. De lehet, hogy ez nem más, csak az emberi illúzió az állatokkal kapcsolatban? Idővel Káposzta majd engem is elfelejt? Eljön majd az a nap, amikor én is eltűnhetek Káposzta világából?

Az az idő, amelyet csak úgy mellékesen eltöltöttem, rendkívül fontosnak látszik. Vajon hányszor fogom még Káposztával együtt köszönteni a reggelt? Vajon hányszor hallgathatom meg még a kedvenc nótáimat a maradék életemben? Vajon hányszor ihatok még kávé? Hányszor ebédelek, hányszor mondom azt, hogy *Jó reggelt!*, hányszor tüszentek és hányszor nevetek még?

Eddig nem gondolkodtam ilyesmiken. Minden így történt, amit eddig anyámról írtam. Ha ezt megérted, akkor mindegyiket, amit felsoroltam, fontosnak fogod gondolni. Anyám eltűnt ebből a világból, mielőtt még ezekkel a megszokott dolgokkal törődtem volna.

Vajon tettem-e valóban fontos dolgokat az életemben az elmúlt harminc év alatt? Igazán fontos emberekkel találkoztam és igazán fontos szavakat váltottam ezekkel a fontos emberekkel? Szinte könnyekig meghatódtam a bejövő telefonhívások sztorijain ahelyett, hogy legalább egyszer felhívtam volna az anyámat.

Minél jobban hajszolod azokat a dolgokat, amelyek éppen előtted állnak, annál inkább elveszíted a valóban fontos dolgokra szánt idődet. Az a szörnyű, hogy egyáltalán nem törődünk azzal, ha elvesztegetjük a valóban fontos időt. Ha egy darabig megállsz, és nem törődsz az idő folyásával, akkor rögtön megérted, hogy azok közül, akikkel telefonon beszélsz, ki a fontos az életedben.

Káposztára nézek. Időközben mély álomba merült a pad tetején.

Fehérben, feketében és szürkében játszó pompás kis testére ráhajolnak hófehér gyönyörű lábai, olyan, akár egy kis gömböc. Megérintem a testét. Szabályosan dobban a szíve. Ehhez a pici alvó testhez képest elképzelhetetlenül erőset ver.

Azt mondják, az emlősök szíve kétmilliárdot ver életük folyamán.

Az elefántok ötven évet élnek. A lovak húszat. A macskák tíz évet. A patkány két évet. Mindegyiknek egyformán kétmilliárdot ver a szíve, és aztán elpusztul. Az emberek hetven évig élnek. Az én szívem már kétmilliárdszor dobbant volna?

Mostanáig az életem a múltból a jelen felé haladt, és a végtelen jövőbe tartott. De mivel a jövőm végesnek mutatkozik, úgy érzem, hogy a jövőm most már szembefordul velem. Már az előre meghatározott jövőmet járom. Ez az érzésem.

Ironikusnak tűnik. Miután kijelentették, hogy alig maradt valami az életemből, egy idő nélküli világba dobtak be, most pedig először tekintek a jövőmre a saját elképzeléseim szerint.

Szörnyen belenyilall fejembe a jobb halántékomnál a fájdalom. Fáj minden lélegzetvétel.

Még nem akarok meghalni! Még élni szeretnék!
És holnap még valamit eltüntetek a világból!
Még elrablok valamit a jövőmből az életem kedvéért!

Ezután Káposzta még sokáig aludt.

A parkból a gyerekek már elmentek, a nap pedig nyugati irányban kezd lenyugodni, Káposzta viszont végre kinyitja a szemét. Félek, hogy nem hagyhatom nyújtózkodni a pad tetején, jobb, ha nem nyújtózkodik tovább, egy hatalmasat ásít, aztán lassan rám néz.

– Főnök úr, menjünk, kérem alássan!

A még kissé álmos Káposzta e szavakat fontoskodó hangon mondja, aztán leugrik a padról, és leporoszkál a dombtetőről.

Káposzta a pályaudvarral szemközti utcában, a kereskedelmi központban találja magát. Ahogy belépünk a központba, rögtön az első üzlet egy hajdinavendéglő, előtte megáll, és ezt kiáltja: „Miau!” (Hé!). Erre kijön a tulajdonos az üzletből, kezében szárított bonitóhallal. Káposzta elkapja a bonítóhalat, még egy „miau” (Oké!), és megy tovább. Magam sem értem, hogy tudott így megszelídülni. Káposzta az üzletközpont kedvence, akármerre megy, mindenütt szeretettel fogadják. Mintha én valami vazallusa lennék. Valójában pedig én vagyok a Főnök. Mégis egy előnye van annak, hogy Káposzta a kedvenc: olyan olcsón és olyan kiszolgálással tudjuk megvenni a zöldséget, a halat, a főételt, hogy csak na! Esőnap macskakedvezmény!

– Most már csak Káposztával megyek vásárolni! – fordultam hozzá, miközben mind a két kezem tele volt bevásárlószatyrokkal.

– Ez remek, kérlek alássan, rendben, de az ebédre való rizs gondosan legyen ám elkészítve!

– Nem mindig én készítem a macskakaját.

Amint Káposzta előttem futkos nyivákolva, egyszer csak hirtelen megáll.

– Mi történt?

Látszik rajta, hogy remeg a dühtől.

– Sajnálom, mindig mondani akartam, kérlek alássan...

– Mit? Mondjad már, könyörgök!

– A macskakajával kapcsolatban... hogy miért van, kérlek alássan...

– Micsoda?

– Csak az emberek erőltetik rá az ételmaradékokra azt, hogy nevük legyen!

Káposzta panaszosan felsír, dühös és felindult, miközben kíméletlenül kaparászni kezdi a mellette lévő villanyoszlopot.

Miközben mélyen elgondolkoztam az emberek önző szabályrendszerén az utálatos macskaeledel kapcsán, oda is értünk a mi kis domboldalra néző lakásunkhoz.

Én és Káposzta bementünk a szobába (macskakaja nem volt!), és együtt nekiláttunk sült halat enni, miközben nyugodtan és kényelmesen visszatértünk az idő medrébe.

– Nos, Káposzta...

– Mi újság?

– Tényleg nem emlékszel anyára?

– Nem emlékszem, kérlek alássan.

– Nem? Végül is szomorú vagyok emiatt.

– Miért vagy szomorú, kérlek alássan?

Nem tudtam elmagyarázni Káposztának, hogy miért vagyok szomorú. És szemrehányást se tudok neki tenni a feledékenységéért. De szeretném hitelesen kifejezni számára az „időt”, amely valójában közte és anyám között létezett.

Felálltam és előhúztam a szekrény mélyéről egy kartondobozt. A porlepte kartondobozban volt egy karmazsinvörös album. Ezt az albumot mutattam meg Káposztának.

Ahogy végiglapoztuk az albumot, különböző történeteket meséltem Káposztának.

Ezt az antik hintaszéket Káposzta nagyon szerette. Hintapalinta, hinta-palinta. Az a kiscica, amelyik anya ölébe ugrott és úgy hintázott, az nem volt más, mint Káposzta. Te bizony! Ezt a pózt szeretted otthon a legjobban. A kedvenc gyapjúgombolyagod. A végtelenségig tudtál játszani vele. Egy elnyűtt bádoggödör. Nagyon kedvelted, mindig belemásztál, és utána anyára néztél. A kedvenc világoszöld törülköződ. Itt az én drága anyám, de teljes mértékben a tiéd is. Ez pedig egy kis játék zongora, amit anyám ajándékba vett neked karácsonyra. Nézd csak ezt a fotót! Hogy játszol rajta! Hogy élvezed! Kissé durva, de mégis gyönyörű darab volt. Aztán itt a következő. A karácsonyfa. Minden évben anya díszítette fel, ilyenkor mindig borzasztóan izgatott voltál. Rögtön összetörted, emiatt anya kiborult. Nézd csak ezt a fényképet! Éppen ráugrani készülsz. Hogy tönkretetted! Rémes ez a Káposzta! De anya így is boldognak látszik.

Vége az egyik albumnak, jöhet a másik.

És tovább mesélek Káposztának.

Meséltem Salátáról is. Arról, hogy azon a napon, mikor megtaláltuk, esett az eső. Arról, hogy amikor Saláta örökre befejezte, anyám lebénult. Aztán arról a napról, amikor anyám felszedte Káposztát. Aztán az ezt követő boldog napokról. Arról, hogy anyám megbetegedett. Káposzta türelmesen hallgatta a történeteimet. Időnként megkérdeztem tőle: „Emlékszel?”, de Káposzta semmire sem emlékezett. Mindent tökéletesen elfelejtett. Csak egy fényképen pihent meg a tekintete.

Gyönyörű tengerpart, korán reggel. Én pamutkimonóban, anyám és apám is. Anyám tolószékben ül, az ölében Káposzta, mogorva tekintettel. Én meg az apám kissé zavartan nevetünk. Azok a nevető arcok egészen különlegesek, számomra is.

– Ki ez, kérlek alássan?

Káposzta tele van érdeklődéssel, apámat ritkán láthatta.

– Ő az apám – válaszolom nyersen. Apámról általában nem szeretek beszélni.

– Ez hol van?

– Egészen biztosan egy hőforrásnál voltunk.

A fényképre nyomtatott dátum alapján éppen anyám halála előtt egy héttel történt.

– Anyám, aki azért került kórházba, mert lebénult, hirtelen úgy nyilatkozott, hogy szeretne elmenni egy hőforráshoz.

– És vajon miért, kérlek alássan?

– Azt hiszem, hogy egy utolsó emléket szeretett volna hagyni magáról. Különben nem volt valami nagy utazó.

Káposzta alaposan megszemléli a fényképet.

– Gondolsz valamit?

– Igen... valami jót!

Lehet, hogy Káposzta emlékezetében derengeni kezdett egy emlékfoszlány. Szerettem volna még egy kicsit visszahozni Káposzta emlékeiből, ezért tovább meséltem neki erről a fényképről.

Négy évvel ezelőtt történt.

Akkoriban anyám egészségi állapota már reménytelen volt. Naponta hányt, emellett álmatlanságban szenvedett. Az egyik reggel azonban váratlanul felhívott telefonon.

– Szeretnék elmenni egy tengerparti fürdőhelyre.

Tanácsstalan voltam, meg akartam bizonyosodni róla, hogy valóban ezt szeretné. Anyám erősködött, hogy igen, szeretne elmenni. Nagyon elcsodálkoztam, mert eddig nem tapasztaltam nála ekkora önfejűséget. Sikerült meggyőzőnöm az orvost, meg is kaptam az engedélyt, csak egy kínos probléma adódott.

– A család összes tagjával: veled, apáddal, Káposztával együtt szeretnék elmenni.

Anyám mindkettőnkhez: apámhoz és hozzám is ragaszkodott.

Abban az időben, anyám állapota ellenére, továbbra sem találkoztam és nem is beszéltem apámmal. A kapcsolatunk a hosszú hónapok és évek alatt addig jutott, hogy már nem lehetett rajta változtatni. Bár én nem akartam apámmal együtt elmenni arra a fürdőhelyre, de mégis sikerült vele beszélnem a dolgról. Mivel tudtam, hogy ez lesz anyám utolsó utazása, elhatároztam, hogy meggyőzőm apámat.

– Micsoda ostoba ötlet! – ismételte apám az elcsépelte választ, amelyet szívem legmélyén megrökönyödve hallgattam, de végül mégis sikerült őt rábeszélnem.

Anyám utolsó utazása. Eddig még soha nem kísértem el anyámat az utazásaira, most viszont a legmegfelelőbb útitervet készítettem el a számára. Háromórás utazás vonattal a tengerparti fürdőhelyig. A sekély tengerpartot beragyogja az enyhe napsütés, ahol az ízléssel berendezett japán szállodák egymás mellett sorakoznak ezen a gyönyörű üdülőhelyen.

– Szeretnék valamikor oda elutazni – szólalt meg anyám mindannyiszor, amikor ezt a fürdőhelyet megpillantotta egy magazinban.

Szállásul egy osztályon felüli, kiváló hotelt választottam. A több mint száz éve épített japán szálloda igazán gyönyörűnek tűnt, az emeleti szobákból csodálatos kilátás nyílt a tengerre. A szabadban elhelyezett fürdőmedencéből jól látható a tengerpart, a szállásról pedig élvezhetjük majd a naplemente szépségét. Úgy gondoltam, hogy anyám örülni fog, ezért úgy döntöttem, hogy lefoglalom ezt a szállást.

És a megbeszélte napon az orvosok és a nővérek felülvizsgálata után családunk útnak indult. Hosszú idő után együtt utazott el ez a háromtagú család (plusz macska).

A vonaton, a parányi kupéban egymás mellett ültünk és egy szót sem szóltunk egymáshoz, csak anyám nézett mosolyogva rám meg apámra. Egy árva szó nélkül telt el a három óra együtt a vonaton. Ekkor felhangzottak a kalauz szavai, közölte, hogy a mi fürdőhelyünk következik.

A szálloda felé irányítottam lépteimet, miközben anyámat toltam a tolószékben.

Amikor azonban megérkeztünk a hotelba, teljesen elképedtem. Ott azt mondták, hogy nem történt semmiféle

foglalás, más vendégek kapták meg a mi helyünket. Dühbe gurultam. Többször is elismételtem, hogy telefonon lefoglaltam a szállást. Hogy édesanyám utolsó utazásáról van szó! Ilyet tenni igazi képtelenség! A szálló tulajdonosnője készségesen bocsánatot kért ugyan, de a körülményeken nem volt hajlandó változtatni. Nem tudta, mitévő legyen.

– Nekem mindegy – szólt nevetve anyám.

De én nem tudtam megbocsátani. Könnyeimmel küszködtem e miatt a szégyenteljes és bosszantó eset miatt. Magam sem tudtam, mit tegyek, csak álltam ledermedve.

Ekkor apám hatalmas, erős kezével a vállamra csapott.

– Nem fogunk a szabad ég alatt hálni.

Miután apám ezt kimondta, nagy hirtelen el is szaladt. Megvallom, meglepett kapkodó viselkedése, de mégis a nyomába eredtem. Apám az egyik hotelből a másikba rohant, hogy megtudja, nincs-e üres hely valahol. Ilyennek még nem láttam soha, most felülmúlta önmagát, aki naphosszat csak szótlanul ült az órásüzletben és javítgatta az órákat. Amikor az iskolai sportrendezvényeinkre eljött, leült, s akár egy darab kő, meg se mozdult. Amióta megszülettem, most először láttam ilyen fürge mozgásúnak.

– Jé, nézzétek apát, régen iszonyú gyorsan szedte a lábát!

Újraéledtek bennem anyám szavai, amelyeket nekem mondott, amikor a fürdőhelyen apám nyomába eredtem, kicsi, kövérkés testalkatához képest valóban csodás formában volt.

Hétvége főszézonban, így aztán egyetlen szabad hely sem akadt egyik szállodában sem. Itt is elutasítottak, ott is, míg apámmal körbefutottunk mindent. Volt, ahova külön mentünk,

volt, ahol együtt búslakodtunk. Sehogy nem sikerült anyámnak szállást szerezni! És ez volt az utolsó utazása. Ekkor lett belőlem felnőtt, egyszerre dobbant a szívem az apáméval, abban a pillanatban ugyanaz az érzés hajtott bennünket.

Az egész tengerpart összes szállodáját felkutattuk, amikor végre-valahára egy üres kis hotelt vettünk észre. Már az egész környéket sötétség borította, tulajdonképpen nem is lehetett jól látni, de abban biztosak voltunk, hogy első látásra egy régi épülettel van dolgunk. Amikor beléptünk, rögtön láttuk, hogy tényleg egy régi épületről van szó, lábunk alatt nyikorgott a padló.

– Hát nem valami remek szálloda – jegyezte meg anyám boldogan.

Nekem viszont keserves volt. Ilyen hotelban kell megszállni, még a lélegzetem is elállt. De más választás nem volt. Ahogy apám mondta, szabad ég alatt mégsem hálhatunk. Más választás nem lévén, itt maradtunk, ebben a szállodában.

Bár egy régi hotelban laktunk, a tulajdonos, Nakai asszony és a férje nagyon kedvesek voltak. Az étel nem volt fényűző, viszont nagy gonddal készítették, ízlett nekünk. Anyám nevetve folyton azt ismételte, hogy milyen jó, milyen finom. Ez a mosolygós arc némileg enyhítette bennem a megbocsáthatatlan eset miatti hangulatot.

Azon az éjszakán családom három tagja sorban egymás mellett aludt el a kényelmes matracokon. Ilyesmi csak nagyon ritkán fordulhat elő.

Amikor felnéztem az ósdi, fémlemezekkel borított mennyezetre, eszembe jutott az a ház, ahol kisiskolás koromban

laktunk. Nem volt sok szobánk, az emeleti hálószobában sorban egymás mellett aludtunk a matracokon mind a hárman.

Eltelt húsz év, és ugyanúgy egyszerre bámuljuk a plafont mind a hárman. Furcsa érzés. Minden bizonnyal ma az utolsó éjszakánkat töltjük együtt. Lehet, hogy sem apám, de még anyám se fog tudni aludni. A kis sötét szobában, akár az ismétlődő hullámverés hangja, egyedül csak Káposzta halk szuszogása hallatszik.

Végre kezd világosodni. Négy vagy öt óra körül lehet. Felkelek, leülök az ablak melletti székre. Elhúzom a függönyt, kinézek az ablakon, elcsodálkozom. Az ódon szálloda ablakából kitárulkozik előttem a hatalmas tenger. Amikor a sötétben rohángáltunk és hotelt kerestünk, egyáltalán nem gondoltam, hogy innen egészen közélről csodálhatjuk meg a tengert.

Nemsokára, amikor már halvány fényben csillogott a tenger, felkelt mögöttem apám és anyám. Ahogy hátranéztem, olyanok voltak, mint két mackó. Valószínűleg egyikük sem aludt az éjszaka.

– Csináljunk egy fotót! Imádom a reggeli tengert! – javasolja anyám, amint köntösében a tengert figyeli.

A még alvó Káposztát erőszakkal magához öleli, megigazítja a köntösét, és elhagyja a szobát. Fogjuk a tolószéket és kimegyünk a tengerpartra. Kinn még félhomály van, és elég hűvös.

– Menjünk még közelebb a tengerhez – mondja anyám, de a nedves, súlyos homokban alig-alig halad előre a tolószék. Ekkor a tenger partvonalán felbukik a reggeli nap, és beragyogja a víztömeg felszínét. A gyönyörű tájtól lenyűgözve állunk ott mindannyian, az egész család. Mozdulatlanul figyeljük a

csillogó-ragyogó tengert.

– Gyorsan! Egy fotót!

Hallgatok anyám szavaira és előveszem a fényképezőgépet. Apám meg én egymás után készítjük a fényképeket, mire kijön a hotel tulajdonosa, és így szól:

– Megengedik, hogy csináljak magukról egy fotót?

Háttal a tengernek, anyám a tolószékben, mi meg apámmal mellette guggolunk. Végre fölébred Káposzta is, aki anyám ölében kedvetlenül egy hatalmasat ásít.

– Tessék mosolyogni!

Azzal a tulajdonos megnyomja a fényképezőgép gombját.

– Köszönjük! – odaszaladok, hogy átvegyem a gépet, de a tulajdonos így szól:

– No, még egyet!

Visszamegyek anyámhoz, mellélépek.

– Ne vessenek! Itt röpül a kismadár!

Az erőszakos hoteltulajdonos pedig abban a pillanatban nyomja le a gombot, amikor akaratunk ellenére elnevettük magunkat.

– Eszedbe jutott valami? – kérdeztem Káposztától, miután befejeztem utolsó utazásunk történetét.

– Hát... most sem emlékszem, kérlek alássan.

– Nem? De kár, Káposzta...

– Bocsánat! De sehogy sem megy nekem ez az emlékezés!

Ámde...

– Ámde?

– Csak arra emlékszem, hogy boldog voltam.

– Boldog voltál?

– Igenis, kérlek alássan.

– Erre a fényképre... emlékszem, amikor ott voltunk, és akkor boldog voltam!

Káposzta egyáltalán nem emlékszik sem anyámra, sem apámra, sem a régimódi japán szállóra, még a tengerre sem. Csak arra emlékszik, hogy akkor „boldog volt”. Igazán furcsa érzés! Káposzta szavai beleivódtak az agyamba.

Újra és újra megszemlélem a fényképet. Anyám nem akart elutazni.

Csak azt akarta, hogy béküljek ki apámmal.

Csak látni akarta, hogy apám meg én utoljára együtt vagyunk és beszélgetünk egymással.

Csak úgy, gondolkodás nélkül szaladt ki a száján.

Hogyhogy eddig ezt nem vettem észre? Megszületésem óta anyám minden idejét apámra meg rám áldozta, legutoljára sem volt képes arra, hogy saját magára fordítsa az idejét. Anyám önszántából az utolsó pillanatokig apámra meg rám szánta az idejét.

Becsaptuk anyámat. S ezt mostanáig nem vettem észre! Csak bámulom a fényképet. Apám a képen feszélyezetten mosolyog. És én is pontosan ugyanilyen feszélyezett arccal mosolygok. Anyám meg boldogan nevet, ahogy szokott.

Anyám arcát nézem, belesajdul a szívem. Olyan fájdalmas, olyan szomorú, olyan szánalmas, amit eddig észre se vettem: ömleni kezdtek a könnyeim Káposzta előtt. Egy szót sem szólok, egy arcizmom se rezdül. Csöndesen sírok, ahogy nézem a fényképet.

Káposzta láthatóan izgatottan odajön hozzám, és felugrik az ölembe. Ekkor melegség járja át a testem, megnyugszik a lelkem. A macskák nagyon fontosak! A hangulatunk mindig visszahat rájuk, és amikor úgy érzed, valami igazán elviselhetetlen, mindig melletted vannak!

Az időhöz hasonlóan, a macskák világában nem létezik „magány”. Viszont létezik olyan, hogy „magad vagy” és létezik olyan, hogy „nem vagy magányos”. Talán csak az emberek esetében beszélhetünk magányról.

Csak. Ahogy nézem anyám mosolygós arcát, egyre csak gondolkodom. Azért vannak „érzelmi kapcsolataink”, mert létezik magány.

Miközben átölelem Káposzta forró kis testét, ezt kérdezem tőle:

– Káposzta, tudod-e mi az, hogy szeretet?

– Hát... az micsoda, kérlek alássan?

– Lehet, hogy a macskáknál ez nincs, de az embereknél van. Amikor kedvelünk valakit, fontos a számunkra, folyton együtt akarunk vele lenni, úgy hiszem, ez az az érzés.

– És ez egy jó dolog?

– Igen. Előfordul, hogy néha elege van belőle az embernek, időnként zavaró, de valójában jó dolog.

Bizony! Nekünk itt van a szeretet érzése.

Hogy lehetne másként kifejezni anyám viselkedését? Csak a szeretettel!

És ez a szeretet, amelyből néha elege van az embereknek és időnként zavaró a számukra, feltétlen támaszt jelent és nagyon hasonlít az időre. Az idő, a színek, a hőmérséklet, a magány és

persze a szeretet. Olyan dolgok, amelyek csak az emberi világban léteznek. Szabályozzák az embereket, de egyúttal szabadságot nyújtanak számukra. Ezek a dolgok tesznek minket emberré.

Ebben a pillanatban meghallom egy óra tiktakolását. Nahát! A fekhelyem mellé nézek, de ott óra nincs! Semmit sem látok, akárhogy nézem, de érzem, hogy igazam van. A számtalanul sok tiktakolás pont olyan, mintha a világon élő összes ember szívdobbanása hallatszana.

Forog a stopperóra másodpercmutatója. Hajlékony testű férfiak, akik lefutják a száz métert.

Csak úgy pörög a másodpercmutató! Lenyomják a gombot.

Az ébresztőóra gombját nyomják le.

Azok a gyerekek nyomják be, akik bebújnak az ágyukba.

A gyerekek álmában pörög a falióra mutatója, hamarosan reggel lesz.

Óratorony, amelyet megvilágít a reggeli nap.

Alatta találkoznak a szerelmesek.

Fürge léptekkel elhaladok a szerelmesek mellett, és a megálló felé tartok. A karórámra nézek. Mint általában mindig, a hév most is késik, felugrom rá. Végre eljutok a kis órásboltba. A bolt zsúfolásig tele sok-sok megjavítandó órával. Tiktak-tiktak-tiktak. Fűlsiketítő! Az idő felosztásának hangja.

Már csak erre a hangra tudok figyelni. Gyerekkorom óta folyamatosan ezt a hangot hallom. A hang, amely szabályoz és szabaddá tesz.

Lassanként egyre nyugodtabb leszek. Egyszerre lassan,

folyamatosan eltűnik ez a hang.

– Káposzta, akkor... megyünk lefeküdni? – szólok a macskámhoz, miközben elrakom az albumot.

– Miau – feleli Káposzta.

– Káposzta, hogyhogy hirtelenjében macskahangon szólalsz meg?

De valahogy nem jön tőle az ostobácska vicces válasz: kérlek alássan!

De Káposzta még mindig csak nyávog. Rossz előérzetem van.

– Kimerültél, kérlek alássan?

Váratlanul egy hang hallatszik a hátam mögül. Meglepődve hátranézek, hát Aloha áll ott. Fekete hawaii ingben, amelyen az éjszakai tenger kísérteties képe látható, önelégült vigyorral néz rám:

– Főnök úr, most rögtön meg fog halni, kérem alássan?

– Ez olyan tréfa, amin nem lehet nevetni!

– Jaj, bocsánat! Úgy tűnik, a varázslat hatása eddig tartott és nem tovább! Már normális macskává változott vissza. Kimerültél, kérlek alássan?

– Hagyd abba, kérlek!

– Rendben, de minden pont jó volt!

Ezért vigyorgok annyira Aloha! Igazi ördögi vigyor, ahogy elnézem. Rosszindulatú. Ez is csak az emberektől várható érzés.

– Már kiválasztottam, hogy mit tüntetünk el a világból következőnek. – Aloha nevetve folytatja.

Rossz előérzetem van. Egyre fájdalmasabban veszem a levegőt. Képzelőerő. Csak az emberek képesek erre. Egy

kegyetlen képzet fonja körül az agyvelőmet.

– Hagyj békén! – kiáltok fel önkéntelenül. Nem, nem én kiáltok. Az ördög az, aki ugyanolyan arcot vett fel, amilyen nekem van.

– Ordítani akarsz? – nevet rajtam Aloha.

– Kérlek... hagyj békén! – könyörgök neki. Erőm fogytán, letérdelek eléje.

És az ördög ezt közli velem:

– A macskákat tüntetjük el ebből a világból.

péntek

ha a macskák eltűnnének a világból

Reszket egész testében. Fájdalmasan, halkán felnyávog.

Szeretnéd, ha segítenék? Csak bámulok, képtelen vagyok bármit is tenni.

Saláta többször is megpróbál a talpára állni, de mindannyiszor rögtön lehuppan.

– Lehet, hogy most már minden hiába – dünnyögöm.

– Bizony, talán minden hiába – jegyzi meg anyám szomorúan.

Öt nap telt el azóta, hogy Saláta elment lefeküdni. Többé nem ette meg a kedvencét, a vörös tonhalat. Vizet sem ivott. Szinte állandóan aludt. És végül nem tudott lábra állni.

Ennek ellenére mindig megpróbált felállni. A Pocari Sweat üdítőt vízzel kevertem és ezt próbáltam betölteni Saláta szájába. Egy kissé megnyalogatta, majd bukdácsolva megpróbált talpra állni. De már nem volt hozzá ereje. Tántorogva, lassan emelgette lábait, valahogy eljutott anyámgig, aztán feldőlt.

– Saláta!

A magatehetetlen Salátát a karomba veszem, és felemelem.

Még meleg a teste. Annyira lefogyott, hogy szinte meglepődöm: milyen könnyű! Erőtlen teste elernyed, apró reszketés járja át minden porcikáját. Saláta most az élet és a halál közti mezsgyén halad át.

Elkap a rémület. Fel nem foghatom, hogy egy élet tűnik most el a szemem előtt. Karom elerőtlenedik, s lassan leteszem Salátát anyám ölébe. Amint anyám térdéhez simul, torkából feltör egy hörgő, sírós miau. Mintha velem történe.

Anyám lágyan végigsimítja Saláta testét. Ekkor Saláta nyugodtan lehunyja a szemét, már nem reszket többé.

Saláta lassan feltápászkodik, kifújja a levegőt, szemét tágra nyitja, tekintetét anyámra és rám emeli. Végül egy nagy levegőt vesz, és nem mozdul többé.

– Saláta!

Ismételgetem a nevét többször is. Úgy tűnik, olyan, mintha elaludt volna. Akárhogy hívom, szólítgatom, már többé nem nyitja ki a szemét.

– Emeld fel szép nyugodtan. Tegyük egy olyan helyre, ahol nem zavarja senki – mondja anyám, miközben megcirógatja Saláta testét. – Fájdalmas volt, keserves volt, de bocsáss meg, nem tudtunk segíteni. Most már mindegy. Most már nem fáj neked semmi – szól halkán anyám, miközben könnyei folynak.

Nézem Saláta testét, ekkor értem meg, mi is történt.

Saláta nincs többé.

Ahogy Saláta elpusztult, régen ugyanúgy elpusztultak a tenyésztett orrszarvúbogarak és a folyami rákok is, nem mozdultak többé.

Döbbenten állok, miközben Salátát simogatom. Még mindig

meleg a teste. De már mozdulatlan.

Ekkor már nem Saláta holttestét nézem, sem síró anyámat, hanem Saláta piros színű, bőr nyakörvét. Akárhányszor feladtuk rá, mindig harapdálta, így azután egészen elrongyolódott. Mostanáig Saláta testének részeként „élt” ez a nyakörv, de immár úgy tűnik, mintha egy piros, durva bőrdarab volna.

Amikor a nyakörvhöz hozzáértem, hirtelen megérintett a halál és fuldokolni kezdtem a sírástól.

Ahogy kinyitom a szemem, folynak a könnyeim.

Még sötét van. Éjjel három óra lehet.

Ahogy körülnézek, nem látom Káposztát, pedig mellettem aludt. Felugrom a fekhelyemről, körbenézek, hiszen a lábamnál aludt összegömbölyödve (továbbra is ott van ebben a fura testtartásban). De jó! Káposzta még itt van.

Tegnap este Aloha azt állította, hogy meghosszabbítja az életemet, de cserébe a macskákat tünteti el a világból.

Az Élet és a macskák. El nem tudok képzelni a magam számára olyan életet, amelyben nincs ott velem Káposzta. Már négy éve, hogy meghalt az anyám. Állandóan együtt volt Káposztával. Képtelen lennék őt eltüntetni. De hát akkor mit tegyek?

Ha a macskák eltűnnének a világból.

Mit nyerne, és mit veszítene a világ, ha a macskák eltűnnének?

– Az emberek meg a macskák már tízezer éve együtt élnek.

Ennek tudatában lassanként megértjük, hogy az emberek a macskákat nem „tartják”, hanem a macskák megengedik nekünk, embereknek, hogy együtt éljünk velük – jutnak eszembe anyám szavai.

Káposzta összegömbölyödve alszik. Nézem oldalra fordított kis pofácskáját. Békességet sugároz. Még álmomban sem gondolnám, hogy eltűnik. Mindjárt megszólal: „Kérem a reggelimet, kérlek alássan”, vagy mond valami hasonlót.

De ha hosszan elnézem alvó pofácskáját, akkor azt hiszem, még a következőket tenné hozzá: „Főnök úr, kérem alássan, én, a szamuráj, kész vagyok eltűnni a világból!”

Régóta mondják, hogy csak az embernek van határozott elképzelése a halálról. A macskák valójában nem félnek tőle. Az emberek viszont a halálfélelem és a szomorúság miatt egyoldalúan tartanak macskát és ölelgetik cicájukat.

Tudom, hogy legtöbbször a macskák előbb pusztulnak el, mint mi, és ez a halál elképzelhetetlen fájdalmat okoz nekünk. Azt is tudom, hogy a halál elkerülhetetlen, és hogy természetesen eljön valamelyik nap. És ennek ellenére az emberek macskát tartanak.

Mindazonáltal az emberek sem képesek arra, hogy saját halálukon bánkódjanak. A halál csak saját környezetünkben válik valósággá. A macskák halála és az emberek halála lényegében ugyanaz.

Most értettem meg, hogy miért is tartanak macskát az emberek.

Az emberek nem ismerhetik saját arcukat, saját jövőjüket, de

vajon nem azért vannak-e együtt a macskájjukkal, hogy megtudják saját halálukat? Valami ilyesmit mondott anyám is. A macskáknak nincs szükségük az emberekre. Az embereknek van szükségük a macskákra!

Amikor minden oldalról megvizsgálom a dolgot, akkor ilyesmiken gondolkodom, miközben a fejembe, a jobb oldalon, belehasít a fájdalom.

A testem. Kis testem felett a halál uralkodik. A fekhelyemen reszketek erőtlenül, s a szívem megtelik fájdalommal ugyanúgy, ahogy annak idején, amikor Salátával történt ugyanez.

A fájdalom a fejemben egyre elviselhetetlenebbé válik. Kimegyek a konyhába, vizet öntök és beveszek két fájdalomcsillapítót, majd visszafekszem az ágyba. Ezután mély álomba zuhanok.

– Mit csinálsz? – kérdezte Aloha tegnap éjszaka. – A macskák és a te életedről van szó – nevetett fel csúfondárosan. – Nem olyan nehéz a választás! Ha nem lennél, a macskákat se tudnád szeretni. Gondolj bele, nagyon kicsi a veszteség!

– Kérlek, várj egy kicsit!

– Szenvedsz?

– Egy kicsit várj!

– Rendben. Várok. Holnap azonban eldöntjük, mielőtt eltűnnél – mondta Aloha, és eltűnt.

Felébredek. Kint már világos van. Lassan felkelek, Káposztát keresem. Nincs. Nincs sehol. Hová mehetett? Vagy eltüntették a macskákat, amíg aludtam?

Végigkutatom a szobát. Káposzta egy narancsszínű takarón szokott aludni. Nincs a könyvespolc tetején, sem az ágy alatt, a mosdóban sincs, de még a fürdőszobában se látom. Káposzta a kis helyeket szereti. Mindig az automata mosógép dobjába bújlik be. De most ott sincs.

Az ablakpárkányon! Káposzta oda is fel szokott mászni. Remegő farkát csóválja. Amikor alszik, kigömbölyödik a háta. Időnként, ahogy veszi a levegőt, dorombol álmában. Meleg a teste.

Hirtelen úgy tűnik, mintha halk nyávogást hallanék.

– Káposzta...

Gyorsan belebújok a szandálomba, és rohanok kifelé.

Lehet, hogy az előttünk lévő parkolóban van? Talán a fehér Minivan alá bújt?

Nincs ott.

Végigfutok azon az útvonalon, ahol tegnap sétáltunk.

A parkban lenne?

Futok, szaladok fölfelé a meredek úton, a parkhoz érkezem.

Aztán a kék padhoz, amelyről mállik a festék, hátha ott van.

Nincsen.

Vagy a hajdinatésztnál? Vagy talán, ahol a bonítóhalat kapta?

Visszafordulok, végigfutok az üzletközponton.

Itt sincs.

– Káposzta!

Körbe-körbe futok, csak úgy vaktában. Futok, futok, a torkom teljesen kiszárad, mintha lángolna a tüdőm, olyan forrónak érzem. A lábizmaid fáznak, mintha szétszakadnának. Minden

elhomályosul a szemem előtt.

– Édesanyám...

Futás közben az a bizonyos nap jut az eszembe. Sosem felejttem el azt a testi gyötrelmet, azt a szívfájdalmat, amit akkor éreztem. Nem is akarok rá emlékezni.

Négy évvel ezelőtt történt. Azon a napon is futottam. A kórházba. Teljes erőmből. Egy roham tört ki anyámon. Akkoriban hosszú ideig volt kórházban, egyre többet és többet aludt. Gyakran volt rohama, és ilyenkor mindig befutottam hozzá a kórházba.

Amikor megérkeztem, anyám az ágyon feküdt és szenvedett. Egész testében reszketett, és folyton csak azt ismételte: „Fázom! Fázom!”

– Anya! – ijedtem meg.

Ilyennek még sohasem láttam anyámat. Tiszta lelkű, nagyvonalú volt, mindig mindent megtett értem. Szerintem a kórházban teljesen biztonságos és nyugalmas helyre került. Itt halt meg. Iszonyúan rettenetes és fájdalmas volt, teljesen kiborultam.

– Bocsáss meg! Bocsáss meg! – Ezt a két szót ismételte jajgatva anyám.

Keservesen fájt a szívem, peregtek a könnyeim. Közben térdemmel körkörösén masszírozgattam anyám hátát.

Még egy órát szenvedett anyám, aztán az infúzióban lévő gyógyszer hatására mély álomba merült. A fájdalmakat meghazudtoló arca alvás közben teljesen nyugodt volt. A kórteremben, egy széken ülve, megkönnyebbülten, kábultan én

is elaludtam.

Hány óra telt így el? Amikor a szemem kinyitottam, anyám mellettem meggyújtotta a kis olvasólámpát és egy könyvet olvasott. És akkor olyan volt, mint amilyen lenni szokott.

- Minden rendben, anya?
- Felébredtél? Bocsáss meg, minden rendben.
- De örülök!
- ...de hát én. Mi lesz velem?

Anyám elkezdte a csuklóját nézegetni. Nagyon lesoványodott!

- Úgy nézek ki, ahogy Saláta.
- Miket beszélsz?
- Kérlek, ne haragudj!

A délutáni napfény beragyogja a kórtermet. A mindig narancsszínű alkony most élénk rózsaszínben pompázik.

Szobámat egy fénykép díszíti. Anyám tolószékben, mellette apám meg én, háttérben a tenger. Nevet mindenki.

- Milyen jó is volt ott a fürdőhelyen!
- Bizony!
- Akkor azon töprengtem, mi lesz, ha nem kapunk szállást.
- Én is el voltam keseredve!
- Ha most visszagondolok rá, inkább furának tűnik.
- Igen.
- A szasimi halkülönlegesség igazán finom volt!
- Még majd elmegyünk!
- Hm... bocsáss meg, de azt hiszem, ez lehetetlen – ezt a szót, hogy „lehetetlen”, csöndesen jegyezte meg anyám.

Nem tudtam megismételni ezt a szót.

- Apám nem jön be hozzád – szólaltam meg, mert nem bírtam

tovább a csendet.

– Szóval... Azt mondta, hogy bejön, miután megjavította az órát.

– Ühüm.

Anyám nagy becsben tartotta a karóráját. Csak ezt az órát hordta. Ha jól meggondoljuk, furcsa egy történet, bár egy óras feleségéről van szó.

– Honnan van ez az óra?

– Apádtól kaptam ajándékba.

– Igen?

– Apád ezt a karórát egy antik alkatrészekből álló kollekciónak maga rakta össze.

– Hogy micsoda egy ember!

– Bizony, micsoda ember!

Anyám nevetett egy picit, akár egy kislány, majd így folytatta:

– A múlt héten, amikor apád meglátogatott, látta, hogy az óra nem jár, nem szólt egy szót sem, fogta és elvitte magával. Meg akarja javítani.

– De mindent egybevetve most mégsem javítja meg.

– Hát... Annak is nagyon örülök, hogy te itt vagy, de az emberi szeretetre nem lehet kliséket ráhúzni.

– Hát igen, van ilyen is.

– Így van.

Beszélgetésünk után anyám állapotában gyors változás állott be, és egy óra múlva hirtelen eltávozott az élők sorából.

Többször is odatelefonáltam az órásboltba, de apám akkor még nem jött be a kórházba. Fél órával anyám halála után érkezett meg. Csuklóján anyám karóráját viselte. Az az óra nem

járt már soha többé.

Közvetlenül anyám halála előtt apámat szidtam. Vajon miért történt meg ez azokban a percekben? Akármit mondott is anyám, apám érvelését soha nem tudtam megérteni.

Miután anyámat a kórteremből áttették a proszektúrára, a teremben már csak a hófehér lepedővel borított ágy volt, s ezzel az ott maradt fehérséggel nem tudtam mit kezdeni. Az ágy szélén megláttam anyám karóráját. Ez az óra mindig olyan volt, mintha anyám része lett volna, most azonban, hogy anyám többé nem élt, már csak ócska limlomnak tűnt.

Hirtelen Saláta piros nyakörve jutott az eszembe, és összeszorult a szívem. Fogtam a karórát, és lassan a keblembe rejtettem, és ekkor hatalmas zokogás tört fel belőlem.

Attól a naptól kezdve soha többé nem beszéltem apámmal.

Ha most elgondolkodom rajta, ma sem értem, mi volt az oka az apám és a köztem lévő ellentétnek.

Eredetileg jó családnak kellett lennünk. Együtt ettünk, együtt utazgattunk mind a hárman.

De hát én meg az apám sok időt töltöttünk együtt, és különösebb ok nélkül szétporladtak a kapcsolatunk gyökerei.

Egy családról van szó. Természetes volt számomra, hogy családban vagyok, magától értetődőnek tartottam, és nem kételkedtem benne, hogy ez örökké fog tartani. Ezek után csak a magam igazságát vettem figyelembe, anélkül hogy bárkit is meghallgattam volna.

De itt más volt a helyzet. A családuknak, mint olyan, megszűnt létezni. Csak csináltuk a magunk dolgát. Csak a vér volt az apámmal, ami összekötött bennünket, ezt a két különböző

személyt. Kölcsönösen elfogadtuk így egymást, beletörődtünk ebbe a helyzetbe és megéreztük, hogy többé már nem tudunk ezen változtatni.

Amikor pedig anyám megbetegedett, már nem is tudtunk normálisan beszélni egymással. Kölcsönösen a saját körülményeinket kényszerítettük rá a másokra, és nem törődtünk anyámmal. Ez addig folytatódott, míg anyám egészségi állapota nem fordult rosszabbra. Bár bizonyos fokig éreztem, miről van szó, akkor még nem vittem kórházba anyámat.

Én azért tettem szemrehányást apámnak, mert hagyta, hogy anyám továbbra is végezze a házimunkát, apám meg azért hibáztatott engem, mert nem vittem be idejében anyámat a kórházba.

A halál előtti órákban végig anyám mellett voltam, míg apám ekkor is az órák javításával törődött. Még anyám halálakor, az utolsó pillanatban sem tudtunk együtt lenni.

Futok. Akadályok nélkül. Sehol sem látom Káposztát! Nahát, valóban eltüntették? Én tüntettem volna el őt az egész világból? Káposzta! Már soha többé nem láthatlak? Melegséget árasztó testedből jövő szuszogás, remegő farkincád, kidomborodó húspárnáid, szapora szívdobbanásod. Már nem simogathatlak soha többé?

Anyám, Saláta! Gyűlöllek benneteket, mert itt hagytatok! Szomorú, dühítő, fájdalmas és könnyfakasztó. Futok tovább, miközben csak úgy rúgkapálok nyomorúságos lábaimmal, lepcsés számon keresztül lihegve áramlik ki a levegő. Futok,

csak futok, míg végül erős nyilallást érzek a fejemben, aztán összeesem. Hideg macskakő. Ráadásul csúnyán a térdemre estem.

Ezek a macskakövek. Mikor kinyitom a szemem, ott vagyok, ahol három nappal ezelőtt velem, a barátnőmmel találkoztam. Most veszem csak észre, hogy a szomszéd városig elfutottam. Egyedül futottam le azt a távolságot, amit a HÉV félóra alatt tesz meg. Lehet, hogy már minden hiába. A hűvös macskakövek visszahoznak a valóságba.

Eltüntettem a világból a macskákat, s így Káposztát is!

Miau!

Mintha egy hangocskát hallanék! Akaratlanul is megállok.

Miau! Továbbra is hallatszik ez a kis hang.

Futni kezdek a hang irányába.

Álom vagy valóság? Tudatom elhomályosul. Szinte vonszolom elerőtlenedett lábaimat, de futok tovább.

Miau! Tovább, a hang irányába!

Egy téglaeépület elé érkezem. A mozihoz. Miau! Megvan! Káposzta az! A kassza pultján fekszik. Teljesen kinyújtózva, remegő farkát, ahogy szokta, lassan csóválja. Leugrik. Egyenest a padlóra. Miau! Felém közeledik. Lassan. Leguggolok hozzá, magamhoz ölelem, tiszta szívből! Karomban tartom, érzem puhaságát. Szuszog, melegsége átterjed rám is. Él.

– Káposzta...

Lágyan átölelem. Káposzta dorombolni kezd.

– Jaj, de jó!

A barátnőm itt áll előttem. Nahát! Persze, hiszen itt lakik!

– Nagyon meglepődtem, amikor Káposzta váratlanul

megjelent.

- Köszönöm! Jaj, de örülök!
- Még most is potyognak a könnyeim.
- Egy idő után a sírást nehéz abbahagyni.

Eközben észre sem veszem, hogy folynak a könnyeim. Zavarban vagyok. De sokkal inkább boldog! Káposzta mégsem tűnt el! A karomban van. Felegyenesedem, miközben letörölöm a könnyeimet.

- Ezt biztos az anyukád tette.
- Hogy érted ezt?

A lány egy levelet vesz elő. A levél nekem szól. Van rajta bélyeg is. De a pecsét hiányzik. Ezt a levelet megírták, de nem adták fel.

- Anyukád írta, én meg mostanáig megőriztem neked.
- Anyám írta?
- Igen. Amikor anyukád bement a kórházba, meglátogattam, és akkor adta oda nekem ezt a levelet.

Nem is tudtam róla, hogy meglátogatta anyámat a kórházban. Meglepődve veszem át a levelet.

- Anyukád megírta a levelet, amit végül is nem adtam oda neked. Ha odaadtam volna, akkor, azt hiszem, többé soha az életben nem találkozhattam volna veled. Most szeretném neked átnyújtani, hogy így utólag, ebben a keserves és fájdalmas időszakban kapd meg.

- Hogy történt?
- Nem akartam elfogadni. Hiszen akkor mi már szakítottunk. De erre anyukád azt mondta, hogy nem baj, ha nem adom oda neked. Ha valaki megőrzi, az bőven elég. De ma, amikor

Káposzta eljött hozzám és utána megláttam sírós arcodat, arra gondoltam, hogy most eljött a pillanat...

– Most?

– Most, amikor valóban keserves és fájdalmas körülmények között vagy.

– Így gondolod?

– A te anyukád tulajdonképpen csúcs! Olyan, mint egy varázsló! – és a lány nevetett.

Magamhoz szorítottam Káposztát és a hall kanapéján helyet foglaltam vele. Komótosan felnyitottam a levelet.

„TÍZ DOLOG, AMIT A HALÁLOM ELŐTT SZERETNÉK.”

Ez állt a levélpapíron nagy betűkkel, de gyönyörű írásjegyekkel.

„Nem érzem nyugodtnak magam. Apa és fia ugyanazt csinálja. Én meg nevetek rajtuk, mert mindkettőjüket szeretem. Úgy érzem, hogy már csak nagyon kevés maradt az életemből. Ezért arra gondoltam, hogy leírom azt a tíz dolgot, amit a halálom előtt szeretnék megcsinálni. Szeretnék utazni, finom ételeket enni és divatosan öltözködni... Aztán elgondolkodtam, mikor ezeket összeírtam. Vajon tényleg ezeket a dolgokat szeretném csinálni, mielőtt meghalok?

Újból lassan végiggondoltam az egészet, és a következőkre jutottam.

Mindaz, amit eddig szerettem volna megtenni, mind teérted

tettem volna.

Az életed még sokáig folytatódik.

Azt hiszem, sok fájdalom és szenvedés lesz benne.

Éppen ezért úgy gondolom, hogy inkább leírom azt a tíz remek dolgot, amire szeretnék megtanítani, figyelmeztetni, ha további életedben fájdalom és szenvedés érne. Ezért a »tíz dolog, amit a halálom előtt szeretnék« helyett inkább ezeket fogom leírni.

Tíz remek dolog, amit neked ajánlok

Ha szomorú vagy, együtt sírok veled,
ha boldog vagy, együtt vagyunk boldogok,
bájos alvó arcod váljon mosolygóssá,
ha nyugtalan vagy, az a kis gödröcske
óvatlanul az orrodhoz kúszik,
ez a szokás több mint szükséges,
még elővigyázatos is, olyan ember vagy,
aki mindig a legnagyobb készséggel
segített nekem a házimunkában,
ha megfáztam és megbetegedtem,
ha főztem valamit, mindig finomnak ítélted,
eleinte mindig szenvedsz, aztán gyötrődés közben
sokat töprengsz, végül mindig sikerül megtalálnod
a helyes választ, most már úgy élj tovább,
hogy ezekről a remek dolgokról
soha meg ne feledkezz!

Ha így teszel, boldog leszel, és azt hiszem, hogy a körülöttem élő emberek is boldogok lesznek.

Köszönök neked mindent. És isten veled! Maradj meg mindig ilyennek, amilyen most vagy!”

Könnyeim a levélre potyogtak.

A fontos leveleket nem szabad eláztatni! Ezt gondoltam, miközben kétségbeesetten törölni kezdtem a könnyeimet, de azok egyre csak ömlöttek egymás után és benedvesítették a levelet. Anyámról az emlékeim a könnyeimmel együtt árasztottak el.

Amikor meg voltam fázva, anyám volt az, aki mindig a hátamat simogatta. Amikor a vidámparkban elvesztem és sírva fakadtam, anyám volt az, aki odafutott hozzám, és átölelt.

Hogy nekem is olyan gyönyörű uzsonnás dobozom legyen, mint a többieknek, anyám volt az, aki egész nap járta a szupermarketeket.

Amikor rossz volt a fekhelyem, anyám volt az, aki mindig matracot cserélt. Ha ruha kellett, anyám volt az, aki megvette, magának azonban csak ritkán vásárolt.

Azok a finom rántották! Ha valami hiányzott nekem, a sajátját adta oda nekem. Születésnapomra bérletet vett a masszázsszalomba. Soha nem használtam. És ezt mondtam neki: „Ez pazarlás, nem használható!”

Vett egy zongorát, én meg mindig azokat a darabokat játszottam, amiket szerettem.

De nagyon ügyetlen voltam, mert mindig ugyanazon a helyen ütöttem mellé.

Anyám! Volt valaha valamilyen hobbid? Szántál-e időt magadra? Voltak-e álmaid, akartál-e valamivel foglalkozni? Ha

legalább hálás lettem volna! Ha megköszöntem volna! De egy árva szót sem szóltam.

Szégyellem, hogy még egy szál virágot se adtam neked. Miért? Vajon miért nem sikerült megtennem még ilyen egyszerű dolgot sem?

Vajon miért nem tudtam legalább elképzelni, hogy az anyám egyszer végleg eltűnik ebből a világból?

– Ahhoz, hogy valamit kapj, valami mást el kell veszítened – anyám szavai újra meg újra életre kelnek.

Édesanyám, nem akarok meghalni! Úgy félek a haláltól! De anyám még mást is mondott.

Veszteséggel élni sokkal keservesebb!

– Főnök úr, kérlek alássan, többé már nem kell sírni! – hallatszík egy hang.

Hát látom, hogy Káposzta az ölemben összegömbölyödve meredten figyel rám.

Meglepődöm, hogy még egyszer megismétli, mintha meg akarna nyugtatni.

– Mi sem egyszerűbb ennél! El kell tüntetni a macskákat, kérlek alássan!

– Dehogysis, Káposzta!

– Főnök úr, de jó lenne, ha életben maradnál! Rettenetes lenne olyan világban élni, ahol a Főnök úr nincs velem.

Soha nem gondoltam volna, hogy egy napon a macskám szavai megríkatnak. De valószínűbb, hogy Káposzta nem szólt egy szót sem, csak legfeljebb nyávogott, vagy dorombolni kezdett, azt hiszem, ezek a gondolatok csak belőlem buktak ki.

A feltörő könnyek megnyugtattak.

– Úgy szeretném, ha nem sírnál. Szerintem, Főnök úr, jelentéktelen apróságok, amiket eddig eltüntettél.

– Dehogyan, ez nem így van, Káposzta!

Ha a macskák eltűnnének a világból.

Ha Saláta, Káposzta és az anyám eltűnt volna. Ennyire tudatlan barom voltam, akinek fogalma sem volt minderről! Most azonban már megértettem. Vannak a világon olyan okok, amelyek a létezést igazolják, olyanok viszont nincsenek, amelyek az eltűnésre utalnának.

Döntöttem. És ezt a döntést bizonyára mindenkinél jobban Káposzta értette meg.

Káposzta egy darabig hallgatott, majd a következőket mondta:

– Főnök úr, megértettelek, kérlek alássan!

– Köszönöm.

– És ezzel vége.

– Vége?

– Kérlek, hunyd be a szemed.

– De miért?

– Jó lesz, majd meglátod! Hunyd be a szemed, kérlek alássan!

Szép nyugodtan lehunytam a szemem.

Amint sötét lett, megjelent előttem anyám alakja.

Sóvárgott emlékek. Régi idők emlékei.

Amikor még kisgyerek voltam, sokat sírtam. Aztán lassan ezt is abbahagytam. Ha sírtam, anyám kedvesen mindig ezt mondogatta:

– Akkor most szép nyugodtan hunyd be a szemed.

– Miért?

– Mert így lesz jó. Majd meglátod!

Miközben sírok, behunyom a szemem. A bánatomból a sötétben fekete örvény lesz, látom, amint forog, pörög köröskörül.

– Mit érzel?

– Nagyon szomorú vagyok, anya!

Válasz közben lassan kinyitom a szemem.

Anyám belenéz a szemembe, miközben így folytatja:

– Akkor most egy mosolygó arcot kérek!

– Nem megy!

– Nem megy, de azért megpróbáljuk!

Szívből nem tudok nevetni, mert a testem nincs összhangban a lelkemmel. Az arcom mosolygós, de a szívem telis-tele fájdalommal, ezért a könnyeim egyre folynak.

– Csak szép lassan – bátorít anyám hangja, én pedig erőltetett mosolyra húzom a számat.

– Jól van, hunyd be a szemed! – ösztökél anyám, én meg lassan becsukom a szemem.

Lehunyt szemmel és erőltetett mosollyal az arcomon, a szívem egyszerre csak megnyugszik, és a fekete örvény többé már nincs sehol. És a sötétségben, mint amikor reggel feltűnik a hajnali nap, krémszínű, lágy fénysugarak ragyognak fel. Ahogy a sugarakat nézem, a lelkem egyre inkább megtelik melegséggel, miközben kellemes hangulat ölel át.

– Nos?

– Most már minden rendben!

– Akkor jól van!

- Hogy csináltad ezt, anya?
- Az titok!
- Hát az meg micsoda?
- Egy picit olyan, mint egy varázslat. Ha egy szép napon egyedül vagy és valami szomorúság ér, akkor vágj egy erőltetett mosolyt és hunyd be a szemed. És ezt megteheted, ahányszor csak akarod!

Anyám varázslatát Káposzta juttatta eszembe. Akárhányszor csak szomorú voltam, anyám mindig arra unszolt, hogy kövessem különleges varázslatát.

Ahogy ott ülök a hallban a kanapén, lassan behunyom a szemem. Persze közben sírok. De azért a kényszeredett mosoly is megjelenik! És most már a lelkem felmelegszik és megnyugszik. Anyám varázslatát, ha megoldatlanul is, még mindig itt őrzöm magamban.

- Anyám! Köszönöm!

Egy szó, amelyet soha nem mondtam ki. Egy szó, amelyet mindig ki akartam mondani. Egy szó, amelyet végre sikerült kimondanom.

Kinyitom a szemem.

Káposzta ölemben összegömbölyödve dorombolni kezd.

- Káposzta! Köszönöm!

Megsimogatom Káposztát.

Miau. Válasz helyett Káposzta nyávog egyet.

Miau, miau, miau.

És nyávog tovább.

Látszik, hogy kétségbeesetten próbálkozik azzal, hogy valamit elmondjon. De faramuci kifejezéseit nem hallhatom többé. Nincs se „Főnök úr”, se „kérlek alássan”. Nem hallhatom többé soha! Eljött a végső búcsú ideje.

– Az emberek nem tartanak macskát, a macskák tesznek szívességet nekünk, hogy együtt élnek velünk!

Anyám szavai vissza-visszatérnek. Jó volt még utoljára Káposztával beszélgetni. Lehet, hogy ezt is anyám varázslata művelte?

Káposzta, isten áldjon! Köszönök neked mindent!

Még egy darabig elmerengve üldögélek a félhomályos hallban a kanapén. Lassan újraolvasom anyám levelét, miközben Káposztát simogatom. Hányszor, de hányszor olvasom el egyre csak újra meg újra a levelet! De az utolsó mondatnál mindig elakadok. Mellemet hasogatja a fájdalom, mintha apró tüskék szurkálnának. Mit is tegyek? Mégiscsak el kell olvasnom az utolsó mondatot!

Tehát ezt írta a levél végére: „Nagyon kérlek, élj békességben az apáddal!”

szombat

ha eltűnnék a világból

Boldogság, vagy boldogtalanság? Magam sem tudom.

Csak egy dolog van, amit tudok.

Ha jól meggondoljuk, az emberek lehetnek boldogok, és egyúttal boldogtalanok is.

Amikor reggel felébredek, Káposzta ott alszik mellettem.

Megsimogatom, erre dorombolni kezd. A szívdobbanását hallgatom.

Nem tűntek el a macskák a világból.

Ebből következik, hogy végül én tűnök el ebből a világból.

Ha eltűnnék a világból.

Próbáljuk meg elképzelni. Mekkora boldogtalanság ez?

Aki embernek születik, egy idő múlva meg fog halni. A halálozási arány százszázalékos. Hogy a halálozód boldogság vagy boldogtalanság, ha jól meggondoljuk, attól függ, hogy hogyan élted le az életed.

– Ahhoz, hogy valamit kapj, valami mást el kell veszítened.

Anyám szavai jutnak az eszembe.

Az életemért cserébe eltűnt a világból a telefon, a film és az óra. De a macskák nem tűntek el. Lehet, hogy ostoba férfinak tartanak, hogy a macskák kedvéért lemondtam az életemről.

Biztosan így is van. Elképesztő ostobaság mindenképp. De nem gondolom, hogy boldogság lenne életben maradnom úgy, hogy elvegyek valakitől valamit. Azt hiszem, hogy a nap, a tenger, a levegő semmiben nem különbözik a macskáktól. Ezért soha többé nem tűntetek el semmit a világból. Így aztán elfogadom a magam számára a másokénál valamivel rövidebb életet. És akkor hamarosan meghalok.

Előző éjszaka, mikor hazamentem, Aloha itthon várt rám és Káposztára. A szokásos rikító hawaii ingben, rövidnadrágban, napszemüveggel a feje búbján. Először idegeskedni kezdtem, de aztán, ahogy Alohára néztem, egyszerre megnyugodtam. Bár kissé félelmetes, az emberek mégis hozzászoknak.

– Nahát! Merre jártál? Azt hittem, elbújtál az istenek háta mögé, hogy önkéntelenül is hozzájuk fordultál jó tanácsért... Na, mi a nagy helyzet?

– Bocsánat!

– ...tudod, ez mindig így van... Ha nem vágysz bele, nem is működik!

– Bocsánat!

– Semmi baj! Minden oké! Mindjárt pikkpakk eltüntetünk valamit, ugye?

Aloha rámutat Káposztára, miközben vidáman eldúdol egy dalt.

– Nem tüntetjük el!

- Mi van?
- Tehát a macskákat nem tüntetjük el!
- Komolyan?
- Komolyan!

Aloha meglepett arcát látva egyszerűen muszáj nevetnem.

– Mi az, ami olyan nevetséges? Meg akarsz halni? Biztos vagy benne?

– Biztos. Többé már nem tüntetünk el semmit.

– Neked tovább kell élned! – jegyzi meg sajnálkozva Aloha.

– De így már nincs értelme az életemnek. Miért éljek, ha nincs értelme?

Aloha egy szót sem szól. Egy darabig az arcomba bámul, és ezt mondja:

– Ráadásul... az istennél is veszítettem. Nahát! Pont olyan, mint egy ember...

– Mit csináltál?

– Á, nem érdekes, minden oké. Akkor kérlek, halj meg!

– Nem kell mondanod. Mindjárt meghalok.

Kitör belőlem a nevetés. Erre Aloha is nevetni kezd.

– Hát akkor búcsúzzunk el.

– Rendben.

– Még el is szomorodtam egy kicsit.

– Én is szomorú lettem. Merthogy egészen érdekes ember vagy.

– Te meg egészen érdekes ördög.

– Igazán kedves tőled!

– De... hogy néz ki egy ördög a maga valódi alakjában?

– Akarod tudni?

- Igen, szeretném.
- Hm... valójában nekem nincs semmilyen alakom.
- Miket beszélsz!
- Az ördög a valóságban csak nektek, embereknek a lelke mélyén létezik. Csak ti festetek a lelketek mélyén különféle ördögalakokat. Önkényes módon. Fekete szarva van és vasvillát tart a kezében, időnként pedig egy sárkány alakját veszi fel.
- Persze.
- Különben szeretnék elnézést kérni a vasvillám dizájnjá miatt. Mivelhogy... Talán rossz hobbim van?
- Lehetséges. Utálod?
- Igen, utálok.
- Hát, végül is.
- Hiszen az én külsőm nem más, mint az a figura, amit te az ördögről képzelsz. Amit a lelked mélyén ördögnek tartasz, annak te magad formálsz alakot.
- De a természeted az egészen más!
- Pontosan. Azt hiszem, ebben van a lényeg! És szerintem én annak az életnek vagyok a jelképe, amelyet te éltél le.
- Mit mondasz?
- Mindenesetre nem mindennapi, bizarr és rikító ruhákat hordok. Mindent megteszek, amit szeretnék, nem törődöm a körülöttem lévőekkel, és mindent kimondok, amit akarok.
- Ez, ha nem tévedek, épp a másik véglet, ahhoz képest, ami én vagyok.
- Így bizony! Számtalan kis apró megbánásaidat mind el akartam követni, és bizony, el is követtem.
- Talán a külsőd is ilyen lenne, ha úgy éltél volna, hogy az

ellentétes utat követed.

– Szerintem az ördögi dolgok ilyenek. Szerettem volna megtenni, de képtelen vagyok rá. A legközelebb áll hozzám, egyúttal a legtávolabb van tőlem.

– És így most jó volt neked?

– Ne is kérdezd!

– Most, hogy meghalsz, nem bánkódsz miatta?

– Bizony bánkódom. Én élni szeretnék! Könyörgök, hívjátok már vissza az ördögöt! Csak erre tudok gondolni. Az emberek olyan lények, akik irigylik mások életét, és sajnálkoznak is rajta, ha mások nem olyan életet választottak maguknak, mint amelyet ők élnek.

– Az az ember, aki azt gondolja, hogy talán holnap meghal, annak az ideje korlátozva van.

Egyesek ezt állítják. Szerintem azonban ez hazugság. Ha az emberek tudnák a saját haláluk idejét, könnyedén vennék az életet és belenyugodnának a halálba. Eszükbe jutna sok olyan apró tett és beteljesületlen álmom, amit nem sikerült megvalósítaniuk.

Miután azonban megkaptam a lehetőséget arra, hogy eltüntessem valamit a világból, a megbánást várhatóan gyönyörűnek érzem. Hiszen ez a bizonyítéka annak, hogy éltem.

Többé már semmit sem tüntetek el ebből a világból. Talán a halálom pillanatában megbánom ezt. Lehet, hogy mégis jobb lenne eltüntetni a macskákat és tovább élni. De azt hiszem, hogy mégiscsak így a legjobb. Akárhogyan is, az élet tele van megbánással.

Egy élet, amelyben nem éltél úgy, ahogy szeretnél.

Egy élet, amelyben nem tudod, kikhez tartozol.

Hány kudarc és megbánás, hány beteljesületlen álmom, hány ember, akikkel soha nem találkozhattál, hány étel, amit nem ehettél meg, hány hely, ahová soha el nem juthattál! Úgy halok meg, hogy mindezek kimaradnak az életemből. De ez mégsem baj. Most úgy érzem, így volt jó. Most úgy érzem: örülök, hogy itt lehettem és nem valahol másutt.

Már csak kevés maradt hátra az életemből, amióta megjelent nekem az ördög. Azért jött, hogy mindennap eltüntessek valamit a világból, és cserébe egy nappal meghosszabbodjon az életem. Igazán különös napok voltak!

Végül is talán ugyanez történhetett Ádámmal és Évával, amikor meglátták az almafát. Lehet, hogy az isten és az ördög fenséges fogadása tovább folytatódott az elmúlt néhány napban. Az istent azonban nem a világból eltüntetett értékek érdekelték, hanem az én emberi értékeim.

Az isten egy hétfői naptól egy szombati napig teremtette meg a világot. Én pedig egymás után tüntettem el valamit ebből a világból. De a macskákat képtelen voltam eltüntetni, helyettük inkább magamat választottam. És most már hamarosan eljön az én pihenőnapom is.

Az ördög, töprengéseim láttán, így szól:

– Rájöttél arra, milyen fontos az ember és sok minden milyen pótolhatatlan, legeslegutoljára pedig megtudtad, milyen csodálatos élni ebben a világban. Körbejártam a világot, amelyben élsz, és megértettem, hogy ez a világ sokszor unalmas

és hétköznapi, de mégis sokkal inkább gyönyörűnek mondható.

– De hát nemsokára meghalok!

– Lehet, hogy így van. De egy biztos: te, aki mindezt megértetted, most boldog vagy!

– Persze, jobb lett volna, ha kicsit korábban jött volna ez a boldogság...

– Bizony. De azt senki sem tudhatja, hogy meddig élhet. Lehet, hogy sok nap, sok hónap van még hátra. De, hogy pontosan mennyi ideje van az életre, azt senki sem tudhatja.

– Ez igaz.

– Épp ezért nem tudhatjuk, hogy valami korán jön-e, vagy későn.

– Mennyire igazad van!

– Hagyjuk. Nekem ez volt az utolsó szolgálatom! Még annyit hadd mondjak, hogy mindig tégy úgy, ahogy eddig tettél! De ütött az óra. Vigyázz magadra!

Aloha meglehetősen könnyedén búcsúzott el tőlem, miközben furcsán kacsintott egyet (tudjuk, nem tudott kacsintani, csak mindkét szemét behunyta). Észre sem vettem, és már eltűnt a szemem elől. Miau, nyávogott fel bánatosan Káposzta.

Én meg elkezdtem rendet rakni a holmijaim között. Felkészültem a halálra. Először a szobámat hoztam rendbe, kidobtam a fölösleges dolgaimat. Örökre megszabadultam a naplómtól, amit szégyelltem, a divatjamúlt ruháimtól, és a fényképeimtől. Életem foszlányaitól. *Talán Aloha meghosszabbította volna az életemet, ha ezeket eltüntettem volna?*, suhant át a gondolat a fejemben. De egyáltalán nem

bántam meg. *Többé már nem kell eltüntetned semmit sem, font körül a nyugalom érzése.*

Emlékeimben elmerülve dobáltam ki a cuccaimat, miközben Káposzta mindezt többször is megpróbálta megakadályozni. Már bealkonyodott, mire befejeztem a nagytakarítást.

Ekkor az ablakon keresztül betűző narancsszínű fénysugár egy magányos fémdobozt világított meg az asztalon. Erre a dobozra a szekrény legbelső zugában találtam rá. Egy megkopott Yokumoku teasüteményes doboz. Az én kincsesládám.

Nézegetem a dobozt. Legféltettebb kincseim kerültek bele. De máig még a létezésükről is megfeledkeztem. Lehet viszont, hogy többé nem is hívhatnánk kincseknek.

Az emberek gyakran erőfeszítést tesznek arra, hogy a kincseiket egyszerűen ócska limlommá minősítsék át. Hány értékes ajándékról, szerelmes levélről, gyönyörű emlékről megfeledkeznek és nem sokkal később ócska limlomnak nyilvánítják! Én is leragasztottam valamikor ezt a dobozt az összes benne lévő emlékekkel együtt. De nincs lelkerőm kinyitni, így aztán otthagynom, és elindulok otthonról.

Egyenesen egy temetkezési vállalkozóhoz mentem. Szerettem volna megrendelni a saját temetésemet.

A temető ravatalozója a város szélén van, a szertartásterem meglehetősen díszes, ami arról tanúskodik, hogy ez a tekintélyes üzletág milyen nagy érdeklődésre tart számot.

A temetkezési vállalkozás üzletkötőjével (nem tudom, lehet-e üzletkötőnek nevezni egy ravatalozó dolgozóját) a tervekről

tanácskozom. Az üzletkötő közömbösen tudomásul veszi körülményeimet, közömbösen közli velem a tarifát is.

Az oltár, a koporsó, a virág, az elhunytat ábrázoló kép, az urna, a kegyeleti tábla, a halottaskocsi és végezetül a hamvasztás teljes összege másfél millió jen! Ennyi pénzre van szükség, hogy eltemessenek. Ennyit kell kifizetnem személyesen a saját halálom után. Hivatalos tárgyalásunkat tovább folytatjuk, minden szóba kerül, a holttest orrlyukaiba tömött fehér gyapottól a koporsóba helyezett szárazjégig.

Hogy a holttestem ne rohadjon el, az ehhez szükséges szárazjégért napi nyolcezer-négyszáz jent kell fizetnem. Tulajdonképpen egészen humoros ez a beszélgetés. Az oltár, a koporsó, az elhunytat ábrázoló kép, mindent felsoroltak, és az árakat a legapróbb részletekig feltüntették. Úgy gondolom, hogy az emberek annyira meggyötört teremtmények, hogy még a haláluk után is rangsorolni kell nekik.

Natúr fa, rétegelt falemez, gravírozás, velúrozás, lakkozás. Ötvenezertől egymillió jenig.

Bevezetnek egy keskeny terembe, ahol koporsók sorakoznak, beleképzelem magam az egyik koporsóba.

A temetésem.

Vajon miféle emberek gyűlnek itt össze?

Régi barátok, régi szerelmek, rokonok, tanárok, kollégák.

Vajon közülük hány szomorkodik szívből, igazán a halálom miatt?

És vajon miket mondanak rólam az életem kapcsán?

Vidám fickó, trehány ürge, türelmetlen pasi, nem sokan kedvelték...

Vajon hogyan emlékeznek meg arról, amikor beteg voltam?
Akkoriban figyeltem fel rájuk.

Mit adtam én nekik, és mi maradt belőlem?

Nem tudhatom, bár csak ezért a pillanatért éltem.

És ezt csak most veszem észre, pedig harminc év van mögöttem.

Létezem a világban, és aztán nem létezem benne. Csupán egy aprócska eltérés.

Egy aprócska „nem”, egy szó, amely már jelzi, hogy többé nem vagyok.

Visszamegyek a kiürített lakásba.

Amint belépek, Káposzta odajön hozzám, és nyávogni kezd. Úgy tűnik, a gazdáját hiányolta, nagyon rossz kedve van. Épp ezért egy tányérra kiteszek neki egy kis vörös tonhalat, amit a bevásárlóutca halüzletében szereztem be.

– Nem hiába, Főnök úr, tudja, mire van szükség, kérem alássan! – Csak ennyit szól röviden. Egy nyikkantás és máris elkezdi habzsolni a vörös tonhalat.

Míg Káposzta elszórakozik a tonhallal, addig én kezembe veszem az asztalon heverő Yokumoku süteményesdobozt. Sokáig, nagyon sokáig nézegetem, aztán halkan kinyitom.

Gyermekkorom álmai bukkannak fel benne váratlanul. Amikor kicsi voltam, gyakran éreztem fájdalmat a mellemben, sokszor nézegettem ezt a dobozt, ebben tartottam az álmaimat. Különböző színű bélyegek vannak benne. Különféle bélyegek különféle országokból.

Hirtelen feltörnek belőlem az emlékek. Apámmal vannak kapcsolatban. Kiskoromban apám olimpiai emlékbélyegeket vásárolt nekem. Kicsi, színpompás postatiszta bélyegek voltak, még senki sem használta őket. Kitorölhetetlen érzés! Apám mindig ajándékba adta nekem ezeket a bélyegeket. Nagyokat és kicsiket. Japán bélyegeket, és külföldieket.

Apám szófukar ember volt, s ezért ezek az ajándék bélyegek voltak a kizárólagos „párbeszéd” közte és közöttem. Meglehetősen furcsa, de az ajándékozott bélyegen keresztül mindig pontosan tudtam, hogy apám mire gondol.

Amikor elemi iskolás voltam, apám a barátaival együtt elutazott Európába. Egy képeslap került elő ebből az utazásból. A képeslapra egy nagy, színpompás bélyeget ragasztott fel. A bélyegen egy ásító macska volt. Önkéntelenül is felnevettem. Mert egy az egyben Salátára hasonlított. Ez volt apám egyik tréfája a kevés közül. Nagyon megörültem neki, és a képeslapot egy éjszakára beáztattam, hogy a bélyeget le tudjam venni róla. Nem tudtam aludni azon az éjszakán.

Apám Párizsban egy utcasarkon észrevesz egy macskás bélyeget. Gyatra franciasággal megveszi, és hozzá egy képeslapot, aztán egy közeli kávézóban, nekem címezve, levelet ír. Felragasztja a bélyeget és a lapot bedobja egy sárga postaládába. A bedobott képeslapokat a postások kiveszik, összegyűjtik, aztán a párizsi postahivatalból elszállítják a repülőtérre. A repülőgép elviszi Japánba, majd elszállítják az én városomba. Elképzeltem magamban ezt a hosszú utat, és ettől úgy dobogott a szívem, hogy nem bírtam elaludni.

Minden az eszembe jutott. Ettől kezdve kezdtem megszeretni

a postai munkát.

Nézem a bélyegeket. Különböző színűek. Különféle bélyegek, különböző országokból. Különböző embereket, különféle dolgokat rajzoltak rájuk. Számomra mindegyik csodálatos.

Talán el is tűntethettem volna mindegyiket. Lehet, hogy a világ nem változott volna akkor sem, ha mindegyiket eltüntettem. Mégis mindegyik ehhez a világhoz tartozik.

Gondolkodom, miközben hozzáérek egy kis papírlaphoz. Felragasztom a bélyeget. Feladom a levelet. Már egész forró a leheletem. Minél többet veszek levegőt, annál jobban felforrósodik a testem. Szinte repítenek az elküldött gondolatok. Egy meleg, csendes és boldog helyre. Majd valamikor ott találkozunk. Ez biztos. Nem írtam meg a levelet. Mert már alig maradt időm.

Számtalan sok szó aluszik bennem. Elmaradt üdvözetek. Érzések, amelyeket nem adtam tovább másoknak.

Most mindet elküldöm, minden bélyeget felragasztok.

Ezek a bélyegek úgy szóródnak majd szét, mint a virágok szirmai, s feldíszítik utolsó perceimet.

Ünnepség.

Lovak.

Tornászok.

Galambok.

Fametszetek.

Tenger.

Zongora, autók, táncoló emberek, csupa gyönyörűség, híres személyiségek, repülőgépek, katicabogarak, sivatagok és egy ásító macska.

Utolsó pillanat.

Fekszem, szemem becsukva. Minden forog-forog a fejem fölött körbe-körbe, a postás csenget, a kivetítőn a *Rivaldafény*, az óra mutatója pedig halad előre. És az „*issze-nosze*” japán ujjjáték segítségével a levelek röpülnek, szállnak fel az égbe...

Piros, kék, sárga, zöld, lila, rózsaszín. A levelek a színes borítékokban csak úgy repülnek felfelé. Szállnak egyenest a kék ég kellős közepébe. Én pedig nyugodtan lélegzem. Felettem száll a számtalanul sok bélyeg, s egy apró mosollyal nyugtázom a határtalanul boldogtalan körülményeket és a határtalanul boldog jeleneteket.

Most pedig levelet írok.

Ez lesz minden bizonnyal a búcsúlevelem.

De kinek is írjam?

Káposzta nyávog egyet, és aggodalomtól reszkető térdemhez közelít.

Aki a levelet elküldi, szeretné rábízni valakire Káposztát.

Ha ez így van, akkor az csak egy ember lehet. Akkor az csak ő lehet!

A levelet már jóval hamarabb megfogalmaztam magamban.

De azt a levelet bizony képtelen voltam megírni.

Amikor anyám Káposztát befogadta. Én nem akartam. Anyám fog megint bánkódni miatta, ha ez a macska is egyszer elpusztul. Szerintem keserves lesz. Újból egy felesleges fájdalom tör rá. Úgy gondoltam, jobb, ha nem tart többé állatot.

Apám azonban másképp gondolta.

– Tartsuk meg! – jegyezte meg határozottan. – Valamikor a macskák is, az emberek is meghalnak. Tisztában vagyunk ezzel. Minden oké.

Tudtam, hogy apám mindenki másnál jobban izgul anyám miatt. Hogy mindenki másnál jobban dédelgette Salátát. Szerintem apám ezért ragaszkodott ennyire az álláspontjához.

De minden másképp történt.

Apám mindig nagyon egyenes ember volt. Én bizony kifejezetten utáltam ezt az egyenességét. A kiscica nyávogott egy picit, és támolyogva odasétált apámhoz, én pedig csendben maradtam, nem tudtam, mit válaszolhatnék neki. Apám felemelte a kiscicát, és magához ölelte. Ugyanúgy tett, ahogy Salátával régebben.

Anyám, ezt a jelenetet látva, boldogan felnevetett. Apám kissé szégyenlősen anyámra nézett, és ezt mondta:

– Hát tudod, pont úgy néz ki, mint Saláta!

– Pont úgy!

– Legyen a neve Káposzta!

Apám elszégyellte magát, kezembe nyomta a kiscicát, és fürge léptekkel visszament az órásboltba, órát javítani.

Így lett apám Káposzta keresztapja. Csak apámon múlt, hogy Káposzta nálunk maradhatott.

És ekkor elkezdtem levelet írni.

Első és utolsó levelem, amelyet apámnak címzek.

Hosszú-hosszú búcsúlevél lesz.

Sok olyan dolgról írok majd, amit nem volna szabad elmondanom.

Erről a különös néhány napról.

Anyámról.

Káposztáról.

Valóban mindenről, amit el akartam neki mondani.

És magamról is.

Fehér levélpapírt helyezek az asztalra, a kezemben toll.

Ezt írom legfelülre:

Apámnak

vasárnap

Isten veled, világ!

Eljött a reggel.

Itt van előttem a befejezett levél.

Nem ettem semmit, vizet sem ittam, közben többször is ráléptem Káposztára, mert zavart az írásban. A levelet betettem egy nagy borítékba, és kiválasztottam hozzá egy bélyeget a Yokumoku süteményesdobozban lévő sok-sok bélyeg közül.

Különböző színű bélyegek. Különféle bélyegek, különféle országokból. Kiválasztok egy alvó macskás bélyeget, és precízen a borítékra ragasztom.

Felkapom Káposztát, és elindulok vele. A borzongatóan hideg reggelen lassan ereszkedem lefelé a lejtős úton, majd odamegyek a legközelebbi postaládához.

A piros postaláda ott előttem nagyra tátja száját és várja a búcsúleveletem. Most pedig feladom apámnak a levelet. A levél apám kezéhez kerül. Apám elolvassa a levelet. És így apám akaratlanul is megtudja minden gondolatomat.

Tökéletes befejezés. Igen, tökéletesnek kell lennie.

De én mégsem ilyennek akarom. Valahogy mégsem így! Ilyen

érzések kavarogtak bennem, miközben a postaláda nagyra tárt szájába bámultam.

A következő pillanatban sarkon fordultam, és Káposztával a karomban visszafutottam, fel a meredek dombra.

Ahogy a szobámba értem, még a lélegzetem is elállt, de közben előhúztam a szekrényből az egyenruhám. Fehér ing, csíkos nyakkendő. Sötétszürke öltöny. A postai alkalmazottak egyenruhája. Miközben magamra veszem az egyenruhát, oldalvást a tükörbe pillantok.

Meglátom magamat a tükörben.

Órajavító apám és az én postásegyszerűs alakom egy az egyben fedik egymást. Vajon mikorra leszek teljesen ugyanolyan, mint az apám?

Az arcom, a testtartásom, a mozdulataim. Pontos mása lettem az apámnak, akit annyira nem szeretek!

Apám, aki mindig meggörnyedt háttal javította az órákat, apám, aki erősen szorította a kezem, amikor rémülten ültem a moziban, apám, aki bélyegeket vásárolt nekem, apám, aki boldogan ölelte át Káposztát, amikor még pici volt, apám, aki végignyargalt a tengerparti fürdőhelyen, apám, aki elmenekült anyám temetéséről és egymagában zokogott.

Aznap történt.

Azon a napon, mikor elmentem otthonról.

A kiüresedett szobában már csak a magányos Yokumoku süteményesdoboz maradt. Benne a kincsek, amelyeket apám vásárolt.

Akkoriban apám bizonyára a kezét nyújtotta felém.

Akkor jó volt megragadni ezt a kezet.

Most is jó volna megszorítani, mint ahogy kiskoromban a moziban szorongattam.

Apám.

Régóta szerettem volna találkozni vele.

Találkozni, bocsánatot kérni, köszönetet mondani és elbúcsúzni.

Folynak a könnyeim.

Megtörölöm az egyenruhám ujjával, beteszem a táskámba a levelet, és kirohanok a szobámból. Döngő léptekkel szaladok le a lépcsőn, felpattanok a biciklimre, amely a földszinten várakozik, Káposztát berakom magam elé a bicikli kosarába, és irány a dombon felfelé.

Nyomom a pedált. A vén bicikliváz egyre csak nyikorog. A könnyek és az izzadság összemaszatolják az arcomat. De azért megyek, megyek, és fel is kapaszkodom a dombra.

Fúj a szél. Báránnyfelhők az égen, a meleg napsütés körbefonja testem, ez már a tavasz előjele. A széltől Káposztának jó kedve kerekedik, nyávog egyet. Alattunk a mélykék tenger. A város, ahol apám lakik, az öböl szemközti oldalán terül el.

Mindig a dombtetőről szoktam nézni. Bármennyire közel van, mégsem akartam soha odamenni! De most már megyek. A szomszéd városba tartok, ahol apám lakik. Egyre nagyobb sebességgel. S egyre közelebb van a város.